

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wałbrzychu
w 2022 roku**

Wałbrzych, marzec 2023 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	5
Świadczenia finansowe z pomocy społecznej	8
Program wieloletni "Posiłek w szkole i w domu"	12
Charakterystyka sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej	14
Praca socjalna	16
Organizowanie społeczności lokalnej.....	18
Kontrakty socjalne.....	25
Liczba sporządzonych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji administracyjnych	28
Pomoc cudzoziemcom.....	30
Usługi opiekuńcze.....	31
Domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy, Klub Senior +	33
Środowiskowy Dom Samopomocy	38
Asystent osoby niepełnosprawnej.....	39
Opieka wytchnieniowa	40
Korpus Wsparcia Seniorów.....	41
Praca z osobami bezdomnymi oraz zależnymi.....	43
Działalność projektowa	53
Praca, kwalifikacje i zadania pracowników socjalnych	55
Świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze oraz pomoc osobom uprawnionym do alimentów.....	59
Świadczenie wychowawcze	60
Pomoc osobom uprawnionym do alimentów.....	61
Jednorazowe świadczenie wypłacane na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	61
Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	62
Dodatki mieszkaniowe	62
Dodatki energetyczne	62
Dodatki osłonowe.....	63
Dodatki węglowe.....	63
Dodatki dla gospodarstw domowych.....	63
Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.....	64
Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	65
Rehabilitacja osób niepełnosprawnych	65
Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd”	70
Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej	74

Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 poz. 2268 z późn. zm.) przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2022 roku.

Przedmiotem działalności Ośrodka jest głównie wykonywanie zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz innych ustaw. W 2022 roku kontynuowano realizację szerokiego spektrum działań ukierunkowanych na zmianę wizerunku pomocy społecznej oraz na promowanie i realizowanie projektów stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców.

Podobnie jak w latach poprzednich, również w ubiegłym roku zachodziło wiele zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, rzutujących na zadania służb pomocy społecznej. Istotne znaczenie w kontekście realizowania ustawowych zadań przez Ośrodek miała inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 roku i stanowiła eskalację konfliktu trwającego od 2014 roku. Spowodowała ona zdecydowane zwiększenie zadań służb pomocy społecznej. Pandemia COVID-19 ogłoszona w dniu 20 marca 2020 roku oraz wynikające bezpośrednio z niej problemy izolacji i poczucia zagrożenia były niewątpliwie cezurą czasową dla postrzegania pracy pracowników socjalnych. To pewnego rodzaju *stress test*, czyli sytuacja ciągłej walki o wprowadzanie właściwych działań pomocowych.

Zarówno czas konfliktu zbrojnego jak i czas pandemii pokazały, iż pracownicy ośrodków pomocy społecznej stają często w obliczu konieczności wspierania emocjonalnego osób przeżywających silne kryzysy zagrożenia życia i zdrowia – swojego lub bliskich. Profesjonalne działania w tym obszarze wymagają umiejętności pracy terapeutycznej i psychologicznej. Mimo wszystkich trudności pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu zdali egzamin z bardzo dobrze wykonanego zadania, głównie dzięki swojemu zaangażowaniu, kreatywności i poczuciu misji.

Wszystkie zadania realizowane były w sposób ciągły w obszarze diagnozowania i zaspokajania potrzeb mieszkańców Wałbrzycha, ze szczególnym uwzględnieniem osób w szczególnie trudnej sytuacji np. seniorów. Wzmacniano katalog form wsparcia (np. usługa robienia zakupów dla niesamodzielnych, pomoc w organizacji kolacji wigilijnej i jej dostarczenie, organizowanie Klubów Seniora, pozyskanie środków zewnętrznych w ramach programów „Korpus wsparcia seniorów 2022”, „Senior+ program wieloletni na lata 2020-2025”, „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” oraz „Opieka Wytchnieniowa”). Warto odnotować, że w 2022 roku nastąpił wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Taka strategia pozwala znacząco uzupełnić ofertę własną Miasta Wałbrzycha i wzbogacić funkcjonujące na terenie miasta systemy wsparcia mieszkańców

Misją Ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców miasta Wałbrzycha. Na bazie wieloletnich doświadczeń w realizacji zadań spoczywających na Ośrodku w 2022 roku kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, podnoszenie kompetencji kadry oraz oferowanie mieszkańcom miasta form wsparcia stanowiących odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby. Pracownicy Ośrodka realizowali swoje zadania prowadząc pracę z osobami i rodzinami, angażując się we wspieranie społeczności lokalnej, modyfikując ofertę wsparcia do potrzeb odbiorców.

Na podstawie wymienionej ustawy, podstawową dziedziną działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest pomoc społeczna. W 2022 roku realizowano również

zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, świadczeń wychowawczych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych, pomocy materialnej dla wałbrzyskich uczniów, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz potwierdzaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób, którzy nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego, współrealizuje również projekty adresowane do osób wykluczonych społecznie, korzystających z pomocy społecznej, finansowane z środków Unii Europejskiej przy wsparciu gminy.

Ponadto Ośrodek realizował zadania opisane w odrębnych sprawozdaniach, w zakresie: profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, wspierania rodziny, a także, jako powiatowe centrum pomocy rodzinie, z zakresu pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni wydają skierowania do odbioru żywności w ramach programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebujących, której dystrybutorem jest Zarząd Okręgowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. W 2022 roku ośrodek współrealizował dwa projekty finansowane lub współfinansowane z środków Unii Europejskiej.

Z analizy podstawowych zjawisk występujących w działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 roku wynika, że liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej pozostała w niewielkim stopniu zmniejszona w stosunku do roku 2021. Pomimo, że liczba osób pobierających świadczenia nieznacznie spadła, liczba osób objętych pracą socjalną pozostała na takim samym poziomie. Główną przyczyną konieczności udzielenia intensywnego wsparcia w ramach prowadzonej pracy socjalnej jest nadal znaczna liczba osób starszych i samotnych wymagających wsparcia pracowników socjalnych zwłaszcza w okresie pandemii. Złożona sytuacja społeczna, pandemia oraz izolacja postawiła wymagania systemowi pomocy społecznej. Społeczeństwo przeżywa różnorakie trudności, z którymi muszą zmierzyć się pracownicy służb społecznych. Pomoc społeczna w tej sytuacji zajmuje strategiczne miejsce. Jej celem jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby oraz możliwości. W tym trudnym społecznie czasie bardzo istotna jest praca socjalna ukierunkowana m. in. na działania profilaktyczne oraz interwencyjne. Pojawiające się trudności i potrzeby mieszkańców Wałbrzycha wywołały konieczność zmiany w zakresie wykorzystania metod i narzędzi pracy socjalnej. W 2022 roku praca pracowników socjalnych koncentrowała się w dużej mierze na podejmowaniu działań, które musiały odpowiadać na potrzeby klientów diagnozowane w obecnej sytuacji.

W 2021r. została zmieniona ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zgodnie z którą od 1 stycznia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął uprawnienia do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłatę. Świadczenia wypłacane przez Ośrodek przed tym okresem były kontynuowane do końca okresu na jaki zostały przyznane, czyli do końca maja 2022 roku. Po tym okresie wypłacano wyłącznie świadczenia zaległe, np. po ustaleniu prawa do świadczeń przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki, w przypadku rodzin dla których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wyrazem dbałości o mieszkańców Wałbrzycha było sprawne, redukujące do minimum uciążliwości zorganizowanie operacji przekazania realizacji zadania do ZUS.

W związku ze wzrostem cen na rynku energii w 2022 roku wprowadzono nowe narzędzia, których celem było równoważenie wysokich wydatków gospodarstw domowych związanych z ogrzewaniem. Kilka nowych zadań w formie wypłaty dodatków osłonowego,

węglowego oraz dla gospodarstw domowych realizował Ośrodek zapewniając wsparcie dużej grupie mieszkańców miasta.

Od 1 stycznia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca również świadczenie rodzinne - świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie dla kobiet, które urodziły dziecko, a nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego. W 2022 roku Ośrodek wypłacił 7 jednorazowych świadczeń w wysokości 4 tys. zł na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” dla rodzin, w których urodziło się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W ubiegłym roku odnotowano spadek liczby rodzin, w których urodziło się ciężko chore dziecko. W 2022 liczba rodzin uprawniona do świadczenia alimentacyjnego i kwota wypłacanych świadczeń jest niższa niż w poprzednich latach. Jest to spowodowane niskim kryterium dochodowym uprawniającym do świadczeń alimentacyjnych.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

W 2022 roku wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wyniosły ogółem **180.877.818,55 zł** w tym:

1. Zadania zlecone Gminie finansowane z budżetu państwa		85.955.072,17
85195	Pozostała działalność – refundacja kosztów wydania przez gminy decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni	32.090,20
85215	Dodatki mieszkaniowe – wypłata dodatków energetycznych	11.951,99
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej – wynagrodzenie opiekunów prawnych	337.014,33
85228	Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze	147.287,65
85295	Dodatki osłonowe	6.872.950,97
85501	Świadczenia wychowawcze 500+	34.729.151,40
85502	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia Społecznego	43.022.710,64
85502	Świadczenie „Za życiem”	28.867,00
85503	Karta Dużej Rodziny	5.704,00

85513	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	767.343,99
-------	--	------------

2. Zadania zlecone powiatowi finansowane z budżetu państwa		1.443.664,80
85156	Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego – składki opłacane za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie Gminy Wałbrzych	4.017,60
85231	Pomoc dla cudzoziemców	63.589,20
85508	Dodatki wychowawcze wraz z kosztami obsługi dla rodzin zastępczych	1.096.660,43
85510	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	279.397,57

3. Zadania różne finansowane z budżetu państwa		29.341,80
85504	Program „Asystent rodziny 2022”	29.341,80

4. Zadania własne powiatowe na podstawie porozumień		36.804,00
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej – środki na częściowe pokrycie kosztów utrzymania mieszkań chronionych dla wychowanków pochodzących z innych powiatów	36.804,00

5. Zadania własne gminy dofinansowane z budżetu państwa		14.081.625,41
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	564.858,71
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – zasiłki okresowe	2.648.996,26
85216	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – zasiłki stałe	6.554.419,86
85219	Ośrodki pomocy społecznej	2.141.152,50
85220	Ośrodki wsparcia	4.604,54
85230	Pozostała działalność – pomoc państwa w zakresie dożywiania	1.567.121,00
85295	Pozostała działalność – Program Senior +	156.227,74
85415	Pomoc materialna dla uczniów	444.244,80

6. Zadania finansowane z budżetu gminy		34.347.957,45
85153	Zwalczanie narkomanii	95.920,98
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1.187.570,33
85202	Domy pomocy społecznej	8.327.555,81
85203	Ośrodki wsparcia	1.719.539,93
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	79.055,98
85214	Zasiłki celowe, okresowe, opłaty za pogrzeby, wynagrodzenie kuratora	572.170,70
85215	Dodatki mieszkaniowe	4.179.374,95
85219	Ośrodki pomocy społecznej	7.481.852,10
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	663.486,98
85228	Usługi opiekuńcze	3.889.370,12
85230	Wkład własny w programie „Posiłek w szkole i w domu”	1.045.107,34
85231	Pomoc uchodźcom	568,26
85295	Prace społeczno-użyteczne	55.360,10
85295	Pozostała działalność – Korpus Wsparcia Seniorów	443.006,02
85415	Stypendia i zasiłki szkolne	111.061,20
85503	Karta Dużej Rodziny	10.777,52
85504	Asystent Rodziny; Placówka Wsparcia Dziennego	1.312.206,25
85508	Rodziny zastępcze	2.824.325,78
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	349.647,10

7. Zadania finansowane z budżetu powiatu		9.942.286,79
85203	Ośrodki wsparcia	186.335,76
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	1.270.184,45
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	162.834,59
85508	Rodziny Zastępcze i wynagrodzenie koordynatorów rodziny	7.701.576,31
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	621.355,68

8. Zadania własne powiatu dofinansowane z budżetu państwa		104.430,19
85203	Ośrodki wsparcia – Dom Matki Program „Za życiem”	104.430,19

9. Zadania zlecone powiatowi na podstawie porozumień		61.997,56
85205	Program osłonowy „Bezpieczny Parasol”	46.731,00
85205	Program osłonowy „Bezpieczny Parasol” - wkład własny powiatu	15.266,56

10. Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego		351.324,44
85295	Projekt „Centrum Integracji Społecznej...chcę być, czyli...”	166.673,19
85214	Projekt „Centrum Integracji Społecznej...chcę być, czyli...” – zasiłki celowe – wkład własny	21.000,00
85295	Projekt „Nie emigruję - tu żyję”	81.651,25
85214	Projekt „Nie emigruję - tu żyję” – zasiłki celowe – wkład własny	82.000,00

11. Zadania finansowane z Funduszu przeciwdziałania Covid 19		32.576.739,41
85395	Pozostała działalność – dodatki węglowe	31.534.380,09
85395	Pozostała działalność – dodatki dla gospodarstw domowych wykorzystujących inne źródła ciepła	1.042.359,32

12. Zadania finansowane z Funduszu pomocy dla obywateli Ukrainy		1.946.574,53
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	132,65
85214	Zasiłki celowe, okresowe, opłaty za pogrzeby oraz płatności za posiłki	722.814,91
85216	Zasiłki stałe	1.473,87
85295	Pozostała działalność – jednorazowe świadczenie 300 zł oraz pomoc psychologiczna	852.910,55
85502	Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia Społecznego	355.240,91
85595	Pozostała działalność – finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	14.001,64

Świadczenia finansowe z pomocy społecznej

Udział środków własnych gminy w stosunku do środków z budżetu państwa w okresie ostatnich pięciu lat na świadczenia z pomocy społecznej przedstawiono w tabeli i na wykresie (zasiłki, usługi opiekuńcze, DPS).

Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Środki własne gminy	11 092 212	12 121 906	11 967 996	14 241 825	13 610 404
Środki z budżetu państwa (dofinansowanie zadań własnych)	11 894 751	11 400 559	11 261 909	10 472 431	10 770 537
Razem	22 986 963	23 522 465	23 229 905	24 714 256	24 380 941

Wszystkie świadczenia finansowe są zadaniami własnymi gminy, jednak część zadań jest nadal dofinansowywana z budżetu państwa w tym: zasiłki stałe i okresowe w całości, a pomoc na realizację Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 60%.

Z powyższych danych wynika, że w 2022 r. środki własne gminy przeznaczone na zadania z pomocy społecznej były wyższe niż dotacje z budżetu państwa. Powodem jest spadek liczby osób korzystających z Programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz zasiłków stałych, które finansowane są z budżetu państwa.

Spadek udziału środków własnych w zadaniach obligatoryjnych gminy wynika ze sposobu zmiany finansowania Domów Pomocy Społecznej funkcjonujących jako jednostki budżetowe gminy Wałbrzych, na skutek czego opłaty za mieszkańców tych domów są pokrywane bezpośrednio z budżetu gminy, a nie jak dotychczas z budżetu MOPS.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane i wypłacane przez MOPS zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, adresowane są do osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości. Celem działań realizowanych przez MOPS jest udzielanie osobom i rodzinom wsparcia, umożliwiającego przezwyciężenie tych trudności. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być adekwatne do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, odpowiadać celom i mieścić się w możliwościach pomocy społecznej.

Zasiłki stałe finansowane z budżetu państwa w łącznej kwocie 6 554 420 zł zostały wypłacone 1184 osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, w tym w większości osobom samotnym – 919 osób. Świadczenie wypłacono 265 osobom, które pozostawały w rodzinie, łączna liczba osób w tych rodzinach wyniosła 648. Jest to niewielki spadek w stosunku do poprzedniego roku o 80 osób. Zasiłki przyznawane były w ustawowej wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. Średnia wysokość zasiłku stałego wyniosła w 2022 roku 461,32 zł i wzrosła w stosunku do roku ubiegłego. Powodem wzrostu wysokości środków na zadanie oraz średniej wysokości wypłacanego świadczenia, pomimo spadku ilości osób go pobierających, było zwiększenie Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej kryterium dochodowego oraz maksymalnej kwoty zasiłku stałego.

Składki zdrowotne - ramach zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zgłaszał do ubezpieczenia i opłacał składki zdrowotne za osoby nie mające uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innych źródeł, a pobierające zasiłki stałe. Powyższe wydatki pokryte były środkami pochodzącymi z dotacji z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin za 1069 osób na sumę 564 859 zł.

Zasiłki okresowe finansowane z budżetu państwa w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem, przyznano 1805 osobom na kwotę 2 648 996 zł. W porównaniu do poprzedniego roku ilość osób otrzymujących ten rodzaj świadczenia wzrosła jak również wzrosła łączna kwota wypłaconych zasiłków. Wzrost spowodowany jest

zwiększeniem kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z tej formy pomocy. Średnia wysokość zasiłku przyznanego na jedną osobę wyniosła 122,30 zł i pozostała w stosunku do ubiegłego roku na podobnym poziomie. Zasiłki okresowe przyznawane były głównie z powodu niepełnosprawności, bezrobocia oraz długotrwałej i ciężkiej choroby. Na uwagę zasługuje systematycznie zmniejszanie się liczby osób korzystających z zasiłków okresowych z powodu bezrobocia. W roku 2022 przyznano je 266 osobom i w stosunku do ubiegłego roku odnotowano spadek o 147 osób. Zdecydowaną większość świadczeniobiorców zasiłku stanowiły osoby posiadające umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności oraz długotrwale chore – łącznie to 761 osób, o 129 osób mniej niż w roku ubiegłym.

Zasiłki celowe finansowane z budżetu gminy przyznawano jedynie na zaspokojenie podstawowych potrzeb tzn. dofinansowanie do kosztów ogrzewania mieszkania i zakupu leków przy długotrwałej chorobie lub niepełnosprawności osobom, które nie posiadały własnych zasobów do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, uniemożliwiając im zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej we własnym zakresie. Tylko w szczególnie uzasadnionych okolicznościach udzielano pomocy na inne niezbędne potrzeby, w szczególności:

- osobom starszym, samotnym lub posiadającym rodzinę, która nie może pomóc,
- niepełnosprawnym ze stwierdzonym znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi,
- rodzinom niepełnym z małoletnimi dziećmi do 3 roku życia,
- rodzinom wielodzietnym (3 i więcej dzieci w wieku szkolnym).

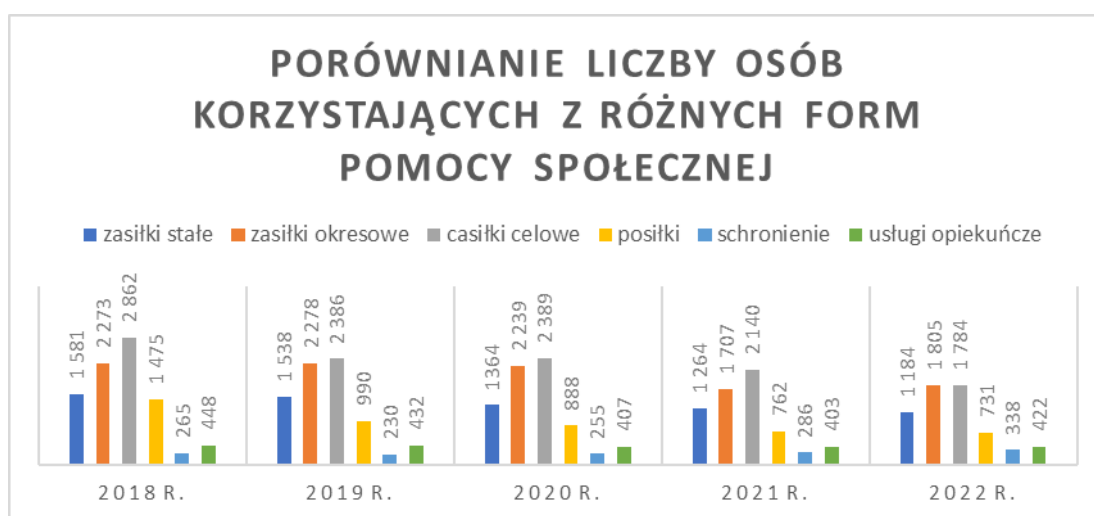
Zasiłki celowe przyznano w 2022 r. na kwotę 266 036 zł na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, w tym m.in.:

- 256 rodzinom dofinansowano koszty ogrzewania mieszkania na łączną kwotę 58 533 zł. Ilość rodzin zmniejszyła się w stosunku do ubiegłego roku o 396 (kwota zmalała o 173 799 zł) ze względu na wprowadzenie dodatków na różne źródła ogrzewania bez względu na posiadanych dochód.
- 508 osobom dofinansowano koszty zakupu leków. Ilość osób wzrosła w stosunku do roku 2021 o 189, wydatkowana kwota o 28 808 zł i jest to wynik konieczności objęcia tą formą pomocy zwiększającej się ilości osób, które nie są w stanie ze względu na pogarszający się stan zdrowia pokryć kosztów leczenia we własnym zakresie.
- 135 rodzinom udzielono pomocy wyłącznie na inne niezbędne potrzeby np. zakup łóżek dla dzieci, pościeli itp., ilość rodzin objętych tą formą pomocy wzrosła nieznacznie o 27.

Specjalne zasiłki celowe finansowane z budżetu gminy przyznawane są osobom lub rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w sytuacjach występowania: niepełnosprawności, długotrwałej choroby, starości. Specjalne zasiłki przyznano w sytuacji, gdy dochód w niewielkim stopniu przekraczał kryterium dochodowe w pomocy społecznej, a stałe wydatki powodowały faktyczny spadek dochodu i nie pozwalały na zaspokojenie podstawowych potrzeb np. zakupu przede wszystkim leków lub w sytuacji kryzysowej opału. Pomoc przyznano mniejszej ilości osób w stosunku do ubiegłego roku tj. 309 osobom w 101 rodzinach na kwotę 55 288 zł. Jest

to spadek o 80 osób i kwotę 84 611 zł w stosunku do roku ubiegłego. Z analizy tego zjawiska wynika, że w związku z możliwością uzyskania przez osoby, które mają zarejestrowane źródło ciepła w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków dopłat do ogrzewania, zdecydowanie spadła ilość osób ubiegających się o specjalny zasiłek celowy na częściowe dofinansowanie do ogrzewania. W związku ze wzrostem kryterium dochodowego wzrosła natomiast ilość osób kwalifikujących się do specjalnego zasiłku dofinansowującego zakup leków. Z analizy wysokości wypłacanych świadczeń wynika, że kwota zmniejszyła się znacznie, ponieważ dofinansowanie do zakupów leków jest świadczeniem wypłacanym na podstawie recept i jest niższe, niż świadczenie wypłacane na częściowe dofinansowanie do opału.

Pogrzeby - sprawiono 72 osobom na łączną kwotę 223 800 zł, wśród nich było 9 osób bezdomnych.

Z powyższych danych wynika, że od kilku lata ustabilizowała się liczba osób korzystających usług opiekuńczych, nieznacznie spadła liczba osób otrzymujących zasiłek stały. Natomiast liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w formie zasiłków okresowych nieznacznie zwiększyła się i wynikała prawdopodobnie ze zwiększonego kryterium dochodowego uprawniające do przyznania tego świadczenia oraz z niższych dochodów osób ubiegających się o przyznanie tej formy pomocy.

Przyznawana pomoc w formie zasiłków celowych kolejny rok zmniejszyła się, na co m.in. wpływ miało podejmowanie działań zmierzających do podjęcia oraz kontynuowania zatrudnienia, konsekwentne przestrzeganie zasady odmowy bądź wstrzymania wypłaty świadczeń z pomocy społecznej osobom marnującym otrzymywane świadczenia, osobom odmawiającym współpracy z pracownikiem socjalnym, osobom nie realizującym kontraktów socjalnych oraz zmniejszeniem ilości osób ubiegających się o pomoc w formie częściowego dofinansowania do opału. Pomoc przyznawana w formie posiłków pozostała na podobnym poziomie jak w ubiegłym roku. W roku 2022 zwiększyła się liczba osób, którym udzielono schronienia w związku z kryzysem bezdomności.

Program wieloletni "Posiłek w szkole i w domu"

Uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku ustanowiony został wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023”. Program polega na dofinansowywaniu gmin udzielających pomocy mieszkańcom na dożywianie. Do pomocy kwalifikują się osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z przyjętym programem, ze środków przekazanych gminom udziela się wsparcia, w szczególności:

1. dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej,
3. osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, wymienionym w art. 7 w/w ustawy, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

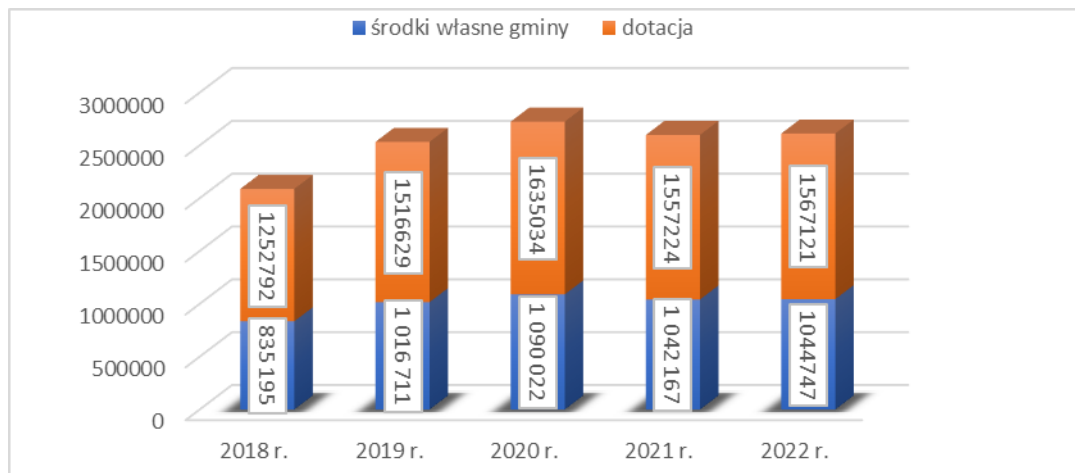
W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku, przy czym liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. W roku 2022 roku z tej formy pomocy skorzystało 11 dzieci w 6 szkołach oraz 5 dzieci w 3 przedszkolach.

W ślad za przyjętym przez Radę Ministrów Programem, Rada Miejska Wałbrzycha Uchwałami Nr II/16/18 oraz Nr II/17/18 z dnia 13 grudnia 2018 r. przyjęła uchwały w sprawie podwyższenia kwot kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 oraz ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w tym zakresie.

W roku 2022 objęto programem ogółem 4085 osób tj. o 487 osób mniej w stosunku do 2021 roku oraz wydatkowano kwotę 2 655 187 tj. o 18 785 zł mniej w stosunku do ubiegłego roku. Jak kształtowały się wydatki w poszczególnych formach w rozbiciu na źródła finansowania oraz formę pomocy przedstawiono w poniższej tabeli.

Wydatki na dożywianie w 2022 r.	Zasiłki	Posiłki		Razem
		Decyzja	Bez decyzji	
Środki własne gminy	554 848	481 365	8 534	1 044 747
Budżet państwa	832 273	722 047	12 801	1 567 121
Razem	1 387 121	1 203 412	21 335	2 611 868

Porównanie wydatków na dożywianie w ciągu ostatnich 5 lat przedstawia wykres, z którego wynika, że w stosunku do roku 2021 wydatkowane środki pozostały na podobnym poziomie.

Posiłki opłacono dla 731 osób, na łączną kwotę 1 203 412 zł (481 365 zł ze środków własnych gminy oraz 722 047 zł z dotacji), w tym dla 451 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniów szkół podstawowych. Ilość dzieci objętych tą formą wsparcia wzrosła w stosunku do ubiegłego roku. Zgodnie z wymienionym Programem na wniosek dyrektorów szkół i przedszkoli, żywione mogły być wszystkie dzieci potrzebujące pomocy, bez wydawania decyzji administracyjnych, zgodnie z przepisami liczba tych dzieci nie może przekroczyć 20 % ogólnej liczby żywionych dzieci. W roku 2022 objęto taką pomocą 16 dzieci w 6 szkołach oraz 5 dzieci w 3 przedszkolach na łączną kwotę 21 335 zł.

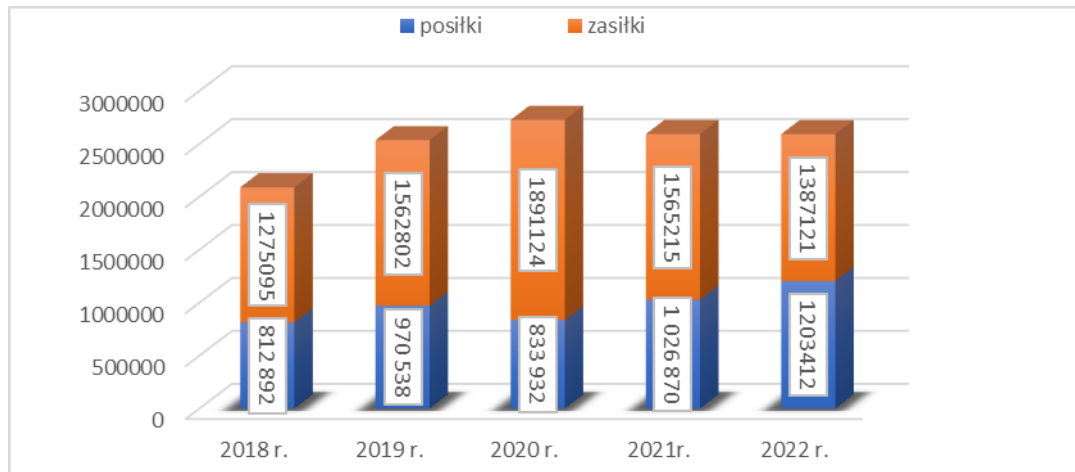
Wydawanie gorących posiłków dla dzieci zorganizowane było w 19 szkołach podstawowych, dofinansowywano również dożywianie w 26 przedszkolach oraz 5 placówkach poza Wałbrzychem.

Dożywianie dorosłych prowadzone było w 5 dzielnicach Wałbrzycha:

- Podgórze – przy ul. Niepodległości 149,
- Stary Zdrój – przy ul. Armii Krajowej 27,
- Piaskowa Góra – przy ul. Kusocińskiego 25,
- Biały Kamień - przy ul. Andersa 121.
- Szczawienko - przy ul. Ogrodowej 2a.

Zasiłki na dofinansowanie do kosztów zakupu żywności z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 1763 świadczeniobiorców, osób w rodzinach było 3354, ilość osób w stosunku do roku ubiegłego spadła o 456. Wysokość zasiłku ustalono na kwotę 60 zł. Łącznie wydatkowano kwotę 1 387 121 zł (554 848 zł ze środków własnych oraz 832 273 zł z dotacji). Pomoc przyznawana jest jedynie osobom współpracującym z pracownikiem socjalnym natomiast, jeśli członek rodziny nie współpracował np. nie wywiązywał się z realizacji kontraktu socjalnego lub marnotrawił przyznane środki, pomoc na tę osobę nie była przyznawana.

Poniższy wykres obrazuje, że wydatkowane kwoty na zasiłki przeznaczone na dofinansowanie do kosztów zakupu żywności w ramach Rządowego Wieloletniego Programu „Posiłek w szkole i w domu” zmniejszyła się, natomiast zwiększyła się kwota wydatkowana na posiłki w związku ze zwiększeniem kosztu zakupu posiłku oraz ilości osób z niego korzystających.

Charakterystyka sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej przyznawane i wypłacane przez MOPS, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, adresowane są do osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości. Osoby te muszą spełniać jednocześnie dwie przesłanki wymienione w ustawie, tj.:

- dochód osoby/rodziny jest nieprzekraczający kryterium dochodowe, określone w ustawie o pomocy społecznej,
- występuje co najmniej jedna z dysfunkcji zaburzających funkcjonowanie rodziny.

Od 1 stycznia 2022 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej maksymalna wysokość dochodu uprawniająca do bezzwrotnych świadczeń z pomocy społecznej wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – maksymalnie 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – maksymalnie 600 zł.

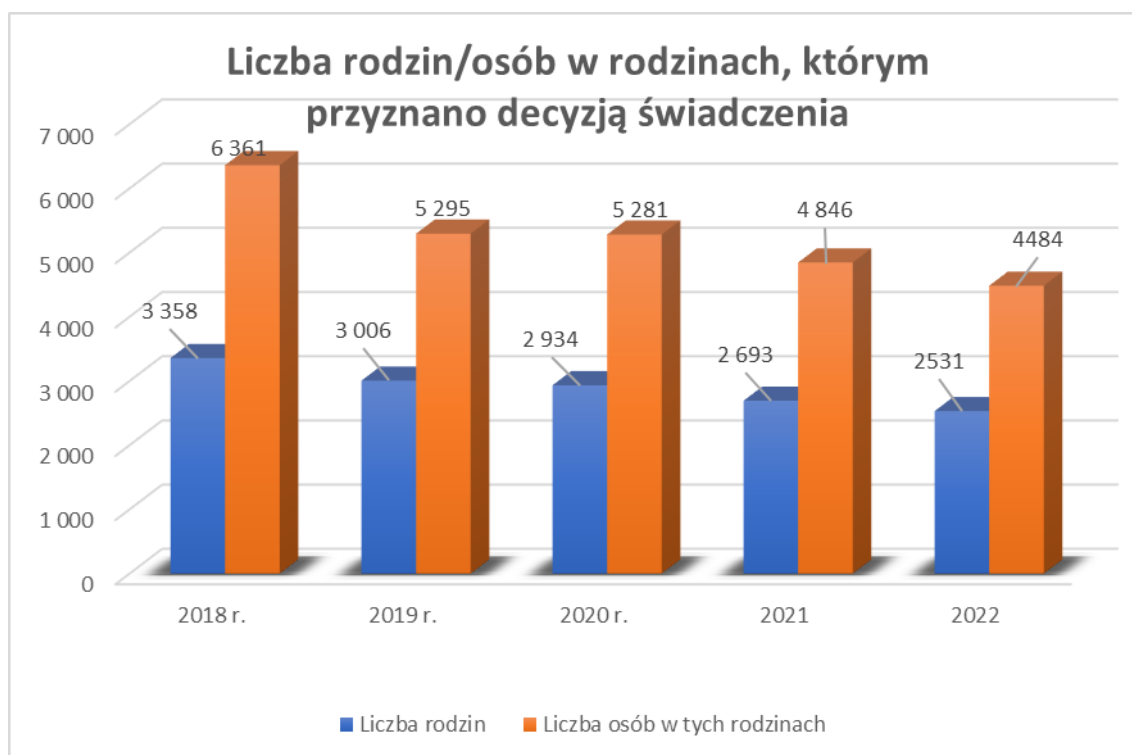
Konieczność wsparcia rodzin w ramach systemu pomocy społecznej wynikać może z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza

w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, alkoholizmu, narkomani, trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznana pomoc na zasadach zwrotu części lub całości przyznanego świadczenia lub pomoc w formie zasiłku celowego specjalnego.

Celem działań realizowanych przez MOPS jest udzielenie osobom i rodzinom wsparcia umożliwiającego przezwyciężenie tych trudności. Rodzaj, forma i rozmiary świadczenia powinny być adekwatne do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, odpowiadać celom i mieścić się w możliwościach pomocy społecznej.

Ogółem ze wszystkich form pomocy społecznej zarówno finansowej jak i niefinansowej oraz pracy socjalnej w roku 2022 skorzystało w Wałbrzychu 7123 osoby z 3723 rodzin. W ramach zadań własnych i zleconych w formie świadczeń pieniężnych przyznano decyzją łącznie 3010 osobom z 2531 rodzin. Liczba osób w tych rodzinach wynosiła 4484 i nieznacznie spadła w stosunku do roku poprzedniego.

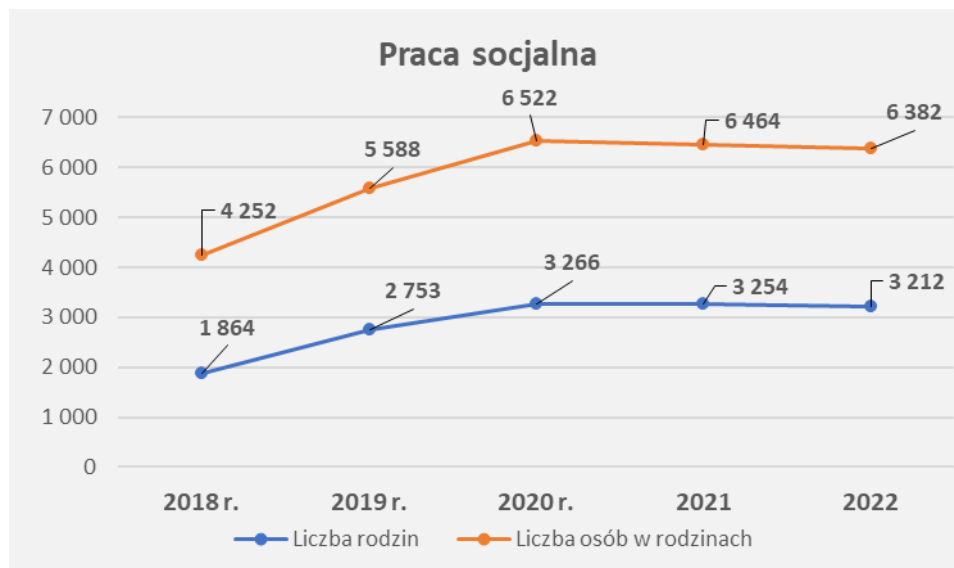
Praca socjalna

Skuteczne pomaganie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, pozostającym w trudnych sytuacjach życiowych, wymaga indywidualnego podejścia, które wykorzystuje metody adekwatne do zdiagnozowanego problemu.

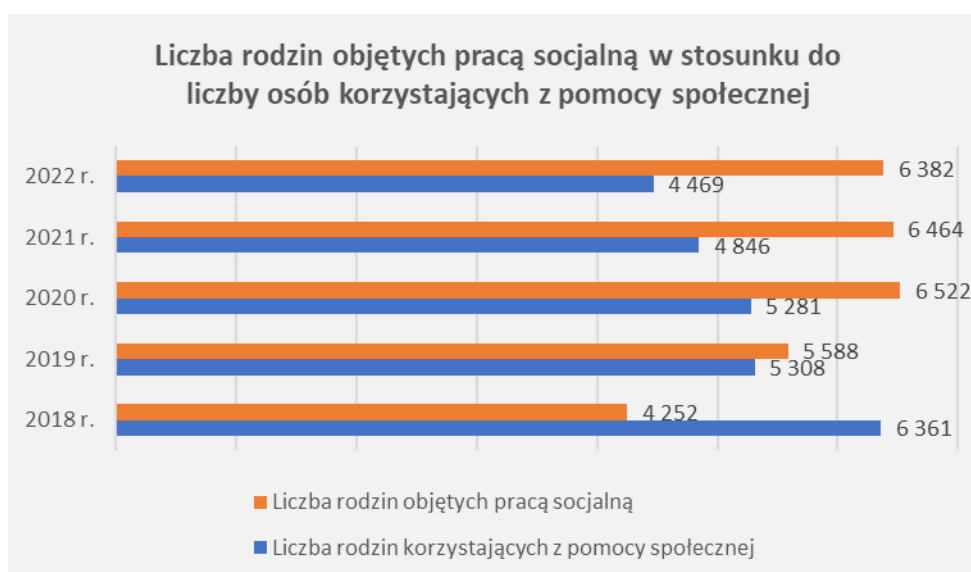
Jedną z form pomagania jest praca socjalna, którą należy rozumieć jako zespół umiejętnie powiązanych ze sobą i zaplanowanych działań prowadzonych przez wykształconych pracowników socjalnych we współpracy z osobą wspieraną. Służyć ma rozwiązywaniu problemów społecznych, zapobieganiu ich natężeniu oraz aktywizowaniu jednostek i grup samopomocy. Praca socjalna to działalność profesjonalna polegająca na udzielaniu pomocy jednostkom, grupom lub społecznościom we wzboganiu lub odbudowywaniu ich zdolności społecznego funkcjonowania oraz na tworzeniu sprzyjających warunków społecznych. Zadaniem pomocy społecznej jest także podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków marginalizacji społecznej osób oraz rodzin i jest świadczona bez względu na dochód, nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy, prowadzona przez pracowników socjalnych w Zespołach Pracy Socjalnej oraz Centrum Wsparcia Socjalnego.

W tym trudnym społecznie czasie jakim jest wojna w Ukrainie oraz w dalszym ciągu pandemia COVID-19 okazało się, że pracownicy socjalni stanęli w obliczu konieczności wspierania emocjonalnego osób przeżywających silne kryzysy zagrożenia życia i zdrowia – swojego lub bliskich. Profesjonalne działania w tym obszarze wymagały umiejętności pracy terapeutycznej i psychologicznej. Praca socjalna w obliczu kryzysu postawiła wymagania merytoryczne i organizacyjne. Wojna oraz izolacja wywołana pandemią wprost wpisały się w definicję sytuacji kryzysowej. Przed pracownikami socjalnymi postawiono potrzebę bieżącej realizacji zadań w warunkach „specjalnych”. Pracownicy rozeznając sytuację konkretnych osób udzielali im pomocy emocjonalnej, materialnej, informacyjnej oraz wskazywali możliwości działania. Na przestrzeni 2022 zmienił się charakter świadczonej pomocy dla uchodźców z akcyjnej na integrującą społeczność polską i ukraińską.

W 2022 roku liczba osób i rodzin wymagających wsparcia w formie pracy socjalnej ze względu na problemy związane m. in.: z uzależnieniami, przemocą, zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością oraz długotrwałą i ciężką chorobą itp. pozostała na tym samym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Poniższy wykres obrazuje coroczny wzrost liczby rodzin i osób w rodzinach objętych pracą socjalną w stosunku do lat 2018-2019. Prowadzenie pracy socjalnej, w zależności od złożoności problemów występującego u osoby lub w rodzinie wymaga od pracowników socjalnych kompleksowego ich rozwiązywania i pochłaniania zdecydowanie więcej czasu niż rozpatrywanie wniosków o udzielenie wyłącznie pomocy finansowej. Poniżej przedstawiono liczbę rodzin i liczbę osób w tych rodzinach, w których prowadzona jest praca socjalna. Zaznaczyć należy, że w 1192 rodzinach udzielono pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej.

Kolejny wykres ukazuje stosunek liczby osób objętych pomocą w formie świadczeń przyznanych decyzją administracyjną w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem, bez względu na ich rodzaj, formę oraz źródło finansowania do liczby osób, u których prowadzona jest praca socjalna. Zaznaczyć należy, że jeżeli nawet jedna osoba w rodzinie korzysta z pomocy społecznej to praca socjalna prowadzona jest ze wszystkimi członkami rodziny. Widoczna jest wyraźna tendencja wzrostowy w tym zakresie. W 2018 roku pracą socjalną objętych było 4252 osób, które stanowiły 66% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej. W 2022 roku proporcje uległy znacznej zmianie tj. 6382 osoby były objęte pracą socjalną, natomiast spośród nich 4469 korzystało z pomocy w formie świadczeń przyznanych decyzją administracyjną bez względu na rodzaj świadczenia. Z powyższego wynika, że 30 % osób korzysta z pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej, są to osoby, których dochody przekraczają kryteria dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz nie korzystają również z żadnej z form pomocy przyznawanej na drodze decyzji administracyjnej.

Organizowanie społeczności lokalnej

System pomocy społecznej znajduje się wciąż w procesie zmiany. Model, w którym pomoc społeczna koncentruje się głównie na finansowym wsparciu osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej nie dawał zadowalających rezultatów. Aby pomoc mogła być skuteczna musi aktywizować mieszkańców, zachęcać ich do tego, by nauczyli się brać swoje sprawy w swoje ręce. Powinno się równolegle prowadzić działania aktywizujące i usamodzielniające, pomagające osobom wykluczonym na nowo włączyć się do życia społecznego. Temu właśnie ma służyć organizowanie społeczności lokalnej.

Zespoły Pracy Socjalnej w 2022 roku podejmowały szereg działań z zakresu wspierania osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz pobudzających społeczną aktywność, w celu rozwiązywania indywidualnych, grupowych i środowiskowych problemów.

W dniu 23 kwietnia 2022r. we wszystkich dzielnicach Wałbrzycha włączono się w czwartą edycję akcji pod hasłem „Czysty Zielony Wałbrzych”. Przybyli liczni mieszkańcy w porozumieniu z pracownikami socjalnymi, organizacjami pozarządowymi, lokalnymi stowarzyszeniami oraz pracownikami innych instytucji zebrali kilkaset worków śmieci ze skwerów, chodników, poboczy, lasów i parków miejskich. W wyznaczonych miejscach sadzono drzewa i rośliny. Inicjatywa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem, wałbrzyskanie w różnym wieku sprzątało swoją najbliższą okolicę. W poszczególnych dzielnicach pracownicy socjalni organizowali warsztaty ekologiczne przybliżające uczestnikom nie tylko pojęcie ekologii, ale przede wszystkim szeroko rozumiane zagadnienia związane z ochroną środowiska. Przeprowadzali warsztaty dla najmłodszych mieszkańców miasta mające charakter ćwiczeń angażujących każdego młodego uczestnika do poznawania fascynującego świata roślin oraz korzyści wynikających z segregacji śmieci. Wspólne wyjście z domu po to, by pozbierać zalegające w parkach i pobliskich skwerach plastikowe i szklane butelki i inne śmieci, to dla młodego pokolenia świetna lekcja ekologii. Wspólne sprzątanie świata, zwłaszcza tego nam najbliższego, czyli okolic naszych domów, to okazja do integracji społeczności lokalnej. W akcję zostały włączone nie tylko rodziny pochodzące i zamieszkujące Wałbrzych, ale również rodziny z Ukrainy, co służyło nawiązaniu relacji i przełamaniu barier.

Inicjatywa ta miała na celu uczenie dorosłych i dzieci poszanowania środowiska, promowania niewyrzucania śmieci w miejscach niedozwolonych, selektywnej zbiórki odpadów i uświadamiania ludziom, że to od ich działań zależy, czy degradacja środowiska będzie postępować, czy nie.

Zespół Pracy Socjalnej nr 1

Starzenie się społeczeństwa jest jednym z podstawowych problemów społecznych współczesnego świata. W rejonie działania ZPS 1, a w szczególności w dzielnicy Podzamcze znaczna część osób korzystających ze świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz tych, które ze świadczeń finansowych nie korzystają lecz pozostają w zainteresowaniu pracowników socjalnych, to osoby starsze i niepełnosprawne, które nie są w stanie ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność, czy też trudną sytuację rodzinną przezwyciężyć swojej trudnej sytuacji życiowej. Osoby starsze często czują się samotne, zapomniane nie tylko przez najbliższych, ale także przez społeczeństwo. Zdarza się, że towarzyszy im lęk o własne zdrowie oraz życie. W ostatnich latach można zaobserwować

wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze, ponieważ wiele osób starszych nie ma bliskich, którzy mogliby udzielić im wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W budowaniu stabilnego i bezpiecznego świata seniorów duże znaczenie ma również wspólna troska i skoordynowane działanie różnych instytucji państwowych, w tym służby zdrowia i pomocy społecznej. Mając na względzie powyższe pracownicy socjalni ZPS 1 oraz Działu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wspólnie z Przychodnią Specjalistyczną „Walenty i Regina Śliwa” organizują cykliczne działania mające na celu dotarcie z ofertą wsparcia do osób starszych, chorych oraz niepełnosprawnych, będące kontynuacją prowadzonej od ubiegłego roku kampanii informacyjnej „Blżej Seniora”. W trakcie bezpośrednich rozmów z pracownikami socjalnymi udzielane były informacje o możliwych formach pomocy i wsparcia instytucjonalnego tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej. Kampania prowadzona przez pracowników socjalnych od czerwca do grudnia cieszyła się dużym zainteresowaniem i będzie kontynuowana w 2023 r. Jej efektem było podniesienie świadomości mieszkańców miasta w zakresie szeroko rozumianej oferty pomocowej świadczonej przez MOPS w Wałbrzychu.

W dniu 7.04.2022 r. filii biblioteki „Pod Atlantami” przy ul. Armii Krajowej 45 odbyły się warsztaty artystyczne podczas, których mieszkańcy dzielnicy Stary Zdrój przygotowywali wielkanocne ozdoby świąteczne, które w dniu 10.04.2022 r. były sprzedawane podczas świątecznego kiermaszu w kościele, a zebrane fundusze przeznaczone zostały na pomoc uchodźcom z Ukrainy. Integracja społeczności lokalnej, angażowanie mieszkańców w pomoc dla gości z Ukrainy była niewątpliwie głównym celem spotkania

W dniu 13.04.2022 r. pracownicy socjalni z dzielnicy Stary Zdrój wspólnie ze Stowarzyszeniem „Przyjazny Stary Zdrój” oraz Parafią Rzymskokatolicką Zmartwychwstania Pańskiego w Wałbrzychu przy ul. Guglielmo Marconiego 2 zorganizowali spotkanie świąteczne dla dzieci z Zespołów Szkolno-Przedszkolnych nr 3 i nr 4. Tradycyjne potrawy świąteczne przygotowane zostały przez członków Stowarzyszenia, zaproszonych mieszkańców dzielnicy Stary Zdrój oraz pracowników socjalnych.

W dniu 31.05.2022 r. na boisku przy ul. Przywodnej we współpracy ze Stowarzyszeniem „Przyjazny Stary Zdrój”, pracownicy socjalni zorganizowali obchody Dnia Dziecka. Gościnnie wzięli również udział w „Pikniku rodzinnym z pojazdami specjalnymi”. Spotkanie odbyło się na terenie Starego Zdroju. Wśród licznych atrakcji można było obejrzeć pojazdy Straży Miejskiej, Policji, wałbrzyskich wodociągów, Wojsk Obrony Terytorialnej oraz różnego rodzaju samochody wyścigowe. Dużym zainteresowaniem wśród dzieci cieszyły się zorganizowane przez pracowników socjalnych warsztaty plastyczne, wykonanie ozdób z darów jesieni, możliwość zaplatania kolorowych warkoczy, malowanie twarzy, pokaz baniek dmuchanych oraz modelowania balonów. Dzieci mogły pobawić się na dmuchanym zamku, zjeść watę cukrową, a starsi uczestnicy mieli możliwość skosztowania kuchni wojskowej.

W czerwcu i we wrześniu 2022 r. pracownicy socjalni i mieszkańcy dzielnicy razem z funkcjonariuszami Straży Miejskiej i Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych zorganizowali działania w ramach poprawienia wizerunku wałbrzyskich kamienic zniszczonych przez wandalizm osób malujących graffiti na ścianach budynków. Malowaniem objęte były budynki mieszczące się przy ul. Batorego 86 i Armii Krajowej 8 i 9.

W dniu 23.08.2022 r. w filii biblioteki „Pod Atlantami” przy ul. Armii Krajowej 45 odbył się warsztaty plastyczne, których tematyką były wspomnienia z wakacji oraz spotkanie funkcjonariuszy Policji z Komisariatu II Policji w Wałbrzychu z najmłodszymi mieszkańcami Starego Zdroju, którego tematem był bezpieczny powrót do szkoły.

W dniu 04.10.2022 r. pracownik socjalny zorganizował spotkanie społeczności ul. Przywodnej, które było dobrą okazją, by przypomnieć sobie o tym, jak ważne są dobre sąsiedzkie relacje, obyczaje i szacunek do innych mieszkańców. Przypomnieliśmy również mieszkańcom zasady współżycia sąsiedzkiego, które wpisane zostały do „Regulaminu Sąsiedzkiego” stworzonego przez mieszkańców już w 2019 r. Z dziećmi prowadzone zostały warsztaty pn. „dobry/zły sąsiad”.

W okresie od lipca do września 2022 r. pracownicy socjalni podejmowali działania na rzecz obywateli Ukrainy, którzy uciekając przed wojną znaleźli schronienie na terenie naszego miasta. Organizowali dla nich czas wolny i możliwość bycia z tymi, którzy w kulturze polskiej są zakorzenieni, dając im tym samym namiastkę poczucia stabilności. Więzy społeczne wymagają podtrzymania, w miarę regularnych interakcji społecznych, zatem pracownicy organizowali cykliczne działania pod hasłem „Aktywne środy”. Zorganizowano w ramach poznawania okolicy wycieczki wyjścia m.in. do :

- Zamku Książ oraz jego „starych” ruin. Spacerując szlakiem przyrodniczo – edukacyjnym „Ścieżka Hochbergów” rodziny z Ukrainy zebrani podziwiali widoki Książańskiego Parku Krajobrazowego i poznawali historię Zamku;
- Szczawna Zdrój, gdzie podziwiali krajobraz rozciągający się z wieży widokowej na Wzgórzu Gedymina;
- Rezerwatu Przyrody Jezioro Daisy wchodzącego w skład Książańskiego Parku Krajobrazowego, którego główną atrakcją turystyczną stanowi Jezioro Zielone potocznie nazywane Jezioro Daisy;
- wałbrzyskich parków: Park Sobieskiego oraz Park na Rusinowie.

W ramach podejmowanych działań dzieci z Ukrainy wzięły udział w zorganizowanych w Muzeum Porcelany w Wałbrzychu warsztatach tworzenia figurek z gliny. Przewodnik oprowadził wycieczkę po Muzeum opowiadając historię powstawania porcelany.

Zespół Pracy Socjalnej nr 2

Światowy Dzień Poezji, który przypadł na dzień 21.03.2022 roku, pracownicy socjalni postanowili uczcić współorganizacją konkursu recytatorskiego w dniu 25.03.2022 roku w siedzibie Filii Nr 6 Biblioteki pod Atlantami w dzielnicy Biały Kamień. Wzięli w nim udział uczniowie klas 0-III z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 2. Celem konkursu było rozwijanie zdolności recytatorskich, zainteresowanie uczniów poezją, dostrzeganie poczucia humoru w utworach poetyckich, zachęcanie dzieci do przezwyciężania własnej nieśmiałości poprzez występy przed publicznością oraz naukę zdrowego współzawodnictwa w przyjaznej atmosferze.

W dniu 28.04.2022r. w dzielnicy Biały Kamień odbyło się zorganizowane przez pracowników socjalnych spotkanie profilaktyczno – edukacyjne z mieszkańcami pn. „Bezpieczny senior – pierwsza pomoc”. Spotkanie zorganizowano przy współpracy z Biblioteką pod Atlantami w siedzibie Filii nr 6. Osobami prowadzącymi zajęcia byli funkcjonariusze Straży Miejskiej w Wałbrzychu. Celem spotkania było zapoznanie uczestników z podstawowymi zasadami udzielania pierwszej pomocy, zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach, wykształcenie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych, uwrażliwienie na krzywdę drugiego człowieka oraz zaszczepienie idei niesienia bezinteresownej pomocy. Zaprezentowane materiały szkoleniowe oraz szczegółowa wiedza praktyczna, niewątpliwie

przyczyniły się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa oraz poziomu świadomości wśród uczestników zajęć.

W ramach akcji „Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom” w Bibliotece Filii nr 6 z oddziałem dziecięcym cały tydzień upłynął mieszkańcom dzielnicy pod hasłem „Biały Kamień czyta”. W dniu 1.06.2022r. w wydarzeniu tym wzięli udział również pracownicy socjalni Zespołu Pracy Socjalnej nr 2, którzy aktywnie włączyli się w akcję. Celem spotkania było przekazanie, że czytanie dzieciom książek daje bardzo dużo korzyści m.in. uczy języka, rozwija słownictwo, daje większą swobodę w mówieniu, motywuje do samodzielnego czytania, uczy myślenia, rozwija wyobraźnię, poprawia koncentrację, ułatwia naukę, zapobiega uzależnieniu od mediów, jest zdrową ucieczką od nudy.

W dniu 31.05.2022 na boisku Orlik przy ul.1 Maja 149, pracownicy socjalni wraz z pracownikami Biura Rewitalizacji Urzędu Miasta Wałbrzych, Biblioteki pod Atlantami Filia Sobiecin, Rady Wspólnoty Samorządowej dzielnicy, Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, Policji oraz Straży Miejskiej zorganizowali zabawę z okazji Dnia Dziecka. Prowadzone gry, zabawy i konkursy odbywały się przy rytmach muzyki. Zaangażowane zostały wszystkie dzieci do przeciągania liny oraz gry w berka. Maskotka Kangur z Jump Planet była ulubieńcem zabawy. Dzięki pozyskaniu sponsorów, którzy ufundowali soki i słodczyce, dzieci miały możliwość skorzystać z poczęstunku. Dzieci wraz z rodzicami aktywnie uczestniczyli w proponowanych zajęciach, wykazały zainteresowanie i zaangażowanie. Obchody Dnia Dziecka spowodowały radość i zadowolenie oraz pokazały zebranym, że wspólne spędzenie czasu jest wartością bezcenną.

W dniu 01.06.2022r. pracownicy socjalni, wspólnie z pracownikami Biblioteki nr 6 w dzielnicy Biały Kamień zorganizowali Dzień Dziecka. Na zabawę zostali zaproszeni uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Wałbrzychu. W trakcie wydarzenia organizowane były zabawy taneczne oraz edukacyjne, które przyczyniają się do rozwoju ważnych funkcji wychowawczych i społecznych u dzieci. Uczą poszanowania przyjętych norm, umożliwiają rozwój współpracy w grupie, sprzyjają społecznieniu, uczą zarówno wygrywania, jak i przegrywania, czyli zdrowego współzawodnictwa.

Pracownicy zaangażowali się również w drugą edycję projektu pn. „Wspólnie dbamy o czyste mury mamy”. Odświeżane są elewacje najbardziej zniszczonych budynków, znajdujących się w rewitalizowanych dzielnicach Wałbrzycha. Po uzyskaniu zgody zarządcy zamalowywane i usuwane są nielegalne graffiti, które szpecą elewacje miejskich kamienic. To również okazja do integracji społecznej, która umacnia pozytywne relacje mieszkańców z pracownikami służb, instytucji miejskich oraz organizacji pozarządowych. Współdziałanie społeczności lokalnej uwarunkowuje na dewastowanie miasta oraz zwraca uwagę na to, co się dzieje w przestrzeni publicznej. W tym roku akcja realizowana była w okresie od 02.06.2022 do 28.06.2022 w dzielnicach: Sobiecin, Biały Kamień.

W dniu 26.08.2022 r. pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny zaprosili mieszkańców dzielnic Poniatów oraz Rusinowa na wycieczkę nad Jeziorko Daisy. Wspólne spacerowanie na świeżym powietrzu są dobrym sposobem na bliższe poznanie się. Bogaty w piękne widoki spacer został zakończony ogniskiem. Uczestnikom wycieczki przybliżono ideę spędzania czasu w gronie rodzinnym i przyjacielskim, korzyści z oderwania dzieci od codzienności przed monitorem komputera, który staje się nieodłącznym elementem ich życia, zastępując kontakty z rodziną, rówieśnikami oraz aktywność fizyczną. Rozmawiano m.in. o tym w jaki sposób

zorganizować dostęp do elektroniki, aby dzieci przy komputerze korzystały ze zdobyczych nowych technologii, nie stając się od nich całkowicie zależne.

W dniu 29.09.2022r. pracownicy wspólnie z pedagogami Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 1 oraz pracownikami Domu Pomocy Społecznej przy ul. Zachodniej 17 zorganizowali wzruszające spotkanie dwóch pokoleń pod nazwą „Dzień przyjaźni”, w którym czynnie uczestniczyli mieszkańcy Domu oraz szkolna młodzież. Uczniowie przygotowali przedstawienie pn. „O krasnoludkach i sierotce Marysi”. Czynnie włączyli seniorów do wspólnego śpiewania znanych i lubianych utworów, zaprezentowali swoje umiejętności wokalne, recytatorskie oraz taneczne. Obdarowali mieszkańców własnoręcznie wykonanymi upominkami. Mieli również okazję bliżej poznać i obejrzyć miejsce, w którym mieszkają podopieczni placówki. Zorganizowane spotkanie miało na celu uwrażliwienie dzieci na potrzeby osób starszych, wykraczające poza związki rodzinno – koleżeńsko – przyjacielskie oraz uświadomienie małoletnim, że w ich otoczeniu są różne osoby i każda z nich jest ważna oraz niepowtarzalna. Istotnym było również zwrócenie uwagi dzieci na otaczający ich świat oraz na możliwość jego zmiany poprzez bezinteresowne czynienie dobra na rzecz osób szczególnie tego potrzebujących. Seniorzy ze wzruszeniem obejrzyli przygotowane przedstawienie, czynnie uczestniczyli w spotkaniu dzieląc się swoimi wspomnieniami i doświadczeniem.

W dniu 26.10.2022r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu zorganizowali w siedzibie Filii Nr 6 Biblioteki pod Atlantami w dzielnicy Biały Kamień warsztaty układania stroików. Celem spotkania była integracja społeczności lokalnej oraz wykonanie wspólnej pracy, upamiętniającej świąteczną tradycję Dnia Wszystkich Świętych. W zajęciach wzięli udział seniorzy, którzy wykazali się wyobraźnią i zrobili własne, niepowtarzalne stroiki. Ponadto chętnie dzielili się osobistymi wspomnieniami i doświadczeniami związanymi z tym świętem. Przygotowane ozdoby udekorowały pobliski cmentarz.

W dniu 24.11.2022 r. w dzielnicy Sobięcin pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wspólnie z pracownikami filii nr 5 Biblioteki pod Atlantami, zorganizowali spotkanie pod nazwą „Bawmy się Jesienią”, w którym czynnie uczestniczyli mieszkańcy. To już kolejne spotkanie w dzielnicy mające na celu zintegrowanie społeczności lokalnej, głównie osób starszych oraz zapewnienie im bezpiecznego funkcjonowania w miejscu zamieszkania. W tym celu pracownicy szczegółowo wyjaśnili zasady dostępu do tzw. „opieki na odległość”, zaprezentowali założenia programu Korpusu Wsparcia Seniora. Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie będą przebiegały sprawniej, a seniorzy mają szansę uzyskać pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego i zadbaniu o własne zdrowie. W artystycznej części spotkania kabaret E Tam zaprezentował skecz „Hamlet na wesoło”, a zespół taneczny Baby – Jagi pod kierownictwem Pani Jadwigi Szwebs – Kostkiewicz, Królowej III edycji programu Sanatorium Miłości umilał czas perfekcyjnie przygotowanymi układami tanecznymi. Poczęstunek został przygotowany przez mieszkanki budynku mieszczącego się przy ul. 1 Maja 149 - panią Liliannę i Sandrę, natomiast czas umiliła zabawa wesołego koszyczka z humoreskami oraz wspólne czytanie żartów.

Zespół Pracy Socjalnej nr 3

W dzielnicy Piaskowa Góra w dniu 25.02.2022 r. zorganizowano „Bał Karnawałowy” w czasie ferii zimowych na świetlicy środowiskowej mieszczącej się przy ul. Grota Roweckiego. Celem była integracja dzieci i młodzieży z dzielnicy Piaskowa Góra, rozwijanie kreatywności poprzez wspólną zabawę oraz zagospodarowanie wolnego czasu i zapewnienie opieki podczas dni wolnych od szkoły. Działanie miało na celu również pokazanie dzieciom i młodzieży jak ważne jest w naszej tradycji kultywowanie zwyczaju karnawałowych zabaw. Uczestnicy wcielili się w różne postacie bohaterów bajek. Wspólnie uczestniczyli w zabawach i konkursach co sprzyjało wspólnej integracji również z dziećmi z Ukrainy.

W dniu 11.04.2022 r. pracownicy socjalni we współpracy ze świetlicą środowiskową zorganizowali dla rodzin z Piaskowej Góry z udziałem rodzin z Ukrainy „Śniadanie Wielkanocne”. Wspólnie z dziećmi z Ukrainy rozmawialiśmy skąd wzięła się tradycja śniadania wielkanocnego i dzielenia się jajkiem. Podczas przygotowań zostały wykonane przez dzieci ze świetlicy środowiskowej kartki świąteczne, które pracownicy socjalni rozdali samotnym seniorom bezpośrednio do ich domów.

W dzielnicy Nowe Miasto w październiku 2021 r. został zainicjowany przez pracowników socjalnych wraz z Radzą Wspólnoty Samorządowej Nowe Miasto - „Klub Seniora”. Spotkania odbywały się początkowo w Bibliotece przy ul. Piłsudskiego 51, a obecnie w przy RWS przy ul. Piłsudskiego 102. Seniorzy są bardzo zaangażowani w różne działania, spotykają się cyklicznie w każdą środę, rozmawiają, wyjeżdżają na ciekawe wycieczki, które sami organizują. Spotkania odbywają się w każdą środę. Działanie to miało na celu zagospodarowanie wolnego czasu seniorom, osobom samotnym, wykluczonym społecznie, zapobieganie osamotnieniu, zawiązanie nowych znajomości i przyjaźni, przekazywanie tradycji z pokolenia na pokolenie np. wspólne robótki ręczne, uwrażliwienie dzieci na problemy seniorów, poprawę kondycji fizycznej i intelektualnej seniorów, naukę opiekuńczości szacunku i tolerancji, podniesienie poziomu życia seniorów, rozwój pomocy środowiskowej dla seniorów, przekazywanie doświadczeń życiowych przez seniorów dzieciom. Osiągnięty został 100% efekt. Seniorzy chętnie się spotykają, a grupa która liczy obecnie ponad 20 osób stale powiększa się. Przez cały 2022 rok w powyższe w działania wplecione były spotkania społeczności ze specjalistami Działu Profilaktyki. Spotkania odbywały się w zakresie tematycznym: uzależnienia, przeciwdziałanie przemocy m.in. wobec osób starszych, zdrowie psychiczne. Celem było m.in. podniesienie poziomu życia, wiedzy w zakresie uzależnień, zdrowia psychicznego, przeciwdziałania przemocy oraz integracja społeczności lokalnej.

W ramach organizowania społeczności lokalnej w dniu 2.06.2022r. pracownicy socjalni współorganizowali działania z okazji „Dnia Dziecka” na terenie Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 4. Pracownicy socjalni przygotowali konkursy z nagrodami dla uczniów szkoły.

W dniu 22.06.2022r. Zespół Pracy Socjalnej Nr 3 wraz z podopiecznymi z dzielnicy Nowe Miasto wziął udział w akcji „Akcja Graffiti” mającej na celu przykrycie graffiti szpecącego ściany budynku przy ul. Paderewskiego 1.

Zespół Pracy Socjalnej nr 4

W dniu 29.04.2022 r. na terenie Domu dziecka przy ul. Niepodległości 64 odbyło się spotkanie sportowe, w którym uczestniczyli wychowankowie w/w domu oraz dzieci ze świetlic

środowiskowych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jako współorganizator aktywnie uczestniczył w tym wydarzeniu poprzez zorganizowanie, koordynowanie i nadzorowanie różnych konkurencji sportowych i gier sprawnościowych tj. gra w piłkę, wyścigi na czas czy zawody drużynowe. Po zakończeniu części sportowej pracownicy socjalni pomagali w obsłudze pikniku i czuwali nad bezpieczeństwem podopiecznych. Ponadto pracownicy socjalni przedstawili dzieciom zasady fair play, a także przedstawili uczestnikom na czym polega gra zespołowa innego sposobu na spędzanie czasu wolnego, niż gry komputerowe czy „serfowanie po internecie”.

W dniu 29.05.2022 r. „Akcja graffiti” pracownicy Zespołu wraz z RCWiP, Strażą Miejską, MZB podjęli się nie lada zadania, które polegało na zaangażowaniu lokalnej społeczności, w zamalowywanie szpecących napisów z obiektów miejskich. Dzięki włączeniu się w akcję, mieszkańcy dzielnicy Śródmieście poczuli się współodpowiedzialni za otaczającą ich przestrzeń.

W dniu 01.06.2022 r. na terenie Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 5 w Wałbrzychu odbyła się impreza z okazji Dnia Dziecka, której celem było zintegrowanie dzieci i ich opiekunów ze szkoły polskiej i ukraińskiej, a także okolicznej społeczności lokalnej. Pracownicy MOPS dokonali wszelkich starań aby święto obfitowało w wiele niezapomnianych atrakcji i niespodzianek. Pomimo bariery językowej udało się pracownikom socjalnym umocnić więzi polsko ukraińskie.

W dniu 15 czerwca 2022 r. miała miejsce impreza integracyjna wspólnie zorganizowana ze spółdzielnią socjalną Zielony Zakątek oraz 7 NieBo. Impreza odbyła się w dzielnicy Podgórze. Udział brali mieszkańcy dzielnicy, pracownicy socjalni, pracownicy spółdzielni „Zielony Zakątek” i „7 NieBo” Odbywały się konkursy dla dzieci i młodzieży, malowano twarze dzieciom, nasadzano drzewa i krzewy na pobliskim placu. Celem imprezy była integracja środowiska, poprawa wyglądu okolicy, promowanie ekologii i dbanie o środowisko.

W dniu 22.06.2022 r. miało miejsce wyjście z kijkami trekkingowymi w kierunku Małego Wołowca. Udział brały dzieci i ich wychowawcy z Zespołu Szkolno Przedszkolnego nr 8 i Świetlicy Środowiskowej przy ul. Niepodległości 64 oraz rodzice i mieszkańcy Podgórza. Po rajdzie odbył się piknik na terenie świetlicy środowiskowej. Odbywały się konkursy sportowe i profilaktyczne z nagrodami. W pikniku uczestniczyli także seniorzy z Dziennego Domu „Senior Plus”. Uczestnicy korzystali z poczęstunku, były pieczone kielbaski i dużo owoców. Pracownicy socjalni przybliżyli uczestnikom marszu ideę wolontariatu i działalność wolontariuszy na terenie Wałbrzycha. Impreza miała na celu promocję zdrowych alternatywnych możliwości spędzania czasu wolnego. Podnosiła aktywność fizyczną i twórczą. Sprzyjała też integracji mieszkańców.

W dniu 19.08.2022 r. zorganizowano „Piknik Wakacyjny” z udziałem Straży Pożarnej. Impreza miała miejsce przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Udział brali liczni mieszkańcy Śródmieścia. Głównym celem spotkania było kształtowanie świadomości związanej z pracą straży pożarnej m.in. udzielaniem pierwszej pomocy. Podczas spotkania pracownicy socjalni przeprowadzili warsztaty plastyczne dla dzieci i rodziców. Prace plastyczne były inspirowane zagadnieniami ochrony przeciwpożarowej, działalnością straży pożarnej oraz propagowaniem pozytywnych postaw społecznych.

W dniu 19.11.2022 r. obchodzono „Dzień Pluszowego Misia”. Zorganizowany przy współudziale i w siedzibie Biblioteki pod Atlantami seans bajek retro dla dzieci w wieku szkolnym miał na celu przybliżenie najmłodszym bajek tj. m.in. Reksio, Bolek i Lolek, Koziołek

Matolek. Wiele z nich to propozycje ponadczasowe, doskonale nadające się do pokazania dzieciom. W trakcie spotkania wyświetlane były bajki retro, pracownicy socjalni przeprowadzili warsztaty plastyczne pn. „Ozdabianie tekturowych misiów” za pomocą samodzielnie wyciętych ozdób z materiałów, papierów kolorowych, guzików. Działanie pomogło dzieciom w bardzo ciekawy, kreatywny sposób wyrazić swoje emocje. Współczesne filmy dla dzieci różnią się od tych, które pamiętamy z własnego dzieciństwa - są kolorowe, głośne, pełne szybkiej akcji i z dużą liczbą bohaterów. Wbrew pozorom, wcale nie musi to oznaczać, że maluchów nie zaciekawiają bajki dla dzieci w modnym dziś stylu retro. Podczas spotkania pracownicy socjalni ukazali, że tego typu bajki wpływają w sposób prawidłowy na ich rozwój, dzięki swoim walorom edukacyjnym, brakowi przemocy oraz odwoływaniu się do uniwersalnych wartości.

W dniu 9.12.2022r. odbyły się „Warsztaty świąteczne”, czyli działania zorganizowane w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 5 w Wałbrzychu przy współpracy pracowników socjalnych MOPS. W warsztatach z okazji Świąt Bożego Narodzenia brały udział dzieci klas 2-gich i 3-cich, wykonywane były bombki świąteczne ze styropianu oraz kartki świąteczne, które zostały wręczone seniorom z Domów Pomocy Społecznej na terenie Wałbrzycha. W trakcie zajęć pracownicy socjalni przybliżyli dzieciom zwyczaje i tradycje świąteczne.

W dniu 16.12.2022 r. w dzielnicy Podgórze zorganizowano „Świąteczną Choinkę”, spotkanie w którym uczestniczyły dzieci i młodzież z Zespołu Szkolno Przedszkolnego nr 8, przedstawiciele Rady Wspólnoty Samorządowej. Przybył także Prezydent Miasta i Pani Wiceprezydent. Impreza odbyła się na kilka dni przed świętami Bożego Narodzenia. Wspólnie ubierano choinkę. Ozdoby choinkowe wykonały wcześniej dzieci w szkole. Uczniowie otrzymali nagrody za wykonane ozdoby. Wszyscy śpiewali kolędy, po których był poczęstunek. Gorące kakao oraz barszcz z uszkami. Efektem było kultywowanie tradycji świątecznych, edukacja dzieci i młodzieży, integracja środowiska.

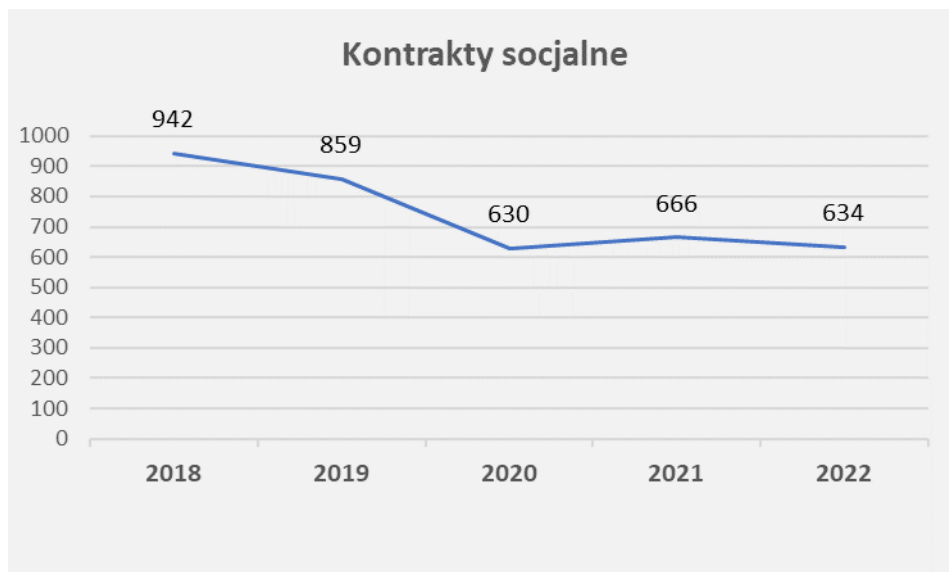
Kontrakty socjalne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu podejmuje wiele działań aktywizujących klientów pomocy społecznej do podejmowania starań w kierunku usamodzielnienia życiowego. Jedną z form aktywizacji jest praca socjalna z zastosowaniem kontraktu socjalnego.

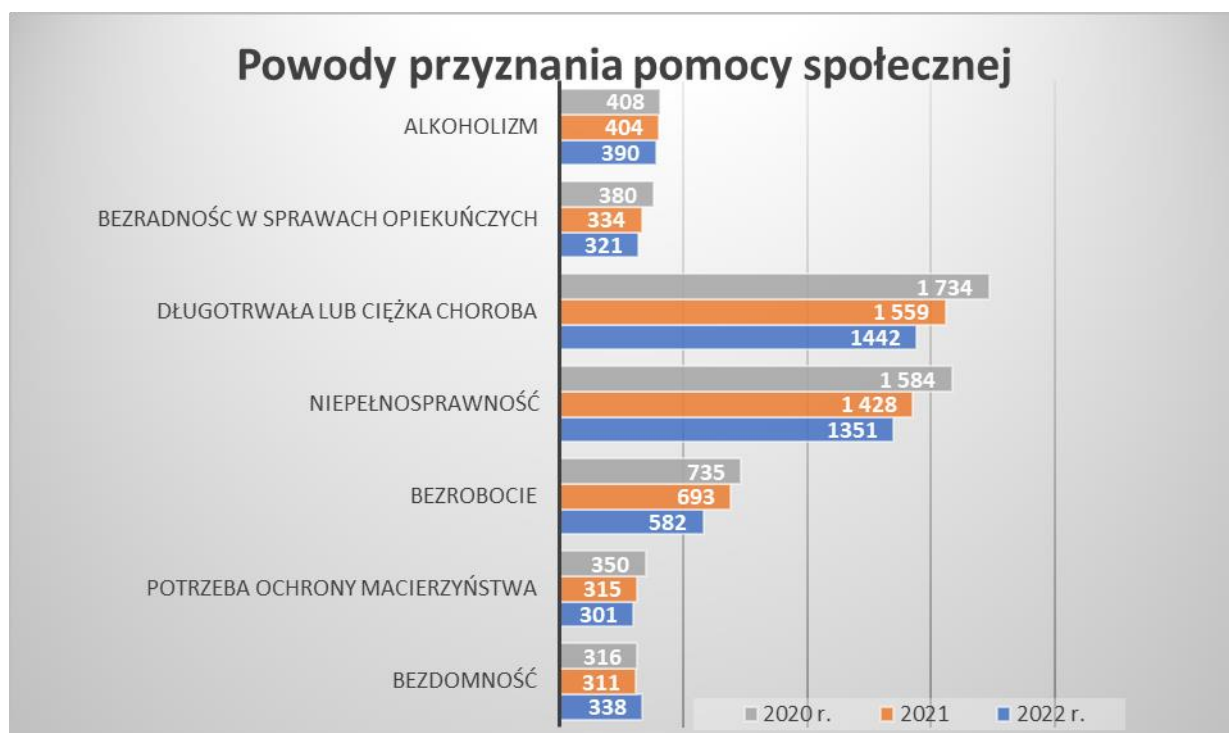
Kontrakt socjalny jest zindywidualizowaną, pisemną umową zawartą pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc. Określa uprawnienia i zobowiązania obu stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań, zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny i powinien uwzględniać indywidualne potrzeby i predyspozycje klienta. Kontrakt socjalny jest jednym z głównych narzędzi aktywizacji klientów pomocy społecznej. Umożliwia uaktywnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz marginalizacją, co w dalszej perspektywie ułatwia im uniezależnienie się od wsparcia z pomocy społecznej.

Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy świadczeń, uchylecia decyzji o ich przyznaniu lub wstrzymania świadczeń z pomocy społecznej.

Poniższy wykres pokazuje liczbę realizowanych kontraktów socjalnych w latach 2018-2022.

Ustawa o pomocy społecznej wyszczególnia 16 powodów będących podstawą udzielenia wsparcia. Dominujące powody korzystania z pomocy MOPS w 2022 roku przedstawiono poniżej. Należy jednakże zaznaczyć, że niejednokrotnie powody te współlistnieją przy jednym dominującym lub są jego konsekwencją.

Jak wynika z przedstawionego wykresu najczęściej występującym powodem trudnej sytuacji życiowej klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poza ubóstwem jest długotrwała i ciężka choroba oraz niepełnosprawność, dopiero na kolejnym, trzecim miejscu znalazło się bezrobocie, które przez wiele lat dominowało wśród głównych powodów korzystania z pomocy społecznej. Istotne miejsce w strukturze powodów udzielanej pomocy, podobnie jak w latach ubiegłych, nadal zajmują alkoholizm, bezdomność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej realizowanych przez MOPS jest długotrwała i ciężka choroba. Pomoc z tego tytułu otrzymało 1 442 rodzin liczących 2 160 osób.

Drugim problemem pod względem częstotliwości występowania jest niepełnosprawność, która stała się przesłanką do korzystania z pomocy przez 1 351 rodzin liczących 2 108 osób.

Na trzecim miejscu odnotowano problem bezrobocia, który dotyka 582 rodziny, które liczą 1 345 osoby.

Na kolejnych miejscach notuje się problem alkoholizmu, który dotyczył 390 rodzin, bezdomności u 338 osób, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 321 rodzinach i potrzeby ochrony macierzyństwa w 301 rodzinach.

Dzięki współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu i podpisaniu Porozumienia w zakresie dostępu do programu SEPI, pracownicy Ośrodka mają dostęp do danych osób zarejestrowanych w PUP, co pozwala na uniknięcie występowania o udostępnienie danych osobowych, a także domagania się od klientów Ośrodka zaświadczeń. Znacznie usprawniono w ten sposób diagnozowanie problemów osób bezrobotnych oraz formy udzielanej im pomocy.

W 2022 r. nadal zrealizowano porozumienie zawarte w lutym z Powiatowym Urzędem Pracy w sprawie organizowania i finansowania prac społecznie użytecznych w okresie od kwietnia do listopada. Liczba osób bezrobotnych uczestniczących w realizacji programu będących jednocześnie osobami korzystającymi ze świadczeń MOPS wynosiła 79. Liczba podmiotów realizujących porozumienie wyniosła 29, w tym 22 placówki oświatowe.

Zadanie w kwocie 55.360,10 zł. w całości sfinansowane zostało ze środków własnych Gminy.

W lipcu 2018 roku zawarto porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy precyzujące zasady wzajemnej współpracy w zakresie podejmowania działań wzmacniających aktywność zawodową osób bezrobotnych, które są jednocześnie klientami PUP i korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej udzielanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W lutym 2019 roku do porozumienia przystąpił Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu, w listopadzie 2022 roku wprowadzono zmiany precyzujące formy wspierania osób bezrobotnych. Niewątpliwym efektem współpracy było podjęcie zatrudnienia przez 247 osób korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia w poszczególnych dzielnicach Wałbrzycha w 2022 roku

Dzielnica	Liczba zameldowanych mieszkańców na stałe oraz czasowo	Liczba rodzin korzystających z pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Procentowy udział liczby korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców
Stary Zdrój	7 294	361	738	10,11 %
Sobięcin	4 823	217	387	8,02 %
Nowe Miasto	7 838	314	586	7,47 %
Podgórze	7 052	248	494	7,00 %
Rusinowa	2 317	71	114	4,92 %
Poniatów	1 934	41	82	4,23 %
Szczawienko	3 944	144	205	5,19 %
Śródmieście	12 448	359	738	5,93 %
Biały Kamień	12 089	316	531	4,39 %
Piaskowa Góra	16 126	238	420	2,60 %
Podzamcze	18 625	149	232	1,24 %
Razem	94 490	2458	4527	4,79 %

Z powyższego porównania liczby korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców wynika znaczne zróżnicowanie niedostatku w poszczególnych dzielnicach miasta. W niektórych rejonach Wałbrzycha obszary ubóstwa są znacznie większe niż

w pozostałych, widać różnice pomiędzy „starymi dzielnicami i nowymi”. Udział korzystających z pomocy w stosunku do liczby mieszkańców jest bardzo zróżnicowany od ponad 10,11% na Starym Zdroju i 8,02% na Sobięcinie do 1,24 % na Podzamczu i 2,60% w dzielnicy Piaskowa Góra. W zestawieniu nie zostały wykazane osoby bezdomne, niezameldowane, osoby przebywające w domach pomocy społecznej oraz korzystające z różnych form wsparcia, ale zamieszkujące poza Wałbrzychem.

Liczba sporządzonych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji administracyjnych

Dla przyznania świadczenia z pomocy społecznej niezbędne jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Sposób przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wzór kwestionariusza określały w 2021 roku rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie udzielenia pomocy. W sprawach niecierpiących zwłoki, wymagających pilnych interwencji ośrodka pomocy społecznej, wywiad przeprowadza się w terminie do 2 dni od dnia

otrzymania wiadomości o potrzebie przyznania wsparcia. Pracownik socjalny jest zobowiązany do sprawdzenia każdego zgłoszenia o konieczności udzielenia pomocy, może również wszcząć postępowanie z urzędu. Wywiad przeprowadza się również w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby lub rodziny. Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, które mogą mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznanego wsparcia. Zgodnie z art. 15 o ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ilekroć wymagane jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, dokumentów lub oświadczenia, o których jest mowa w art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 wspomnianej ustawy. W 2022 roku wpłynęło 11 082 wniosków o udzielenie pomocy, pracownicy socjalni przeprowadzili 9 866 rodzinnych wywiadów środowiskowych.

W sprawach dotyczących realizacji zadań ustawowych w roku 2022 wydano 18 654 decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej. Dotyczyły one przyznawania świadczeń, naliczania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, naliczania odpłatności za usługi opiekuńcze, pobyt w ośrodkach wsparcia, potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Jak wynika z poniższego wykresu, wraz ze spadkiem liczby świadczeniobiorców spada ilość wydanych decyzji oraz ilość przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych. Pomimo stałego wzrostu pracy socjalnej ilość wywiadów w 2022 roku była mniejsza. Zaznaczyć należy, że decyzje administracyjne wydawane są jedynie w przypadku pomocy finansowej, natomiast nie wydaje się ich prowadząc prace socjalną, czy też poradnictwo specjalistyczne.

W 2022 roku do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu złożono 40 odwołań od wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, co stanowi 0,21 % wszystkich wydanych decyzji. 23 decyzje zostały przez SKO utrzymane w mocy, 11 decyzji zostało uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia przez MOPS, natomiast 2 sprawy zostały umorzone przez SKO, 1 sprawa jest w trakcie rozpatrywania przez Kolegium, w 1 sprawie postanowiono o uchybieniu terminu przez osobę odwołującą się. W 1 sprawie stwierdzono nieważność wydanej decyzji, w 2 sprawach po ich ponownym rozpatrzeniu wydano decyzje bez udziału Kolegium.

Pomoc cudzoziemcom

W dniu 24 lutego 2022 roku w wyniku zbrojnej agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę obywatele Ukrainy w trosce o bezpieczeństwo masowo zaczęli przekraczać granicę z Polską z zamiarem pobytu w naszym kraju. W gminie Wałbrzych pierwsi obywatele Ukrainy pojawili się w dniu 26 lutego 2022 roku i zostali zakwaterowani w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w dniu 3 marca 2022 roku utworzono Punkt Informacyjny, w którym dyżurowały osoby przekazujące obywatelom Ukrainy niezbędne informacje umożliwiające im legalizację pobytu, pośredniczące w zakwaterowaniu, nadaniu numeru PESEL, pomagające w zrealizowaniu wszelkich formalności związanych m.in. z dopełnieniem obowiązku zameldowania i możliwości zapisania dzieci do jednej z wałbrzyskich szkół, informujące o możliwości zatrudnienia oraz zapewnieniu niezbędnych artykułów pierwszej potrzeby. Zapewniono opiekę nad dziećmi w trakcie dopełniania formalności przez osoby dorosłe. Jednocześnie utworzono w pobliżu Ośrodka przy ul. Gdańskiej punkt bezpłatnego wydawania odzieży, artykułów chemicznych oraz żywności, do którego osoby przybyłe z Ukrainy kierowali m.in. pracownicy socjalni. Przygotowano wszelkie informacje w języku ukraińskim, w trakcie działalności Punktu obecni byli tłumacze języka ukraińskiego, psycholodzy, prawnik, pracownicy Urzędu Miejskiego, Powiatowego Urzędu Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wolontariusze. Sprawne zorganizowanie pomocy wpłynęło na zapewnienie wszystkim obywatelom Ukrainy zakwaterowania w m.in. w Hali Wałbrzyskich Mistrzów, w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii oraz w wałbrzyskich hotelach i mieszkaniach prywatnych. Stworzono bazę danych, w której skrupulatnie nanoszono wszystkie informacje od osób proponujących zakwaterowanie oraz udzielenie innej pomocy. W każdym z miejsc zakwaterowania działalność wspierającą obywateli Ukrainy poczynając od marca do końca 2022 roku prowadzili pracownicy socjalni oraz psycholodzy i pedagodzy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu.

W dniu 8 marca przyjęto pierwszych obywateli Ukrainy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, którym zapewniono całonocne zakwaterowanie oraz wyżywienie, pomoc psychologiczną i prawną.

Od 14 marca w placówkach wsparcia dziennego MOPS dzieci z Ukrainy oprócz zorganizowanych zajęć opiekuńczo-wychowawczych, rozpoczęły systematyczną i bezpłatną naukę języka polskiego.

W dniu 18 marca 2022 roku zaczęły wpływać pierwsze wnioski od obywateli Ukrainy o pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież,

obuwie, leki, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. W 2022 roku tą formą pomocy objęto 2750 osób w 1488 rodzinach.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt jest uznawany za legalny zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Uprawnionym obywatelom Ukrainy udzielono w 2022 roku pomocy w formie:

- zasiłków okresowych – 297 rodzin (307 osób),
- zasiłków stałych – 1 osoba,
- zasiłków celowych na interwencyjny zakup niezbędnych artykułów, których nie można było zapewnić w ramach prowadzonego magazynu – 3 rodziny,
- posiłki – 286 dzieci z 187 rodzin,
- sprawienie pochówku – 1 osoba,
- pomocy psychologicznej – 161 osób.

W ramach obowiązujących przepisów MOPS występował o ustanowienie opiekunów tymczasowych w przypadku dzieci, które przyjechały z Ukrainy i nie posiadały w Polsce rodziców, ani innych prawnych opiekunów, którzy mogliby sprawować nad nimi opiekę. Na podstawie złożonych wniosków i prawomocnych postanowień Sądu Rejonowego w Wałbrzychu na dzień 31.12.2022 r. 26 dzieci nadal objętych było formalną opieką tymczasową, w przypadku 38 dzieci opieka ta ustała w związku z uzyskaniem przez nich pełnoletności lub została zakończona w wyniku powrotu dzieci do Ukrainy.

W 2022 roku przyznano pomoc dla obywateli Afganistanu oraz Białorusi, która miała na celu wspieranie procesu ich integracji. Pomocą objęto 2 rodziny z Afganistanu posiadające status uchodźcy, w których łącznie było 5 osób (3 osoby dorosłe i 2 dzieci). Rodziny zwróciły się z wnioskami o objęcie pomocą integracyjną i realizowały indywidualne programy integracji określające wysokość, zakres oraz formę pomocy, w zależności od ich sytuacji życiowej, a także określone zobowiązania. Pomocą objęto również 1 dorosłego obywatela Białorusi, który posiadał ochronę uzupełniającą i również realizował indywidualny program integracji. Zarówno rodziny z Afganistanu jak i obywatel Białorusi podjęli działania we współpracy z pracownikami socjalnymi zmierzające do całkowitego usamodzielnienia się. Wszystkie osoby dorosłe rozpoczęły naukę języka polskiego, 3 osoby podjęły zatrudnienie na umowę o pracę, 2 dzieci uczęszcza na zajęcia do żłobka oraz przedszkola, wszyscy korzystają z opieki zdrowotnej, swobodnie poruszają się po mieście, mają zapewnione mieszkanie (2 rodziny zamieszkują w lokalu komunalnym otrzymanym z zasobów Gminy, za który regularnie wnoszą opłaty, 1 osoba zamieszkuje w wynajętym przez siebie lokalu, który samodzielnie opłaca). Sukcesywnie realizowano zapisy zawarte w indywidualnych planach integracji, rodziny objęto specjalistycznym poradnictwem oraz zapewniono świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie kosztów związanych z nauką języka polskiego.

Usługi opiekuńcze

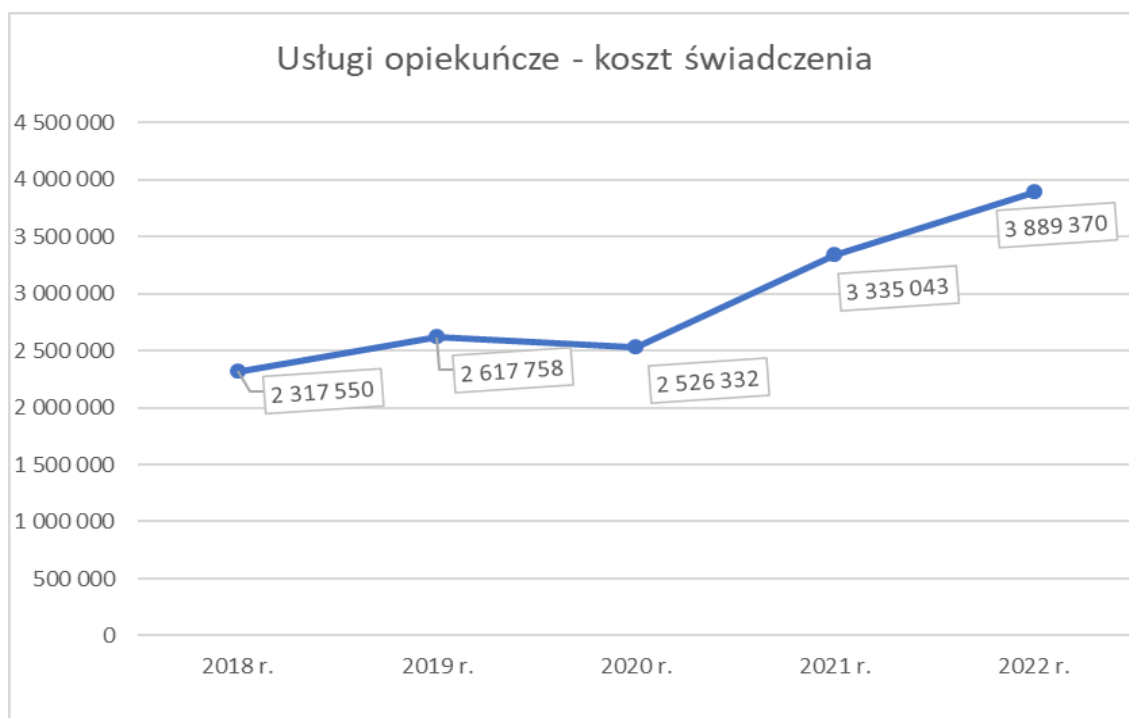
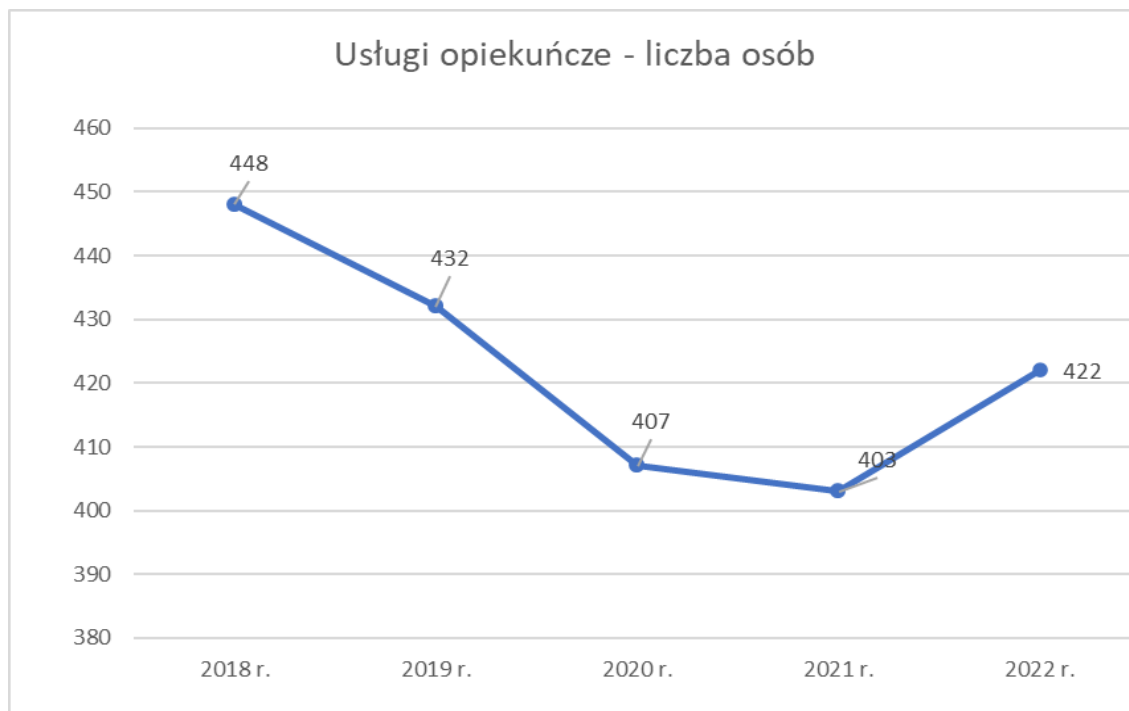
Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Jest to

zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Podopieczni Ośrodka korzystali z usług w wymiarze od 2 do 8 godzin dziennie w zależności od ich sytuacji zdrowotnej oraz zdolności do samoobsługi. Wydatki na usługi opiekuńcze podlegały zwrotowi w całości lub części, jeżeli dochód na osobę w rodzinie przekraczał kwotę kryterium dochodowego określonego w ustawie i były zgodne z zasadami ustalonymi Uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha, która ma kompetencję do określenia szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi oraz warunków zwalniania z tych opłat. Koszt usług wynikał z postępowania przetargowego, w którym wyłoniony został realizator usług.

Usługi opiekuńcze w 2022 roku realizowane były przez wyłonioną w drodze przetargu firmę MG Partner. Cena usług wynosiła od 1 stycznia 2022 roku 26,93 zł za jedną godzinę pracy bez względu na dzień tygodnia i wzrosła w stosunku do roku ubiegłego o 3,08 zł. Ogółem pomocą usługową w trakcie roku objęto 422 osób na kwotę 3 889 370 zł, która na przestrzeni kilku lat znacząco wzrosła. Koszt usług opiekuńczych od 2018 roku jest wyższy o kwotę 1 571 820 zł, a tylko w stosunku do roku ubiegłego o kwotę 554 327 zł. Wynika to z faktu, że kształt obecnych przepisów nie daje żadnego luzu w sposobie naliczania dochodu ora możliwości odliczania od niego faktycznych i istotnych wydatków. Jednocześnie określone ustawą progi dochodowe, które od 1 stycznia 2022 roku wynoszą 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł dla osoby w rodzinie oraz minimalne wynagrodzenie, które od 1 stycznia 2022 roku wynosiło 3010 zł, a minimalna stawka godzinowa 19,70 zł spowodowały wzrost kosztów odpłatności za usługi. Uwzględniając rosnące potrzeby mieszkańców Wałbrzycha i konieczność udzielania im pomocy w formie usług opiekuńczych ilość osób objętych tą formą pomocy nie spadła, a w roku ubiegłym nawet nieznacznie wzrosła, natomiast wzrost kosztów usług ponoszonych przez Gminę wynika z faktu uwzględniania sytuacji finansowej osób korzystających i stosowania koniecznych ulg w opłacaniu przez nie usług. Ma to na celu zapewnienia tym osobom możliwie najlepszej opieki w wymiarze godzin, który zapewni im bezpieczne funkcjonowanie.

Sposób realizacji usług był na bieżąco monitorowany przez pracowników oraz wewnętrzną kontrolę. Wykonawca pozostawał w stałym kontakcie z pracownikami MOPS, został ponadto zobowiązany do składania specjalnych raportów drogą mailową uwzględniających informacje dotyczące sytuacji w środowiskach oraz z podjętych działań.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były dla 5 dzieci w 4 rodzinach przez osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy oraz BBR Consulting. Pełny koszt realizacji usług finansowany był z budżetu państwa w wysokości 147 288 zł.

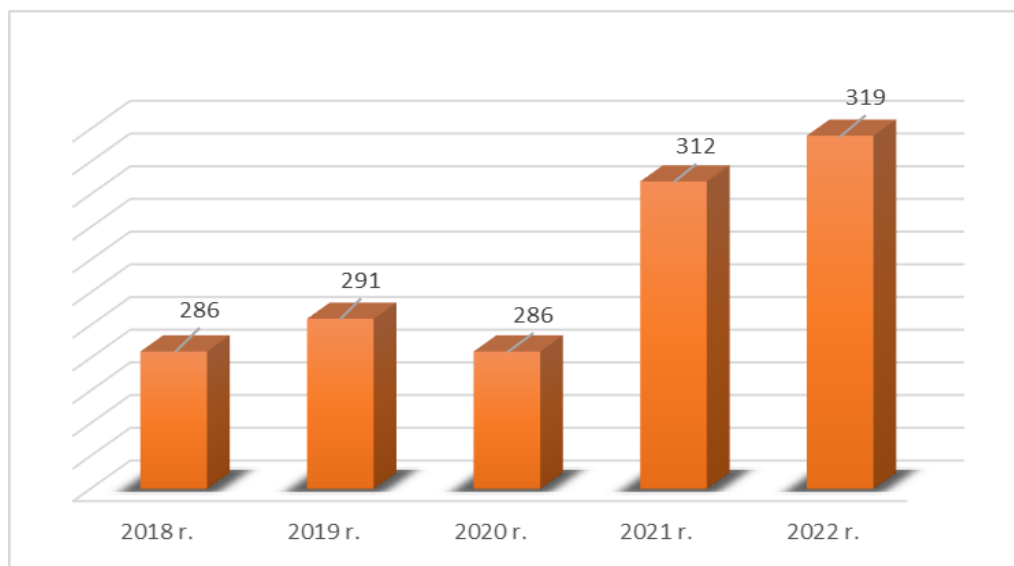
Domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy, Klub Senior +

Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku, a dla których zapewniana przez rodzinę lub Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opieka jest niewystarczająca.

W 2022 roku działania podejmowane przez pracowników Zespołów Pracy Socjalnej oraz Centrum Wsparcia Socjalnego miały na celu udzielenie wsparcia osobom wymagającym pomocy w zaspokajaniu ich niezbędnych potrzeb przy wykorzystywaniu wszystkich możliwości pomocy środowiskowej. W przypadku braku takiej możliwości oraz w sytuacji gdy stan zdrowia osób ustalony na podstawie opinii lekarskich nie rokował na wyzdrowienie, a pozostanie w miejscu zamieszkania stanowiłoby dla nich zagrożenie dla zdrowia lub życia, pracownicy proponowali możliwość skorzystania z zasobów instytucjonalnych tj. ośrodków wsparcia oraz domów pomocy społecznej.

W zakresie działań realizowanych prze ZPS oraz CWS w szczególności wpisane jest kierowanie, umieszczanie i ustalanie opłat za pobyt w domach pomocy społecznej, kierowanie i ustalanie opłat za pobyt w ośrodkach wsparcia. Łącznie w 2022 roku w domach pomocy społecznej przebywało 319 mieszkańców Wałbrzycha, na koniec roku było to 288 osób. W ciągu roku umieszczono 49 osób, w tym 15 osób z zaburzeniami psychicznymi lub z upośledzeniem umysłowym (11 spośród tych osób na podstawie postanowienia sądu). W związku z koniecznością pilnego udzielenia pomocy 3 osoby umieszczono w domach pomocy społecznej dla osób starszych i przewlekle somatycznie chorych poza Wałbrzychem. W okresie od 2016 do 2020 roku liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej pozostawała na podobnym poziomie. W 2021 roku liczba ta w stosunku do roku ubiegłego wzrosła. Wynika to z faktu dużego zapotrzebowania na tą formę pomocy oraz utworzenia nowej placówki na terenie miasta dysponującej 30 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz w podeszłym wieku. W roku 2022 liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej pozostawała na podobnym poziomie co w roku ubiegłym. Omawiane dane liczbowe obrazuje poniższy wykres.

Wykres obrazuje liczbę mieszkańców Wałbrzycha przebywających w domach pomocy społecznej w danym roku

Na terenie miasta Wałbrzych funkcjonują 3 domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz przewlekłe somatycznie chorych. Oferują one łącznie 127 miejsc.

- Dom Pomocy Społecznej przy ul. Zachodniej 17 prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi z siedzibą władz prowincjonalnych w Poznaniu i przeznaczony jest dla 48 osób. Działa na podstawie umowy zawartej z gminą Wałbrzych. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosi 4705,56 zł. W 2022 roku umieszczono w nim 15 mieszkańców Wałbrzycha, 1 osoba zmieniła dom pomocy społecznej ze względu na profil,
- Dom Seniora Rusinowa przy Osiedlu Górniczym 19A przeznaczony jest dla 49 osób. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosi 4873,24 zł. W 2022 roku umieszczono w nim łącznie 11 mieszkańców Wałbrzycha.
- Dom Seniora Biały Kamień przy ul. Andersa 162A otwarty w maju 2021 roku jest stacjonarną placówką pobytu, koedukacyjną, przeznaczoną dla 30 osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekłe somatycznie chorych. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosi 8108,01 zł. W 2022 roku umieszczono w nim łącznie 5 osób.

Zakres usług każdego z wałbrzyskich domów jaki jest świadczony na rzecz swoich mieszkańców ma na celu zabezpieczenie ich potrzeb bytowych poprzez zapewnienie miejsca zamieszkania, wyżywienia, niezbędnej odzieży i obuwia oraz utrzymania czystości. W zakresie usług opiekuńczych udzielana jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, pomoc w pielęgnacji oraz załatwianiu spraw osobistych. Wszystkie domy w okresie pandemii SARS-CoV-2 funkcjonowały w całkowitym reżimie sanitarnym, w roku 2022 ze względu na stan zdrowia mieszkańców nadal minimalizowały ryzyko zarażenia się wirusem. Zabezpieczone były w wykwalifikowaną kadrę niezbędną do utrzymania ciągłości pracy. Na bieżąco prowadzony był monitoring występowania objawów chorobowych zarówno u mieszkańców jak i pracowników domów pomocy społecznej. Dyrektorzy mieli przygotowane procedury w zakresie ewentualnego objęcia kwarantanną osób przebywających w budynkach.

Mieszkańcy Wałbrzycha w 2022 roku przebywali łącznie w 62 domach pomocy społecznej na terenie całego kraju, w tym w 19 domach przebywają osoby z zaburzeniami psychicznymi, w 17 domach z upośledzeniem umysłowym, w tym w 5 domach przebywają osoby niepełnoletnie.

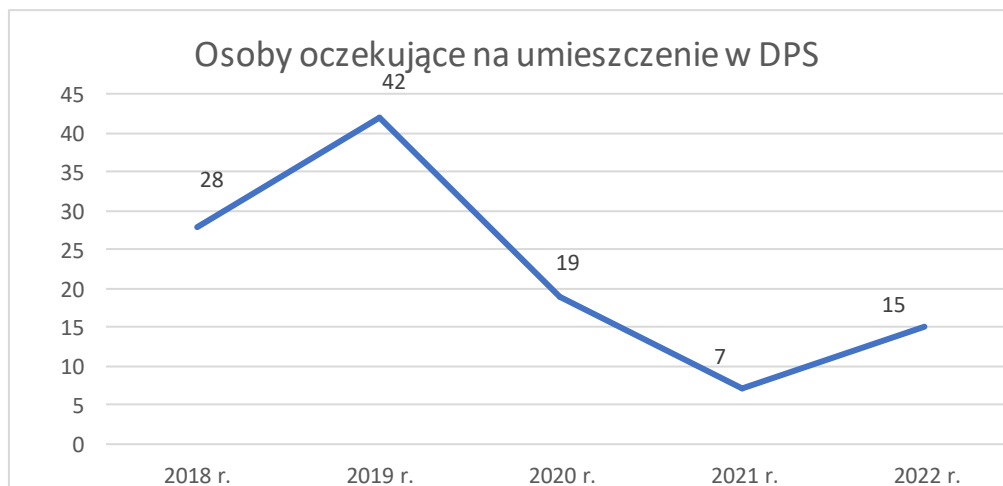
**Miejsca pobytu mieszkańców Wałbrzycha w Domach Pomocy Społecznej w roku 2022r.
(stan na 31.12.2022 r.)**

	Umieszczeni w 2022 r.	Zgony lub rezygnacje	Stan na 31.12.2022 r.	Osoby oczekujące
Domy pomocy społecznej w Wałbrzychu				
DPS Dom Seniora Rusinowa	10	9	49	10
DPS na ul. Zachodniej	15	12	48	
DPS Biały Kamień	5	2	30	
Inne domy pomocy społecznej poza Wałbrzychem				
Dla osób somatycznie chorych, starszych	3	3	35	0
Dla osób z zaburzeniami psychicznymi	12	4	72	5
Dla osób z upośledzeniem umysłowym	2	0	40	
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelekt.	2	0	14	0
Razem	49	30	288	15

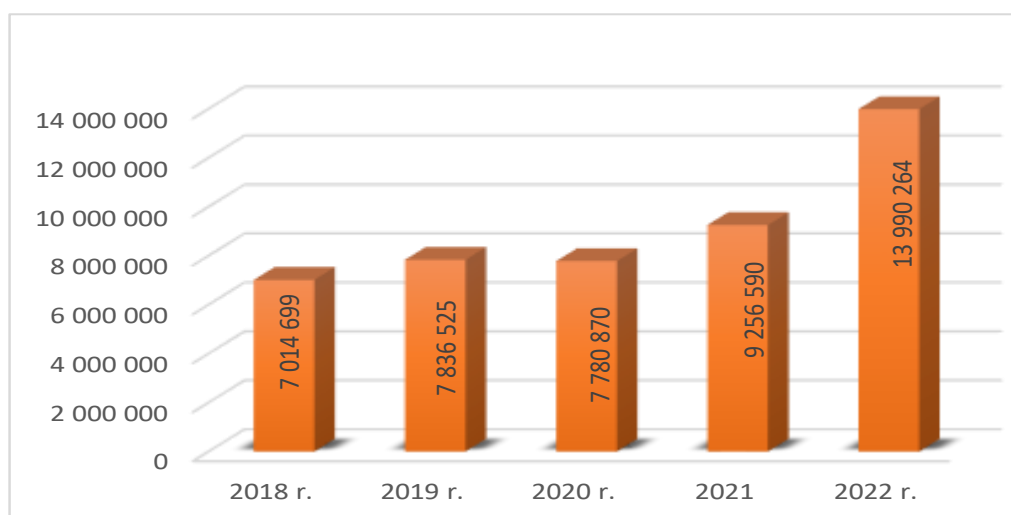
Na koniec 2022 roku na umieszczenie w domach pomocy społecznej oczekiwało 15 osób, w tym 5 osób z zaburzeniami psychicznymi lub upośledzeniem umysłowym (3 osoby z postanowienia sądu). W 2022 roku umieszczono 14 osób dorosłych i 2 dzieci chorych psychicznie lub niepełnosprawnych intelektualnie, w tym aż 11 na mocy postanowienia sądu. Łączna liczba umieszczonych osób wynosiła 49 i spadła do liczby osób umieszczonych w 2021 roku o 27 osób.

Ośrodek, ze względu na niewystarczające środki finansowe, stara się maksymalnie długo zapewniać pomoc usługową w miejscu zamieszkania lub zapewniać miejsce w mieszkaniach chronionych. Łączny koszt pobytu w domach pomocy społecznej w Gminie Wałbrzych wyniósł 13 990 264,43 zł i wzrósł w stosunku do ubiegłego roku o 4 733 674 zł. Wzrost wysokości wydatków na pobyt pensjonariuszy spowodowany jest zwiększeniem kosztów utrzymania osób w domach pomocy społecznej,

Koszty utrzymania w poszczególnych DPS oraz kierowane osób ubogich z niskim dochodem spowodowało, że średni miesięczny koszt dopłaty do każdej osoby przebywającej w domu pomocy społecznej w 2022 r. wyniósł 3 654 zł i wzrósł w stosunku do 2022 roku o 818 zł. Wynika z tego, że większość kosztów pobytu w domach pomocy społecznej ponosi gmina, a nie mieszkańcy.

Poniższy wykres obrazuje systematyczny wzrost kosztów pobytu mieszkańców Wałbrzycha w domach pomocy społecznej.

Od listopada 2014 roku, przy ul. Kasztelańskiej działa Dzienny Dom Pomocy, utworzony w ramach Rządowego Programu „Senior Wigor”. Placówka dostosowana jest do pobytu 20 osób w wieku senioralnym, którym zapewnia się wyżywienie, zajęcia rehabilitacyjne, kulturalne, terapeutyczne. W godzinach wieczornych, w DDP działa Klub Seniora skupiający mieszkańców pobliskich dzielnic. Dzienny Dom Pomocy jest placówką filialną Domu Seniora Rusinowa.

Od stycznia 2020 roku funkcjonuje drugi w mieście Dzienny Dom Pomocy Senior Plus. Punkt powstał na parterze kamienicy przy ul. Niepodległości 78 w dzielnicy Podgórze. Remont wykonano dzięki wsparciu finansowemu z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu Senior+ oraz wkładowi własnemu gminy. Na potrzeby seniorów przygotowano zaplecze w postaci dużej sali ogólnej, kuchni i sanitariatów, a także gabinetu pielęgniarki. W ramach pobytu seniorzy mają zapewnioną opiekę przez 8 godzin od

poniedziałku do piątku, dostęp do specjalistów oraz dwa posiłki. Na potrzeby seniorów zatrudniono terapeutę zajęciowego, animatorów kultury, rehabilitanta, fizykoterapeutę, a także pielęgniarkę. Docelowo w powstałych pomieszczeniach dostosowanych do potrzeb osób starszych może spędzać czas 20 seniorów z Wałbrzycha.

W 2022 roku pozyskano środki w ramach Programu Wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025, edycja 2022 na utworzenie i wyposażenie placówki wsparcia pod nazwą Klub Senior+. Łączny koszt inwestycji wyniósł 200 000,00 zł, w tym środki z budżetu państwa 160 000 zł oraz wkład własny Gminy 40 000 zł. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej jest to ośrodek wsparcia w formie klubu samopomocy. Klub został utworzony zgodnie z Uchwałą Nr LVII/626/22 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie utworzenia Klubu "Senior+" w Wałbrzychu. Działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Znajduje się w dzielnicy Biały Kamień, zajmuje III piętro budynku Domu Pomocy Społecznej - "Domu Seniora Biały Kamień w Wałbrzychu". Spełnia minimalny standard warunków lokalowych zgodnie z Programem Wieloletnim „Senior+. Powierzchnia użytkowa Klubu obejmuje łącznie 118,29 m² i przeznaczona jest dla 20 osób. Pomieszczenia Klubu stanowią odrębną część budynku i dostosowane są do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych. W budynku znajduje się winda. Klub przeznaczony jest zgodnie z ofertą dla mieszkańców Wałbrzycha w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo, bez względu na płeć i na wykształcenie, pełnosprawnych i niepełnosprawnych, samodzielnych w zakresie czynności samoobsługowych. Oferuje w ciągu tygodnia 20 godzinną ofertę usług w zakresie aktywizacji społecznej, edukacji, kultury i sztuki, sportu i rekreacji, zdrowia i aktywności ruchowej.

W ramach pozyskanych środków doposażono pomieszczenie ogólnodostępne wraz z aneksem kuchennym, salę warsztatową oraz zaaranżowano Salę Doświadczenia Świata wyposażoną w światłowodowy, projektory, kulę lustrzaną, bezpieczne lustra, łóżko wodne, kolumnę wodną, siedziska, fotel bujany oraz urządzenie do aromaterapii. Zajęcia będą sprowadzały się do pobytu w nastrojowo urządzonej sali, w którym w otoczeniu subtelnych dźwięków i magii kolorów oraz zmysłowych zapachów, można poddać się pełnej relaksacji oraz stymulacji wszystkich zmysłów. Sala Doświadczenia Świata jest szczególnym miejscem umożliwiającym odmienne podejście terapeutyczne do seniorów, w szczególności do osób z chorobą Alzheimera i innymi rodzajami otępień. Nadrzędnym celem tej koncepcji jest pobudzanie głównych zmysłów: dotyku, wzroku, słuchu, smaku oraz węchu. W ten sposób do układu nerwowego dostarczane są bodźce, które niezwykle korzystnie wpływają na koncentrację, pamięć, a w zależności od celu terapii: uspokajają lub aktywizują do działania. Pobyt w Sali poprawia koordynację wzrokowo- ruchową oraz orientację w przestrzeni, rozwija spostrzegawczość, usprawnia koncentrację na bodźcach słuchowych, aktywizuje zmysł dotyku i równowagi, umożliwia zdobywanie doświadczeń zapachowych.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Osoby dotknięte zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku

rodzinnym i społecznym mogą otrzymać wsparcie w środowiskowym domu samopomocy (ŚDS).

Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Czesława Miłosza 15A świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Jest przeznaczony dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną.

Pobyt w ŚDS wymaga skierowania wydanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w 2022 roku na podstawie decyzji administracyjnej skierowano 41 osób, kwota dofinansowania z budżetu gminy wyniosła 21 tys. zł.

Asystent osoby niepełnosprawnej

W 2022 roku przystąpiono do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, pozyskując środki finansowe na ten cel w kwocie 1 059 686,46 zł. Źródłem finansowania Programu są środki ujęte w planie finansowym Funduszu Solidarnościowego na 2022 r. Program ma na celu zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Program zapewnia świadczenie usług asystenta dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wymagających wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej polegają na pomocy w :

- wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe),
- zakupach z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- załatwianiu spraw urzędowych nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy),
- wykonywaniu czynności dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do lub z placówki oświatowej.

Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci asystenta osobistego, nie ponosi odpłatności za tę usługę.

W celu prawidłowej realizacji zadania ogłoszony został otwarty konkurs ofert, na podstawie którego wyłoniono zleceniobiorcę zadania, czyli Spółdzielnię Socjalną „Nasze Wsparcie”.

W 2022 roku 29 asystentów osobistych objęto wsparciem 40 osób z niepełnosprawnością.

Opieka wytchnieniowa

W 2022 roku przystąpiono do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa – edycja 2022”, pozyskując środki finansowe na ten cel w kwocie 391 680,00 zł. Źródłem finansowania Programu są środki z państwowego funduszu celowego pn. Fundusz Solidarnościowy, którego głównym celem jest wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Program zapewnia:

- w odniesieniu do rozwiązań systemowych wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem równoważnym oraz wsparcie finansowe gmin/powiatów w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej,
- w odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów osób z niepełnosprawnością czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację oraz wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki poprzez wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne. Istotne było również podniesienie poziomu kompetencji dotyczących wsparcia osoby niepełnosprawnej poprzez naukę technik wspomagania, pielęgnacji, prowadzenia działań rehabilitacyjnych w warunkach domowych oraz objęcie specjalistycznym poradnictwem w zakresie psychologicznych i społecznych aspektów wsparcia osób z niepełnosprawnością, zagadnienia profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia.

W celu prawidłowej realizacji zadania ogłoszony został otwarty konkurs ofert, na podstawie którego wyłoniono zleceniobiorcę zadania, czyli Spółdzielnię Socjalną „Nasze Wsparcie”.

W 2022 roku opieką wytchnieniową objęto 45 opiekunów sprawujących opiekę nad osobami z niepełnosprawnością oraz podjęto współpracę z 40 opiekunami wytchnieniowymi.

Korpus Wsparcia Seniorów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. realizował Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022. Program skierowany był do seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mieli problem z samodzielnym funkcjonowaniem z uwagi na stan zdrowia lub mieszkali z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. W ramach programu realizowane były dwa moduły.

Celem Modułu I było zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających z rozeznanych na terenie gminy potrzeb mieszkańców.

W ramach Modułu I kontynuowano wsparcie społeczne – wolontariat tj. wspólne spacery, zakupy, pomoc seniorom na kwarantannie oraz rozmowy z koordynatorem na temat przebiegu świadczonej usługi wsparcia, jak również w celu określenia potrzeb seniora, utrzymywano stały kontakt telefoniczny z seniorami. Ułatwiano dostępność do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej m.in. umawiano wizyty lekarskie, pomagano w transporcie na szczepienie bądź na wizytę u lekarza, towarzyszono podczas wizyt u lekarza. Proponowano wsparcie psychologiczne, w czynnościach dnia codziennego, dostarczano zakupy, ciepłe posiłki, świadczone pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.

W roku 2022 z tych form pomocy skorzystało łącznie 230 seniorów z czego 2 osoby w wieku 65 lat i więcej zarejestrowały się przez infolinię. 975 razy udzielono wsparcia społecznego, 795 razy wsparcia w czynnościach dnia codziennego, 25 razy ułatwiono dostępność do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej, 20 razy udzielono także wsparcia specjalistycznego-psychologicznego.

W ramach pomocy zakupowej, rozeznania potrzeb seniorów i osób na kwarantannie, zorganizowania pomocy wolontariusza, udzielenia informacji na zapytania seniorów, przeprowadzono łącznie 2490 rozmów telefonicznych. Oprócz tego odbywały się wizyty w miejscu zamieszkania seniorów w zależności od zgłoszonych potrzeb.

W celu realizacji pomocy seniorom zawarto porozumienia wolontariackie z 43 wolontariuszami. Najbardziej aktywni wolontariusze otrzymali hologramy, uprawniające do darmowego parkowania pojazdów na parkingach i placach należących do ZDKiUM.

Wolontariusze zaangażowali się w dodatkowe działania na rzecz swoich podopiecznych m.in. dostarczyli seniorom upominki z okazji Dnia Babci i Dziadka, kartki świąteczne wykonane przez dzieci ze świetlic środowiskowych, brali udział w konkursie pod nazwą „Majówka z krzyżówką i planszówką”, w trakcie którego rozwiązywali specjalnie na ten cel ułożoną krzyżówkę oraz grali w gry planszowe. Działanie to pozwoliło nie tylko ćwiczyć pamięć, ale i przypomniało nieco już zapomniane formy aktywności umysłowej. W czerwcu natomiast ruszyła na nowo ubiegłoroczna akcja „Podaruj seniorowi jeden dzień wakacji”, w czasie której wolontariusze wraz z seniorami wspólnie spędzali czas na spacerach, przy kawie i ciastku w restauracji, odwiedzali ciekawe miejsca – dołożyli wszelkich starań, aby przynajmniej przez jeden dzień seniorzy poczuli się wyjątkowo. Przy wsparciu finansowym Fundacji „Merkury” oraz Korpusu Solidarności, udało się zorganizować 27 sierpnia br. II Piknik Wolontariatu, w którym uczestniczyli wolontariusze działający przy MOPS Wałbrzychu. Wolontariusze dzięki pozyskanym w ramach grantu środkom pieniężnym z Fundacji „Merkury”, zorganizowali akcję i założyli ogrodową szklarnię „Sami hodujemy i zdrowo jemy” przy Centrum Wsparcia Socjalnego w Wałbrzychu. Uczestnicy zakupili sadzonki warzyw, ziół i owoców, które wspólnie zasadzili. Dzięki wielopokoleniowej integracji uczestnicy wspólnie

dbali o rośliny, wykorzystując je w codziennej diecie. Włączali się także do działań podejmowanych przez Komendę Miejską Policji „Senior online” zachęcając do uczestnictwa w spotkaniach online, dotyczących skutecznych metod zapobiegania oszustwom oraz akcji ZUS „Bezpiecznie, zdrowo, bezgotówkowo” zachęcającej do założenia konta w banku, aby zwiększyć bezpieczeństwo funduszy które posiada senior. W październiku 2022r. zorganizowane zostały „Jesienne międzypokoleniowe warsztaty”. Podczas warsztatów wolontariusze, dzieci i seniorzy, przygotowali jesienne kompozycje w formie stroików. W grudniu 2022 r. wolontariusze zorganizowali akcję „Zostań Świętym Mikołajem”. 150 paczek z drobnymi świątecznymi upominkami i żywnością trafiło do wałbrzyskich seniorów objętych pomocą zakupową w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów. Obdarowani zostali również mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej na terenie Wałbrzycha oraz seniorzy z Centrum Wsparcia Socjalnego.

Wspólnie z organizacjami pozarządowymi współorganizowaliśmy Galę Wolontariatu - „Moc Pomocy”, w której wzięło udział blisko 200 osób z wałbrzyskiego środowiska wolontariuszy. Dzielił się także podczas spotkań z innym ośrodkami „Dobrymi praktykami wolontariatu”.

Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy we wsparcie na rzecz seniorów Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu otrzymał również certyfikat „Miejsce przyjazne wolontariuszom”.

Wolontariusze zaangażowali się również w akcje „Wigilia” pomagając w pakowaniu oraz rozwożeniu 2000 sztuk tzw. pakietów świątecznych dla potrzebujących, które zawierały potrawy wigilijne.

Wszystkie działania podejmowane przez wolontariuszy z grupy #Przyjaciele z Wałbrzycha wynikają z potrzeby wsparcia i chęci pomocy innym. W 2022 roku prowadzono spotkania i naborów wolontariuszy, rozpowszechniano ulotki, plakaty, citylighty, dotyczące udziału w programie, prowadzono stronę na portalu społecznościowym Facebook, gdzie na bieżąco dodawane były informacje dotyczące podjętych działań w ramach wolontariatu.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w ramach wolontariatu działa Wałbrzyski Telefon Senioralny – miejska linia telefoniczna dla seniorów i co równie ważne, prowadzona przez wałbrzyskich seniorów - wolontariuszy, którzy dyżurują od poniedziałku do czwartku w godz. 10:00 – 14:00 . Telefon Senioralny służy wszystkim seniorom, którzy potrzebują pomocy w uzyskaniu porady, informacji, ale także mają możliwość porozmawiać, podzielić się swoimi troskami. W 2022 r, przy Wałbrzyskim Telefonie Senioralnym dyżur pełniło 12 seniorów – wolontariuszy. Oprócz nich raz w miesiącu dyżurowali także specjaliści: psycholog, terapeuta uzależnień, radca prawny oraz pracownik socjalny.

W ramach Modułu II, którego celem było poprawienie bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów w wielu 65 lat i więcej poprzez dostęp do tzw. opieki na odległość, wsparcie kierowane było do osób, borykających się z problemami dotyczącymi samodzielnego funkcjonowania ze względu na stan zdrowia, prowadzących głównie samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Moduł II realizowało 10 pracowników socjalnych.

W okresie od 1.04.2021r. - 31.12.2022 r. zakupiono 184 tzw. „opaski bezpieczeństwa” (w okresie od 1.04.2022 do 30.11.2022 seniorzy korzystali ze 100 opasek, w grudniu

zakupiono dodatkowo 84 opaski) wyposażone w przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe.

Z pomocy w takiej formie skorzystało 213 osób (w tym 164 kobiety). Średni wiek użytkownika opaski wynosił 78 lat.

W celu zapewnienia obsługi systemu w okresie sprawozdawczym opłacono łącznie 984 abonamenty.

Przy użyciu opaski bezpieczeństwa wykonano 288 połączeń z dyspozytorem teleopieki, z czego 22 zgłoszenia zakończyły się wezwaniem służb ratowniczych. Pozostałe zgłoszenia zakończyły się udzieleniem wsparcia w zależności od sytuacji m.in. poprzez wsparcie emocjonalne telefonicznie lub poproszenie o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), Wsparcia udzielali także pracownicy socjalni.

Biorąc pod uwagę powyższe działania oraz wskaźniki i informacje pozyskane od seniorów należy uznać, że Program Korpus Wsparcia Seniora na rok 2022 r. realizowany w Module I i II wzmocnił gminę Wałbrzych w zapewnianiu usług wsparcia wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej.

W wyniku prowadzonego przez pracowników socjalnych rozeznania potrzeb wśród seniorów miasta Wałbrzycha zwiększono liczbę osób objętych taką formą pomocy w grudniu 2022 r. ze 100 do 184 osób.

Z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację I Modułu przyznano kwotę 252 666,69 zł, natomiast wydatkowano 161 102,63 zł, a na realizację Modułu II przyznano kwotę 202 442,17 zł, natomiast wydatkowano 156 880,93 zł.

Praca z osobami bezdomnymi oraz zależnymi

W świetle przepisów Ustawy o pomocy społecznej, bezdomność jest jedną z kategorii sytuacji trudnych, upoważniających do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej (art. 7 pkt. 3). Za osobę bezdomną uważa się osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkiwania (art. 6 pkt. 8). Obowiązek udzielania pomocy w formie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym spoczywa po stronie gminy i należy do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym.

Bezdomność jest bardzo złożonym i niewątpliwie jednym z najtrudniejszych do rozwiązania problemów społecznych. Praktycznie niemożliwe jest opracowanie jednego, przystającego do potrzeb wszystkich osób doświadczających bezdomności, sposobu rozwiązania tego problemu w skali lokalnej.

Działania skierowane do osób bezdomnych w gminie koordynuje Zespół ds. Bezdomnych. Do głównych zadań zespołu należy diagnozowanie sytuacji bytowej, zawodowej, zdrowotnej, rodzinnej i materialnej osób bezdomnych, minimalizowanie bezpośredniego zagrożenia egzystencji tych osób oraz przewyciężenia skutków zjawiska

w dalszym działaniu. Ważnym elementem wsparcia osób bezdomnych jest udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej, polegającej na aktywizowaniu osób bezdomnych do podejmowania działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, doprowadzając ostatecznie do wyjścia z bezdomności. Udzielanie pomocy w formie świadczeń finansowych i rzeczowych osobom bezdomnym, kierowanie ich do placówek pomocowych będących w strukturach Ośrodka oraz poza nim. Ponadto, prowadzone są działania interwencyjne mające na celu zabezpieczenie osób bezdomnych przed utratą życia i zdrowia.

W strukturze MOPS w Wałbrzychu funkcjonuje Centrum Wsparcia Socjalnego:

1. Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Pocztowej 22,
2. Schronisko dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Ogrodowej 2a,
3. Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży ul. Ogrodowej 2a,
4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Ogrodowej 2a,
5. Ogrzewalnia dla Bezdomnych przy ul. Grota – Roweckiego 3,
6. Mieszkania chronione wspierane przy ul. Ogrodowej 2a
7. Mieszkania chronione treningowe przy ul. Piotr Skargi.

Zespół nadzoruje funkcjonowanie placówek ponadto, ściśle współpracuje w skali całego roku z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi schroniska dla bezdomnych na terenie miasta tj. Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MONAR w Wałbrzychu, prowadzony przez Stowarzyszenie MARKOT.

Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Pocztowej 22 przeznaczone jest dla 60 mężczyzn. Placówka zapewnia schronienie, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca, osobom bezdomnym, samotnym z terenu miasta Wałbrzycha na podstawie decyzji administracyjnej. W 2022 r. z pobytu w schronisku skorzystało 147 mężczyzn. Placówka pełni funkcję otwartego domu wsparcia dziennego, w którym w ciągu dnia mogą przebywać osoby bezdomne nie będące mieszkańcami domu. Korzystają one z pomocy psychologicznej, terapeutycznej i zabiegów pielęgnacyjnych – higienicznych.

W ramach podejmowanych działań sporządzono 126 kontraktów socjalnych, zakończono realizację 17 kontraktów, 18 osób podjęło leczenie odwykowe, 12 osób zostało skierowanych do specjalistów Działu Profilaktyki, instruktora terapii uzależnień, 52 osoby skorzystały ze wsparcia psychologicznego, 7 osób podjęło leczenie psychiatryczne, 10 osób skierowano do mieszkań chronionych, 2 osoby umieszczono w domach pomocy społecznej, 17 osób podjęło zatrudnienie oraz staż, 3 osoby podjęły prace społeczno – użyteczne, 10 osób się usamodzielniało (wynajęcie mieszkania, wyjazd do pracy, powrót do rodziny), 13 osób uczestniczyło w projekcie Centrum Integracji Społecznej Chceć Być.... czyli odkrywamy życie na nowo”, kontynuując zatrudnienie socjalne.

Działania, w które zaangażowani byli mieszkańcy Schroniska w 2022 r.

Działania, które są podejmowane wspólnie z mieszkańcami Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn w Wałbrzychu mają na celu wychodzenie poza utarte ramy, wynikają z nieustannego poszukiwania nowych rozwiązań w pracy z osobami bezdomnymi. Jest to proces, który już ukazuje wymierne efekty. Wykorzystywanie zasobów mieszkańców,

tworzenie możliwości do dyskusji i korzystanie z pomysłów osób zaangażowanych usprawnia pracę i przekłada się na poprawę jakości życia osób, które znajdując się w kryzysie bezdomności mają najczęściej problemy z poczuciem wartości i przynależności. Działania mają zmierzać do tego, aby osoba bezdomna widziała realną szansę na pokonanie bezdomności.

Od stycznia 2022 r. do lipca 2022 r. mieszkańcy wraz z pracownikami socjalnymi przygotowywali biblioteczkę w sali terapeutycznej. Poukładali i posegregowali książki. Pozyskano nowe ciekawe pozycje książkowe. Jednocześnie przygotowano miejsce z gramami i puzzlami. Zorganizowanie biblioteczki okazało się świetnym pomysłem, ponieważ panowie bardzo chętnie zaczęli czytać książki. Ogromnym zainteresowaniem cieszą się książki podróżnicze oraz kryminały. Pracownik socjalny na bieżąco zbiera nowości książkowe, które dostarcza do Schroniska. Pani Anna Kmiecik z Publicznej Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 26 w Wałbrzychu zorganizowała wśród uczniów i nauczycieli zbiórkę książek i gier. W dniu 20 stycznia 2022 r. dostarczyła pierwszą część zebranych artykułów.

W dniu 22 stycznia z okazji Dnia Dziadka pracownicy socjalni przygotowali dla „dziadków” mieszkańców Schroniska życzenia oraz drobne podarunki. Uczniowie klasy 1 c Publicznej Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 26 w Wałbrzychu razem z wychowawcą przesłali kartkę z życzeniami oraz nagrali filmik z piosenkami i wierszykami, który został panom odtworzony. Dzień skłaniał do refleksji, rozmów na temat relacji oraz możliwości wpływania na kontakty międzyludzkie.

W dniu 14.04.2022 r. z okazji Światowego Dnia Osób Bezdomnych pracownicy socjalni wraz z mieszkańcami Schroniska przygotowali paczki żywnościowe oraz paczki ze środkami higienicznymi dla osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych. Część żywności i środków higienicznych została przekazana przez Fundację FRES i RCWIP, a także przez osoby prywatne. Następnie przygotowane paczki zostały wspólnie przekazane osobom bezdomnym z miejsc niemieszkalnych.

W dniu 22.04.2022 r. mieszkańcy brali udział w Akcji „Czysty i Zielony Wałbrzych”. Sprzątali ulicę Pocztową oraz teren Schroniska dla Bezdomnych w Wałbrzychu. W działania zaangażowano również osoby niepełnosprawne. Dwóch panów poruszających się na wózkach inwalidzkich posadziło kwiaty w doniczkach, które jak co roku ozdabiają wejście do schroniska. Poczucie przynależności oraz odpowiedzialności za miejsce było widoczne w zaangażowaniu i pomysłowości osób uczestniczących w wydarzeniu.

W dniu 25.06.2022 r. pracownicy socjalni wraz z 7 mieszkańcami udali się do Teatru Dramatycznego im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu na spektakl „Pilnie kupię biografię”.

W dniach od 4.07.2022 do 17.07.2022 r. na terenie Schroniska zorganizowano akcję malowania łazienek, sal mieszkalnych oraz akcję porządkową. Kilku panów zmywało ściany, aby przygotować je do malowania, a następnie je pomalowali. Panowie zrobili generalne porządki, sprzątali aneksy kuchenne, części wspólne, myli okna, lamperie, zmiotali. Do akcji zaangażowano wszystkich mieszkańców, a nawet osoby niepełnosprawne, które poruszają się na wózkach inwalidzkich.

W dniu 27.10.2022 r. pracownik socjalny wraz z 5 mieszkańcami Schroniska już po raz trzeci udali się na Cmentarz Komunalny w Wałbrzychu. Odnaleźli ponad 20 grobów osób bezdomnych, które wcześniej przebywały w Schronisku dla Bezdomnych oraz na Ogrzewalni, a także groby NN. Na mogiłach panowie zapalili znicze oraz uprzątnęli liście

oraz śmieci. W tym roku po raz pierwszy panowie ponaprawiali rozpadające się krzyże, umocowali tabliczki. Akcja uświadomiła naszym mieszkańcom, że trzeba coś od siebie dać, że jest to potrzebne i sprawia radość. Podopieczni często nie mają rodzin, albo ze względu na swój sposób funkcjonowania, rodziny nie chcą mieć z nimi kontaktu. Po wizycie na cmentarzu długo dyskutowano na temat potrzeby przynależności, satysfakcji z kontaktów międzyludzkich i wartości, jaką w życiu stanowi rodzina.

W dniach 28.10. 2022 r. i 31.10.2022 r. pracownicy socjalni przeprowadzili praktyczne rozmowy indywidualne z mieszkańcami na temat kształtowania pozytywnych nawyków, oszczędzania wody, prądu, gazu oraz ogrzewania. Po zebraniu przygotowano listę dobrych praktyk dotyczących oszczędzania wody, gazu i prądu.

W dniach 2 - 7.12.2022 r. na terenie Schroniska zorganizowano obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. W ramach obchodów zorganizowano w dniu 2.12.2022 r. spotkanie z Panią Hanną Rychlik fizjoterapeutą, trenerem mentalnym, instruktorem gry w szachy, która przeprowadziła warsztaty z osobami niepełnosprawnymi. Celem było wsparcie osób z niepełnosprawnościami, motywowanie do podejmowania wyzwań mających na celu wzmacnianie samodzielności.

Następnie w dniu 5.12.2022 r. odbyło się spotkanie z Panią Anną Mogiłą Kierownikiem Działu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, na którym osoby niepełnosprawne uzyskały informacje z jakich form dofinansowania z PFRON mogą skorzystać.

W dniu 7.12.2022 r. zorganizowano warsztaty manualne dla osób niepełnosprawnych, na których przygotowano kartki świąteczne, a następnie przekazano pracownikom MOPS w Wałbrzychu.

W dniu 23.12.2022 r. zorganizowano spotkanie świąteczne, w którym wzięło udział 20 panów. Przy wsparciu pracownika socjalnego przygotowali sałatkę jarzynową, ubrali choinkę, nakryli stoły. Mieszkańcy, którzy wyrazili chęć zorganizowania spotkania za własne środki zakupili niezbędne produkty. Przygotowano barszcz, pierogi, śledzie, kluski z makiem, słodczyce, owoce. Nie zabrakło opłatków. Poczęstowano również mieszkańców, którzy nie chcieli brać udziału w spotkaniu.

Pracownicy socjalni na bieżąco organizowali spotkania z mieszkańcami, na których rozmawiano o zasadach dotyczących higieny rąk oraz zachowania reżimu sanitarnego, zarówno na terenie Schroniska, jak i poza nim (szczególnie w autobusach, sklepach i innych miejscach publicznych). Przypominano o szkodliwości i zakazie palenia papierosów na terenie placówki, o korzyściach finansowych wynikających z niepozostawiania ładunków i przedłużaczy w kontaktach, o pomocy w wykonywaniu prac na rzecz placówki. Przypominano o współpracy z opiekunami Schroniska, omawiano zakres ich pracy i możliwości uzyskania z ich strony wsparcia i pomocy. Zwracano uwagę na oszczędne używanie mediów (woda, gaz, prąd), a także na rozsądne dysponowanie ogrzewaniem, ograniczaniem ciepła z grzejników przed otwieraniem okien, zakręcaniu i oszczędnym korzystaniu z wody oraz o wyłączaniu światła w toaletach, aneksie kuchennym. Wszystkie te rozmowy każdorazowo miały na celu uwrażliwienie mieszkańców na minimalizowanie kosztów wynikających z codziennego eksploataowania części wspólnych budynku. Miało również na celu nabieranie pozytywnych nawyków w sytuacjach, gdy osoby usamodzielniające się są zobowiązane do pokrywania opłat z własnych środków finansowych.

Ogrzewalnia dla Bezdomnych funkcjonuje jako placówka interwencyjna, mająca na celu zabezpieczenie osób bezdomnych, które z różnych przyczyn nie przebywają w schroniskach dla bezdomnych, najczęściej na skutek nieprzestrzegania regulaminu organizacyjnego. Celem wsparcia jest zapobieganie sytuacji zagrożenia życia i zdrowia osób bezdomnych w okresie zimowym. W placówce mogą przebywać osoby będące pod wpływem alkoholu i substancji psychoaktywnych. W sezonie zimowym 2021/2022 placówka funkcjonowała w lokalizacji przy ul. Orkana 55. Natomiast w sezonie zimowym 2022/2023 placówka funkcjonuje w lokalizacji przy ul. Grota – Roweckiego 3. Jest to rozwiązanie tymczasowe. W chwili obecnej realizowana jest inwestycja przy ul. Beethovena, celem uruchomienia Ogrzewalni dla Bezdomnych tj. kontenerów modułowych, które dostosowane będą pod względem standardów, celem utworzenia placówki w nowej stałej lokalizacji. Termin ukończenia inwestycji planowany jest do 31 marca 2023 r.

Placówka zapewnia nocleg w godzinie od 19:00 do godziny 07:00. W roku 2022 r. z pobytu w ogrzewalni skorzystało łącznie 138 osób.

Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży przy ul. Ogrodowej 2a.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wykorzystując dotację otrzymaną z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego z dniem 1 kwietnia 2019 przekształcił placówkę tj. Schronisko dla Bezdomnych Rodzin w Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży.

W 2022 r. z pobytu w placówce skorzystało 51 osób (23 kobiety, 1 mężczyzna, 27 dzieci – 10 dziewczynek i 17 chłopców).

W ramach podejmowanych działań 22 kobiety realizowały program usamodzielnienia, spisano 14 nowych programów usamodzielnienia, zakończono 14 programów usamodzielnienia, rodziny objęte były wsparciem asystenta rodziny, 1 osoba podjęła zatrudnienie, 9 osób, zostało skierowanych do specjalisty Działu Profilaktyki tj. instruktora terapii uzależnień, 3 osoby, podjęły leczenie odwykowe, 6 osób podjęło leczenie psychiatryczne, 8 osób podjęło udział w szkoleniach, kursach, projektach, 27 osób (mieszkańców CWS), uczestniczyło w projekcie „Nie emigruję - tu pracuję”, 17 osób korzystało ze wsparcia psychologicznego w ramach, którego zrealizowano 96 konsultacji i poradnictwa psychologicznego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w 2022 r. uzyskał kolejne wsparcie finansowe w formie dotacji celowej z DUW w ramach umowy o dofinansowanie bieżących zadań własnych powiatu, realizowane w ramach programu Kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Zgodnie z umową dotacja została przeznaczona na remont i doposażenie domu, celem zwiększenia standardu świadczonych usług. Wysokość dotacji 106.480,00 zł. Całkowity koszt zadania 130.537,74 zł.

Schronisko dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Ogrodowej 2a przeznaczone jest dla 30 kobiet. Placówka zapewnia schronienie, poprzez przyznanie tymczasowego miejsca, osobom bezdomnym, z terenu miasta Wałbrzycha na podstawie decyzji administracyjnej. W ramach podejmowanych działań w 2022 r. przyjęto do placówki 22 nowe osoby, 7 osób, podjęło leczenie psychiatryczne, 10 osób podjęło realizację szkoleń, kursów, projektów, 4 osoby, podjęły zatrudnienie, w tym staż, 2 osoby się usamodzielnili – (wynajęcie

mieszkania, wyjazd do pracy, powrót do rodziny), 5 osób, zostało skierowanych do specjalisty Działu Profilaktyki tj. instruktora terapii uzależnień, 15 osób korzystało ze wsparcia psychologicznego w ramach, którego zrealizowano 49 konsultacji i poradnictwa psychologicznego, 2 osoby zostały skierowane do mieszkań chronionych. Łącznie w ciągu 2022 roku w placówce przebywało 46b kobiet.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. Ogrodowej 2a przeznaczony jest dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W ramach działania placówki udzielana jest natychmiastowa specjalistyczna pomoc psychologiczna, poradnictwo socjalne, prawne. W sytuacjach uzasadnionych udzielana jest pomoc w formie schronienia do 3 miesięcy. W 2022 r. ze wsparcia w formie pobytu w hostelu skorzystało 69 osób (w tym 47 osób dorosłych i 22 dzieci, w tym 13 chłopców, 9 dziewczynek). W ramach podejmowanych działań przeprowadzono 107 konsultacji i poradnictwa psychologicznego.

W związku z napaścią Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, tym samym podjęciu działań wojennych wobec narodu ukraińskiego, wobec ucieczki wielu rodzin z obszarów walk zbrojnych, Gmina Wałbrzych podjęła się działań przyjęcia uchodźców poprzez zapewnienia schronienia i podstawowej pomocy humanitarnej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu zapewniał wsparcie i pomoc w początkowej fazie pobytu w Polsce obywateli Ukrainy, poprzez tymczasowe zakwaterowanie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej do chwili skierowania do właściwego miejsca pobytu. W roku 2022 r z pobytu w placówce skorzystało 20 rodzin – 50 osób. W trakcie pobytu wszyscy obywatele Ukrainy objęci byli wsparciem pracownika socjalnego, psychologa. Podczas pobytu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, przeprowadzono 23 konsultacje psychologiczne, podczas których poinformowano o możliwości skorzystania z szeroko rozumianego wsparcia, udzielono wsparcia psychologicznego, ustalono sytuację oraz potrzeby osób indywidualnych oraz rodzin. Udzielano informacji dotyczących najbliższych sklepów, kursów językowych, procedur urzędowych, dostępnej opieki zdrowotnej. Ponadto sporządzono trzy dokumenty w języku polskim z tłumaczeniem w języku ukraińskim dla podopiecznych. Podejmowano współpracę z pracownikiem socjalnym, uczestniczono w zebraniach informacyjnych.

Mieszkania chronione przy ul. Ogrodowej 2a - pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającą pieczę zastępczą. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub pobytu w okresie oczekiwania na umieszczenie w placówkach typu DPS, ZOL itp.

Ośrodek dysponuje 9 mieszkaniami chronionymi, w tym przy ul. Ogrodowej 2a znajduje się 7 mieszkań wspieranych dla 23 osób, natomiast 1 mieszkanie treningowe zlokalizowane jest przy ul. Piotra Skargi dla 4 osób.

W 2022 r. z pobytu w mieszkaniu chronionym wspieranym skorzystało 57 osób (19 kobiety i 38 mężczyzn), natomiast w mieszkaniu chronionym treningowym 6 osób.

W ramach podejmowanych działań 19 osób zostało umieszczonych w domach pomocy społecznej, 1 osoba nadal oczekuje na umieszczenie w dps, 3 osoby, zostały skierowane do specjalisty Działu Profilaktyki tj. instruktora terapii uzależnień. Przeprowadzono 91 konsultacji psychologicznych, 1 osoba podjęła terapię odwykową, 1 osoba powróciła do poprzedniego środowiska, na skutek poprawy sytuacji zdrowotnej. Współpraca ze Spółdzielnią Socjalną „Nasze Wsparcie” w zakresie realizacji usług bytowych nadal miała na celu zapewnienie bezpiecznych warunków dla osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych przebywających w mieszkaniach chronionych.

Działania, w które zaangażowano mieszkańców placówek przy ul. Ogrodowej 2a w 2022 r.

W dniu 01.04.2022 odbyła się prelekcja skierowana do seniorów przebywających w naszej placówce, na temat skutecznych metod zapobiegających negatywnym zjawiskom, takim jak oszustwa, kradzieże. Prowadzący prelekcje starszy sierżant Pan Aleksander Korkosz z Komendy Miejskiej w Wałbrzychu przypominając podstawowe zasady poruszania się pieszych na drodze. Spotkanie miało na celu podniesienie świadomości seniorów w zakresie własnego bezpieczeństwa.

W dniach 4.04.2022 – 6.04.2022 miał miejsce wyjazd w Tatry – poprzez działania asystenta rodziny, który wygrał konkurs w portalu „Tatromaniak”, 3 mieszkanki wraz ze swoimi dziećmi przebywające w Domu dla matek wzięły udział w trzydniowym wyjeździe w Tatry. Nagrodą był pobyt w Kościelisku, w drewnianym domu o wysokim standardzie. Matki miały okazję wraz ze swoimi dziećmi przeżyć niezapomnianą przygodę oraz zobaczyć góry, w których dotychczas jeszcze nie były. Dodatkowo wyjazd wsparła Fundacja z Wałbrzycha „Lady Shadow”, która sfinansowała posiłki oraz wjazd kolejką na Kasprowy Wierch. Podczas pobytu przeprowadzono w trakcie wyjazdu warsztaty zdrowego żywienia. Panie zabrały ze sobą bardzo dużą ilość przetworzonej żywności oraz gotowych potraw w proszku. Zakupiona została zdrowa żywność, z której przygotowywano posiłki: śniadania i kolacje. Panie uczestniczyły w przygotowaniu posiłków, które składały się w większości ze świeżych warzyw oraz wędlin, jajek i serów. Omówiono w trakcie, jak ważne jest zdrowe odżywianie i jak szkodliwa jest przetworzona żywność, zwłaszcza dla dzieci. Całość poprzez estetyczne podanie, miała na celu zachęcenie do zdrowego odżywiania, dbania o estetykę przygotowywanych posiłków. Sukcesem tych warsztatów było to, że panie doceniły wartość warsztatów i zgodnie stwierdziły, że żywność, jaką ze sobą przywiozły nie nadaje się do przygotowania zdrowych i pełnowartościowych posiłków. Okazało się, że spora część przekazanych informacji pozostała w pamięci i obecnie znacznie częściej zwracają uwagę na to jaką żywność kupują. Warsztaty zdrowego żywienia nadal były prowadzone w warunkach Ośrodka przy współudziale mieszanek uczestniczących w wyjeździe.

W dniu 22.04.2022 mieszkańcy uczestniczyli w akcji sprzątania Wałbrzycha. Zainteresowanych upiększeniem terenu wokół placówki, jak i terenów sąsiadujących nie zabrakło. Przy budynku Centrum Wsparcia Socjalnego przy ul. Ogrodowej 2a zagościły nowe kwiaty, byliny i karmniki dla ptaków. Uwieńczeniem akcji był grill, dzięki któremu można było posilić się po trudach wykonanej pracy. Wolontariusze Projektu Nie emigruje - tu żyję przygotowali salę i poczęstunek dla gości z Ukrainy, którzy otrzymali schronienie w naszej placówce, w tym trudnym dla nich czasie. Dla najmłodszych wolontariusze klubu zaplanowali

gry i zabawy, w których udział wzięli również dorośli. Czas który spędzili z naszymi wolontariuszami poprzez wspólne spędzenie czasu pozwolił im chociaż na chwilę zapomnieć o traumie związanej z konfliktem zbrojnym w ich kraju. W tym dniu uśmiech nie zniknął z twarzy uczestników wydarzenia, co było dla nas największą nagrodą. Uczestnictwo osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również gości z Ukrainy w wydarzeniu zorganizowanym m.in. przez wolontariuszy Projektu, jak również mieszkańców Centrum Wsparcia Socjalnego, dało okazję do integracji ze społecznością lokalną. Dla wolontariuszy klubu natomiast było okazją do budowania kompetencji aktywności w społecznościach, które są zagrożone wykluczeniem społecznym.

Dzień Dziecka 1.06.2022 r. – działania dla mieszkańców Domu dla Matek oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy współudziale pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia. Zbudowano kartonowe miasto, które następnie dzieci malowały farbami. Zabawa w której mogły się pobrudzić i do malowania wykorzystać własne dłonie, sprawiła im sporo radości. Do zbudowanych budynków dzieci mogły wejść co było dodatkową frajdą. Dodatkowo zostały przeprowadzone zabawy plenerowe oraz puszczanie baniek mydlanych. Poczęstunkiem były oczywiście zdrowe owoce. Jednocześnie część warsztatowa polegała na ukazaniu korzyści wynikających z wspólnego spędzania czasu, pozwalania dzieciom na kreatywność i własne pomysły w zabawie.

W dniu 09.06.2022 mieszkanki Centrum Wsparcia Socjalnego w wieku 69+ zmotywowały się wzajemnie do poddania pierwszy raz profilaktycznemu badaniu piersi. Wspólnie udały się do Mammobusa, który swój przystanek miał tego dnia w Wałbrzychu. Nie obyło się bez emocji, nie mniej jednak seniorki pokonały swój lęk i poddały się badaniu. Spotkanie to było okazją do budowania sieci wzajemnego wsparcia poprzez towarzyszenie, wymianę myśli i doświadczeń.

W dniu 19.07.2022r. zrealizowano projekt pn. „Szklnia Ogrodowa”. Zakupiono rośliny, zioła, nasiona warzyw oraz niezbędne akcesoria. Prowadzono warsztaty dotyczące zdrowego żywienia dla mieszkańców CWS, a następnie wspólnie posadzono rośliny w donicach i umieszczono we wcześniej rozłożonej szklarni. Przez cały okres wzrostu roślin mieszkańcy bardzo angażowali się w dbanie o nie, korzystali również z wyhodowanych plonów w celach spożywczych. Zadanie ukierunkowane było również, na pokazanie dzieciom korzyści z hodowania roślin, uczenia systematyczności i odpowiedzialności.

Piknik pn. „Zakończenie lata” miał miejsce w dniu 30.08.2022r. W związku z wydarzeniem mieszkanki Domu dla Matek samodzielnie przygotowały potrawy na grill dla wszystkich mieszkańców CWS. Wydarzenie wspierali wolontariusze z Projektu „Nie emigruje tu żyję”, poprzez wzajemne wsparcie w organizacji wydarzenia, upieczeniu ciast, faworków, jak również zapewnili troskę starszym i niepełnosprawnym uczestnikom wykluczonym i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wydarzenie sprzyjało aktywnej integracji z najbliższym otoczeniem, nauce samoorganizacji, sprawczości, współpracy między wolontariuszami. Przedsięwzięcie społeczne uświetniała obecność Zespołu „Czarodzieje”, którzy śpiewając znane i popularne utwory angażowali starszych i młodszych uczestników w odgadywanie tytułów utworów ze znanych filmów i seriali. Muzyczną podróżą w przeszłość, uczestnicy wydarzenia jak również seniorzy poprawiali swoją pamięć i koncentrację, jak również zadbali o odpowiedni poziom dopaminy, poprzez czerpanie przyjemności ze słuchania muzyki.

W dniu 30.09.2022 seniorzy zamieszkujący w CWS uczestniczyli w wyjściu do Muzeum Porcelany w Wałbrzychu. Wolontariusze Projektu „Nie emigruje - tu żyję” w czasie wydarzenia opiekowali się swoimi podopiecznymi jak również wspierali w wykonywaniu prac z masy plastycznej. W czasie wykonywania prac pracownik Muzeum zaznajomił seniorów z etapami tworzenia słynnej Wałbrzyskiej porcelany. Można było zobaczyć liczącą ponad 10.000 obiektów kolekcję porcelany śląskiej (w tym pochodzącej z fabryk wałbrzyskich) oraz historycznej porcelany z manufaktur i fabryk europejskich (m.in. Niemiec, Austrii, Czech, Rosji, Danii, Francji, Holandii i Anglii). Część pomieszczeń została zaaranżowana w stylu dawnej mieszczańskiej rezydencji z wykorzystaniem własnych zbiorów, głównie malarstwa, mebli oraz rzemiosła artystycznego. Zajęcia były okazją do integracji, budowania sprawczości i wzajemnego wsparcia.

W dniu 25.11.2022 na terenie Centrum Wsparcia Socjalnego ul. Ogrodowa 2a, odbył się „Bal Jesieni” mający na celu minimalizowanie wykluczenia społecznego osób starszych poprzez aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej. W wydarzeniu wzięło udział 30 osób Wsparcia w całym przedsięwzięciu udzielały mieszkanki schroniska dla bezdomnych kobiet, pracownicy Spółdzielni Socjalnej Nasze Wsparcie, wolontariusze Projektu „Nie emigruje Tu żyję” którzy przyozdobili salę jesiennymi akcentami, przygotowali poczęstunek dla gości jak również towarzyszyli i wspierali seniorów uczestniczących w balu.

W dniu 5.12.2022 na terenie Centrum Wsparcia Socjalnego odbyła się impreza Mikołajkowa dla dzieci. Wolontariusze Projektu „Nie emigruje - tu żyję” przygotowali dla najmłodszych zabawy i konkursy. W przerwie między zabawami dzieci mogły posilić się przy stole zastawionym napojami i pysznymi zdrowymi przekąskami. Gdy dzieci już skończyły pracę plastyczne w formie tworzenia bombek na choinkę i rysowania pięknych Mikołajów ze swoimi mamami, powitały gościa specjalnego - Świętego Mikołaja, w rolę którego wcielił się Pan Roman, mieszkaniec Centrum Wsparcia Socjalnego, były wolontariusz Projektu „Nie emigruje tu żyję”, którego dzieci nie opuszczały na krok. W rolę śnieżynki natomiast wcieliły się Pani Sylwia oraz Pani Marta, wolontariuszki Projektu, które pomagały Mikołajowi. Oprócz prezentów nie zabrakło również zabaw.

W dniu 12.12.2022 na terenie CWS Pani Arleta Mańka nauczyciel, socjoterapeutka i kinezylog poprowadziła zajęcia indywidualne dla mieszkańców CWS polegające na wykonywaniu prostych ćwiczeń fizycznych, w taki sposób, aby zintegrować pracę ciała i umysłu uczestników spotkania. Ćwiczenia służyły temu, aby usprawnić nie tylko ciało, ale również intelekt, poprzez tworzenie nowych połączeń neuronalnych i usprawnianie już istniejących. Po intensywnych ćwiczeniach mieszkańcy zostali wprowadzeni w stan głębokiego relaksu poprzez terapię dźwiękiem. Spotkanie miało na celu, nie tylko rozwój ruchowy, emocjonalny i intelektualny, poprawę samopoczucia, ale również sprzyjało nawiązaniu bliskiego, serdecznego kontaktu z innymi osobami uczestniczącymi w spotkaniu. W zajęciach wzięli udział wolontariusze Projektu „Nie emigruje tu żyję” w towarzystwie seniorów będących mieszkańcami Centrum Wsparcia Socjalnego - mieszkań chronionych wspieranych, których wolontariusze zaprosili do uczestnictwa w spotkaniu.

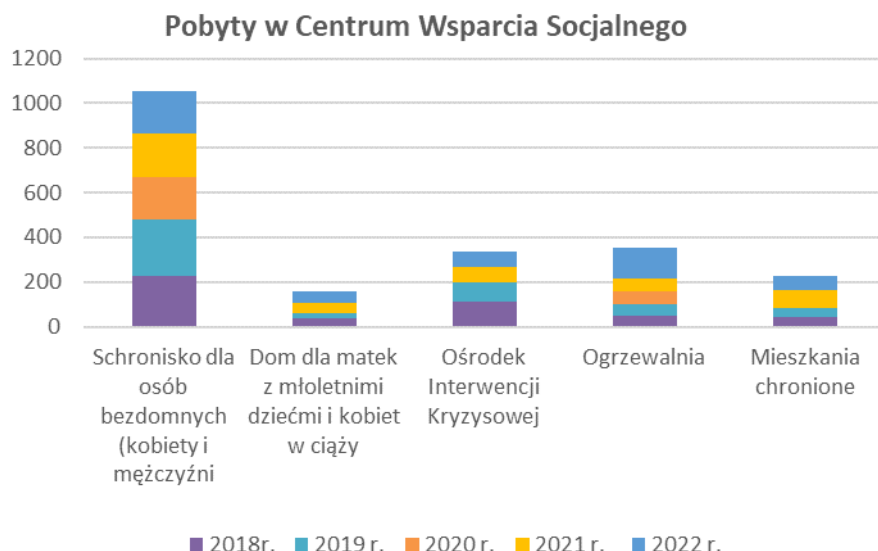
W dniu 22.12.2021 na terenie CWS odbyło się spotkanie wigilijne w związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia. Mieszkanki Schroniska dla Bezdomnych Kobiet oraz Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet ciężko podzieliły między sobą potrawy do wykonania. Młodsze kobiety z Domu dla matek przygotowały sałatki, krokiety, przyrządziły również śledzie, bigos oraz pieczeń wieprzową. Natomiast panie ze Schroniska

przygotowały tradycyjny barszcz czerwony oraz usmażyły rybę. Na spotkanie zostali również zaproszeni lokatorzy mieszkań chronionych oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Spędzono czas w miłej atmosferze, przy akompaniamencie kolęd w wykonaniu Księdza, z pobliskiej Parafii, który przy tym grał na gitarze. Po spożyciu posiłku, wszyscy mieszkańcy Centrum Wsparcia Socjalnego zostali obdarowani upominkami.

Pracownicy Centrum Wsparcia Socjalnego mają w podejmowanych działaniach jeden cel – usamodzielnienie się każdego bezdomnego, który zgłosił się o pomoc. Funkcjonowanie placówek polega w dużej mierze na wykonywaniu większości prac przez mieszkańców. Sami sprzątają oni swoje pokoje, korytarze, łazienki. Ma to wpływ na utrzymanie czystości wspólnie zajmowanych pomieszczeń. Regularnie przeprowadzane treningi dotyczące wprowadzania oszczędności, racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi, konieczności spłaty zobowiązań, przemyślanych zakupów itp. przekładają się na zmianę sposobu myślenia i większą samodzielność osób, które często są wykluczone, niepotrafiące radzić sobie z codziennością.

Pracownicy socjalni zespołu pracy socjalnej ds. bezdomnych systematycznie przez cały rok monitorują sytuację osób bezdomnych w mieście przebywających w miejscach niemieszkalnych i nieogrzewanych, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. W tym celu wspólnie ze Strażą Miejską w Wałbrzychu przeprowadzając cykliczne patrole miejsc pobytu osób bezdomnych, oferując pomoc w formie schronienia, udzielając kompleksowej informacji o miejscach udzielania pomocy. Dotychczasowe działania doprowadziły do zlokalizowania w 2022 roku w miejscach niemieszkalnych 91 osób. Działania MOPS w Wałbrzychu ukierunkowane są również na kompleksową współpracę wszystkich służb i instytucji zajmujących się pośrednio/bezpośrednio problemem bezdomności. Prowadzona jest ścisła współpraca z Komendą Miejską Policji w Wałbrzychu, Strażą Miejską w Wałbrzychu, Specjalistycznym Szpitalem im. dra A. Sokołowskiego, Ośrodkami Służby Zdrowia, Kuratorami Sądowymi, organizacjami pozarządowymi. Zespół współpracuje ściśle z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w zakresie skierowania osób bezdomnych do magazynu żywności.

Poniższy wykres obrazuje ilość osób, które korzystają z możliwości wsparcia w jednej z placówek wchodzących w skład Centrum Wsparcia Socjalnego. Z analizy wynika, że ilość kobiet oraz mężczyzn przebywających w Schroniskach dla osób bezdomnych pozostawała na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym – w 2021 roku było to łącznie 191 osób, w 2022 roku 193 osoby, w Ośrodku Interwencji Kryzysowej 70 osób w 2021 roku, 69 w 2022. Podobnie sytuacja wygląda w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – w 2021 roku było to łącznie 45 osób, w 2022 roku 51. W stosunku do roku ubiegłego o 16 zmniejszyła się liczba osób korzystających z możliwości pobytu w mieszkaniach chronionych. Wynika to z szeregu działań podejmowanych przez pracowników socjalnych umożliwiających zapewnienie bezpiecznego wsparcia w miejscu zamieszkania osobom niesamodzielnym oraz z długiego okresu oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy społecznej przez osoby przebywające w mieszkaniach chronionych. Znacznie zwiększyła się natomiast liczba osób korzystających z wsparcia Ogrzewalni. W 2021 roku z tej formy pomocy skorzystało 55 osób, natomiast w bieżącym roku było ich 138. Przyczyną zwiększenia się liczby osób jest intensywna praca pracowników z osobami przebywającymi w miejscach niemieszkalnych oraz warunki atmosferyczne i niskie temperatury w tegorocznym okresie zimowym.

Działalność projektowa

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu współrealizował dwa projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt „Centrum Integracji Społecznej- Chcę być, ...czyli odkrywamy życie na nowo”

Projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej w partnerstwie z Regionalnym Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych oraz Gminą Wałbrzych – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 (Oś Priorytetowa 9 Włączenie społeczne, Działanie 9.1 Aktywna Integracja). Całkowita jego wartość wyniosła 5 200 998,51 zł, kwota dofinansowania UE to 4 403 642,31 zł.

Projekt realizowany w okresie od IX 2021 r. do VI 2023 r. celem projektu jest włączenie do aktywności społeczno – zawodowej 104 osoby, w tym 54 kobiety:

- Osoby o bardzo ograniczonych kompetencjach społeczno – zawodowych doświadczających wielokrotnego wykluczenia.
- Osoby chętne do aktywizacji, jednakże nie zdolne w związku z doświadczanymi problemami osobistymi/rodzinnymi do podjęcia i samodzielnego utrzymania stałej pracy i aktywności społecznej, w tym nie posiadające kwalifikacji zawodowych. Osoby kierowane do reintegracji społeczno – zawodowej w Centrum Integracji Społecznej.
- Osoby samodzielne lecz wymagające wsparcia w wejściu lub powrocie do aktywności społeczno – zawodowej z powodu doświadczania kryzysów m. in. uzależnień, niepełnosprawności, w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, wyjścia z ZK lub nie

posiadające doświadczenia zawodowego. Osoby kierowane na ścieżkę stażową wspieraną aktywizacją społeczną.

Projekt zbuduje trwały efekt w postaci Centrum Integracji Społecznej, który w partnerstwie z Miastem Wałbrzych, Partnerami PES i we współpracy z dwoma spółdzielniami socjalnymi oraz spółką Non profit będzie systemowo aktywizował i podtrzymywał aktywność osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, także po zakończeniu projektu.

Projekt zakłada następujące formy wsparcia:

1. Diagnoza wyzwań i potrzeb – opracowanie indywidualnych ścieżek reintegracji społeczno – zawodowej. W 2022 r. opracowano 111 IPR (62K, 49M).
2. Indywidualna i środowiskowa integracja społeczno – zawodową: coaching oraz animacja. Uczestniczyło w 2022 r – Coaching: 93 osoby (49K, 44M), Animacja: 18 osób (13K, 5M)
3. Budowanie kompetencji społecznych – warsztaty kompetencji społecznych – zbudowanie wśród uczestników/czek świadomości i podstawowej dla procesu reintegracji społeczno – zawodowej wiedzy i umiejętności związanych z własną aktywnością społeczną. W kursach uczestniczyło 71 osób (39K, 32M);
4. Utworzenie Centrum Integracji Społecznej w Wałbrzychu.
5. Specjalistyczne poradnictwo – prawne, rodzinne i psychologiczne prowadzące do integracji społecznej i zawodowej. W 2022 r. zrealizowano: poradnictwo prawne – 169 godzin; poradnictwo rodzinne – 167 godzin; poradnictwo psychologiczne - 142 godziny.
6. Wolontariat – integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
7. Rozwój kompetencji i kwalifikacji zawodowych – kursy i szkolenia zawodowe – nabycie, podniesienie lub zmiana kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych na rynku pracy. Uczestniczyło 8 osób (6M, 2K)
8. Rozwój kompetencji zawodowych – zatrudnienie socjalne uczestników/czek CIS i program stażowy – wzrost zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy. Zatrudnienie socjalne 46 osób podjęło zatrudnienie socjalne w ramach projektu (21K, 25M). Staże 45 osób podjęło staż zawodowy (27K, 18M)

Projekt „Nie emigruję – tu żyję”

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Całkowita wartość projektu: 3 533 685,50 zł, kwota dofinansowania z Unii Europejskiej wynosi 3 003 165,50 zł.

Projekt realizowany jest w okresie od września 2021 roku do czerwca 2023 roku. Jego celem głównym jest wzmocnienie zdolności do zatrudnienia lub samozatrudnienia, a następnie utrzymania trwałej aktywności społecznej, zawodowej wśród 144osób, w tym 86 kobiet oraz 58 mężczyzn zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Projekt zakłada następujące formy wsparcia:

1. Indywidualne ścieżki reintegracji – diagnoza aktualnego potencjału, doświadczeń, zasobów, problemów, predyspozycji, potrzeb społecznych i zawodowych, relacji w środowisku. Spisano 116 Indywidualnych Planów Działania.
1. Indywidualne wsparcie rozwoju społeczno – zawodowym – coaching i animacja. Uczestniczyło 80 osób coaching, 30 osób animacja.
2. Warsztaty kompetencji społecznych – zbudowanie wśród uczestników/czek świadomości i podstawowej dla procesu reintegracji społecznej wiedzy i umiejętności związanych z własną aktywnością społeczną. Uczestniczyło 40 osób.
3. Poradnictwo specjalistyczne (prawne, rodzinne, psychologiczne) aktywne wsparcie rozwoju kompetencji społecznych, zawodowych, rozwiązywanie oraz profilaktyka indywidualnych i rodzinnych kryzysów. Uczestniczyło 80 osób.
4. Trening kompetencji społecznych „Aktywny Mieszkaniec” – rozwój kompetencji społecznych i umiejętności społecznych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym dotyczący funkcjonowania w grupie rodzinnej, społecznej oraz motywacji do podjęcia aktywności. Uczestniczyło 27 osób.
5. Klub wolontariusza – aktywna integracja wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem i z ich najbliższym otoczeniem, praktyczne budowanie kompetencji aktywności w społecznościach oraz promocja w wsparcie wolontariatu świadczonego przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem dla osób, które również są zagrożone. Uczestniczyło 30 osób.
6. Kursy i szkolenia zawodowe – nabycie, podniesienie lub zmiana kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych na rynku pracy. Uczestniczyła 1 osoba.
7. Staże – wzrost zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy. Uczestniczyło 80 osób.

Praca, kwalifikacje i zadania pracowników socjalnych

Priorytetowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Działania pracowników socjalnych koncentrują się na modyfikacji sposobu funkcjonowania osób, ich otoczenia, wzmacniania potencjału osób i rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej oraz wsparciu w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Powyższe założenia są spełniane poprzez podejmowane przez pracowników socjalnych działania zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji i zmierzające do realizacji ustalonych celów.

Skuteczne oddziaływanie na jednostkę odbywa się po dogłębnym rozpoznaniu sytuacji w jakiej osoba lub rodzina się znajduje, jej zasobów, deficytów, po określeniu w jakich obszarach jej funkcjonowania występują trudności i jakie są ich przyczyny. Opracowana holistyczna diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Zebrane informacje umożliwiają pracownikom socjalnym zaplanowanie działań, które są adekwatne do potrzeb, a w konsekwencji służą rodzinie w rozwiązaniu sytuacji problemowych, z jakimi się boryka.

Pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują m.in. następujące zadania:

- współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w tut. Ośrodku w szczególności psychologami, konsultantami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych, konsultantami do spraw prawnych, koordynatorami pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny w celu realizacji długofalowego planu pomocy,
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Roboczych w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- udział w spotkaniach z asystentem rodziny, na których omawiana jest praca z rodziną w ramach usługi asystenta rodziny oraz dzielone są zadania do realizacji przez asystenta i pracownika socjalnego oraz innych specjalistów,
- współpracę z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno - pedagogicznych nakierowaną na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w Domach Dziecka i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- prowadzenie postępowań alimentacyjnych z krewnymi w linii prostej osób umieszczanych w Domach Pomocy Społecznej,
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej,
- udział w działaniach akcyjnych, takich jak np.: sprzątanie miasta, Wigilia miejska itp.,
- udział w działaniach akcyjnych dotyczących zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie Sądu bądź innych zewnętrznych instytucji,
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się osób o świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek wychowawczy,
- rozpoznawanie sytuacji rodzin pod kątem występowania problemu uzależnienia od alkoholu oraz w ramach możliwości obejmowanie pracą socjalną z równoczesnym zgłaszaniem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współpraca z firmą MG Partner świadczącą usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, w tym przeprowadzanie kontroli usług oraz bieżące monitorowanie ich realizacji przez opiekunki zatrudnione przez firmę,
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny a następnie prowadzenie rodzin objętych usługą metodą zespołu ds. pracy z rodziną, uczestnictwo w zespołach ds. oceny rodziny zwoływanych przez asystentów rodziny,

- współrealizowanie Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2014-2020 poprzez kwalifikację beneficjentów, wydawanie skierowań, informowanie o terminach wydawania żywności,
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych oraz prowadzenie negocjacji na okoliczność ustalenia odpłatności za pobyt osób w Domu Pomocy Społecznej
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rekrutacji do prac społecznie użytecznych.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicach Wałbrzycha.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Zespołach Pracy Socjalnej w 2022 roku pracowali głównie na rzecz:

1. Osób starszych i niepełnosprawnych – podejmowane działania są nakierowane na aktywizację społeczną osób, które ze względu na wiek, chorobę i/lub niepełnosprawność nie mogą samodzielnie realizować swoich potrzeb życiowych oraz tworzenie sieci wsparcia, która umożliwi pomoc tym osobom w funkcjonowaniu w środowisku. Ze względu na stale rosnącą populację osób starszych i niepełnosprawnych, wypracowywane są nowe formy pracy socjalnej, zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego. W szczególnie trudnych okresach dla osób starszych, takich jak zima i lato pracownicy socjalni dodatkowo monitorują środowiska osób starszych.

2. Osób bezrobotnych – w stosunku do tej grupy klientów, praca pracowników socjalnych polega na podejmowaniu działań aktywizujących zawodowo i społecznie w celu zwiększenia szans klienta na podjęcie zatrudnienia. Nadal kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu w zakresie aktywizacji zawodowej klientów Ośrodka na mocy zawartego Porozumień z dnia 26.07.2018r. oraz 29.11.2022 r.

3. Rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi – założeniem pracy jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci. Dotychczas wypracowane standardy oraz zdobyte doświadczenie pozwalają na systemowe podejście do pracy z rodziną. Jej celem jest udzielenie pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań. Cel ten realizowany jest zarówno poprzez indywidualną pracę socjalną, jak i formy grupowe. W sytuacjach zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dziecka podejmowane są działania interwencyjne przy współudziale Policji oraz Sądu.

Szeroki zakres problemów skłania do sformułowania wniosków związanych z podkreśleniem wzrastającej i zmieniającej się roli pracowników socjalnych, a co za tym idzie potrzebę kreowania nowej pracy socjalnej – skoncentrowanej na interwencji kryzysowej i pomocy psychologicznej. Niezwykle istotną jest potrzeba wynagradzania pracowników socjalnych stosownie do znaczącej użyteczności ich zawodu, wspieranie ich poprzez supervizję oraz dostosowanie prawnych i finansowych instrumentów do współpracy profesjonalnych służb społecznych i ratowniczych.

Aby pracownik socjalny mógł sprawnie wykonywać swoje zadania, musi spełniać wiele wymogów, które formułuje ustawa o pomocy społecznej. Szczegółowe wytyczne dotyczą kwalifikacji niezbędnych do zatrudnienia na stanowisku pracownika socjalnego. Art. 116 wspomnianej ustawy określa, że pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych;
- 2) ukończyła studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej;
- 3) do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków:
 - a) pedagogika,
 - b) pedagogika specjalna,
 - c) politologia,
 - d) polityka społeczna,
 - e) psychologia,
 - f) socjologia,
 - g) nauki o rodzinie;
- 4) ukończyła studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, po uprzednim ukończeniu studiów na jednym z kierunków, o których mowa w pkt 3.

Zawód pracownika socjalnego wiąże się z licznymi wyzwaniami dnia codziennego i koniecznością radzenia sobie z presją społeczną. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia 61 pracowników socjalnych, 12 osób na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej, 10 osób na stanowisku specjalisty pracy socjalnej, 26 osób na stanowisku starszego pracownika socjalnego oraz 13 osób na stanowisku pracownika socjalnego. Warto zaznaczyć, że ośrodki pomocy społecznej mają coraz więcej problemów ze znajdowaniem pracowników, którzy mieliby odpowiednie kwalifikacje. Katalog uprawnień jest określony w ustawie bardzo wąsko, zasadne jest rozszerzenie dostępu do tego zawodu zwłaszcza, że od kilku lat pracownicy socjalni są jednymi z najbardziej poszukiwanych pracowników na rynku pracy. Trudność zawodu pracownika socjalnego odnosi się do również do konieczności posiadania odpowiednich kompetencji. Oprócz praktycznej znajomości przepisów i regulacji administracyjnych pracownik socjalny powinien posiadać ogólną wiedzę z zakresu socjologii, psychologii, zarządzania, pedagogiki, prawa czy ekonomii. Wszelkie potrzeby edukacyjne są więc na bieżąco monitorowane, pracownicy mają do dyspozycji szkolenia oraz warsztaty z zakresu specjalistycznych zagadnień z obszaru pracy socjalnej.

W 2022 roku łącznie 61 pracowników brało czynny udział w 30 wewnętrznych oraz zewnętrznych szkoleniach, które odbywały się stacjonarnie lub zdalnie.

W związku z ustawicznym rozwojem zawodowym pracowników socjalnych, który ma służyć utrzymaniu wysokiego poziomu usług, zachowaniu i wzmacnianiu kompetencji zawodowych, udzielaniu wsparcia, poszukiwaniu źródeł trudności w pracy i możliwości ich pokonywania zorganizowano superwizyjne spotkania grupową dla 41 pracowników. W okresie od 24 października do 16 grudnia 2022 roku zaplanowano 16 spotkań z psychologiem, które obejmowały poprawę jakości pracy pracowników, napotykaną trudności wynikające z pracy z osobami w wyniku kryzysu humanitarnego w Ukrainie oraz objęcie wsparciem psychologicznym.

Praca pracowników socjalnych skupia się głównie na aktywności ich samych. To właśnie podejmowane przez nich działania przekładają się bezpośrednio na cele pomocy potrzebującym i wpływają na szeroko pojętą troskę o kapitał społeczny.

Świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze oraz pomoc osobom uprawnionym do alimentów

W 2022r. możemy zaobserwować znaczny spadek liczby osób pobierających świadczenia rodzinne, przy czym jednocześnie kwota wypłacanych świadczeń wzrosła.

Główną przyczyną spadku liczby osób pobierających świadczenia rodzinne jest niskie kryterium dochodowe, które w ciągu 18 lat od wprowadzenia ustawy o świadczeniach rodzinnych wzrosło jedynie o 170 zł, z kwoty 504 zł w 2004r. do kwoty 674 zł, która obowiązuje już od kilku lat. W tym czasie najniższa pensja krajowa wzrosła z kwoty 824 zł brutto (ok. 602 zł netto) w 2004r. do 3010 zł brutto (2 209,56 zł netto) w 2022r., a więc w przypadku najniższej krajowej możemy zauważyć ponad trzykrotny wzrost, natomiast kryterium dochodowe uprawniające do zasiłku rodzinnego od 18 lat praktycznie nie uległo zmianie. Taka sytuacja powoduje, że obecnie prawa do zasiłku rodzinnego jest pozbawiony praktycznie każdy osiągający dochody na poziomie najniższej krajowej. Osoba samotnie wychowująca jedno dziecko osiąga dochód na osobę w rodzinie 1104,78 zł netto i nie jest uprawniona do zasiłku rodzinnego.

Sytuacji nie poprawia, w przypadku takich osób, wprowadzenie do ustawy o świadczeniach rodzinnych tzw. zasady „złotówka za złotówkę”, gdyż kwota przekroczenia kryterium dochodowego jest wyższa niż kwota świadczeń o które może się ubiegać taka osoba.

Od 1 stycznia 2016r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca również świadczenie rodzinne - świadczenie rodzicielskie, w wysokości 1000 zł miesięcznie dla kobiet, które urodziły dziecko, a nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego.

W ostatnich latach możemy zauważyć również wzrost liczby osób pobierających świadczenia opiekuńcze uzależnione od niepełnosprawności tj. zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy. Wzrost liczby osób pobierających świadczenia opiekuńcze jest również powodem, dla którego ogólna kwota wypłacanych świadczeń jest wyższa w stosunku do lat ubiegłych, świadczenie pielęgnacyjne jest corocznie waloryzowane, w 2021r. świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 2119 zł. Coraz więcej osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny próbuje uzyskać prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, gdyż jest to świadczenie ponad trzykrotnie wyższe niż specjalny zasiłek opiekuńczy. Kwota specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 620 zł i nie zmieniła się od 2018 r.

Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela zawierająca szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin pobierających poszczególne zasiłki, świadczenia i dodatki z tytułu świadczeń rodzinnych.

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne (stan na 31.12.)

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłek rodzinny	2840	2755	2168	1698	1568
Dodatek z tytułu:					
urodzenia dziecka	360	235	196	204	128
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	90	93	63	44	28
samotnego wychowywania dziecka	444	408	370	313	274
wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	806	790	734	701	668
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	414	398	339	325	305
pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	52	44	54	42	39
pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła	13	10	10	9	8
Świadczenie pielęgnacyjne	417	414	434	490	558
Zasiłek pielęgnacyjny	3876	4064	4040	4079	4158
Specjalny zasiłek opiekuńczy	90	90	83	66	51
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	667	536	478	451	376
Świadczenie rodzicielskie	287	263	234	241	211
Ogółem liczba rodzin pobierających świadczenia	6358	6425	5841	5499	5387
Kwota wypłacanych świadczeń w zł	30 096 306	31 474 076	32 424 413	32 964 593	34 292 167

Świadczenie wychowawcze

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła świadczenie wychowawcze tzw. 500+. W 2022r. świadczenia wychowawcze otrzymało 10710 wałbrzyskich rodzin dla 13 588 dzieci. Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych oraz kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych przedstawia poniższa tabela. W 2021r. została zmieniona ustawa o pomocy Państwa w wychowywaniu dzieci, która przeniosła od 1 stycznia 2022r. obsługę świadczenia wychowawczego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z tym 2021r. był ostatnim rokiem, w którym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w całości realizował wypłatę świadczenia wychowawczego. W 2022r. 500+ było wypłacane wyłącznie do maja. Po 31 maja 2022r. będą wypłacane wyłącznie świadczenia

zaległe, np. po ustaleniu prawa do świadczeń przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki, w przypadku rodzin dla których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Świadczenie wychowawcze	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin	5594	10673	10726	10710	10222
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	46 313 882	64 256 308	83 636 604	83 143 426	34 621 823

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

W 2022 liczba rodzin uprawniona do świadczenia alimentacyjnego i kwota wypłacanych świadczeń jest niższa niż w poprzednich latach. Jest to spowodowane niskim kryterium dochodowym uprawniającym do świadczeń alimentacyjnych. Na przestrzeni lat kryterium to wzrosło z kwoty 725 zł w latach 2007 – 2019, do kwoty 800 zł od października 2019r. i 900 zł od października 2020. Wzrost kryterium dochodowego podobnie jak w przypadku świadczeń rodzinnych na przestrzeni 15 lat tj. od wejścia w życie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2007r. jest minimalny i wynosi zaledwie 175 zł, gdy w tym czasie najniższa krajowa, która w 2007r. wynosiła 936 zł brutto (ok. 675 zł netto) wzrosła do kwoty 3010 zł brutto (2 209,56 zł netto) w 2022r, a więc ponad trzykrotnie. Ponadto maksymalna kwota świadczeń możliwych do wypłaty w 2022r. wynosi tyle samo co w 2007r. i wynosi 500 zł, gdy często wyroki zasądzające alimenty opiewają na kwoty wyższe.

Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych oraz kwoty wypłacanych świadczeń alimentacyjnych przedstawia poniższa tabela.

Świadczenie alimentacyjne	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin	1194	1016	909	783	770
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	6 659 561	6 337 135	5 716 427	5 109 324	4 773 543

Jednorazowe świadczenie wypłacane na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadziła od 1 stycznia 2017r. nowe świadczenie jednorazowe w wysokości 4000 zł. dla rodzin, w których urodziło się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2022r. z takiej formy pomocy skorzystało 7 rodzin dla 7 dzieci.

Świadczenie „Za życiem”	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin	4	6	9	14	7
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	16 000	24 000	36 000	60 000	28 000

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

W 2022 r. wpłynęło **336** wniosków obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski po wybuchu konfliktu zbrojnego na terytorium ich państwa. Są oni uprawnieni do pobierania różnorodnych świadczeń rodzinnych. Wydatki na to zadanie obejmowały wypłatę świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W ramach tego zadania wypłaciliśmy 2.099 świadczeń na kwotę 355.241 zł.

Dodatki mieszkaniowe

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

W 2022 r. wydatki z tytułu wypłaconych dodatków mieszkaniowych wyniosły 4.178 658,07 zł, a dodatki były przyznane dla 1.520 rodzin.

Dodatek mieszkaniowy	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba gospodarstw domowych	2043	3048	2694	2911	1520
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	3 811 041	3 301 020	3 573 705	3 772 277	4 178 658

Dodatki energetyczne

Dodatek energetyczny przysługuje osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej

z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2022 roku wypłacono 842 dodatków energetycznych na kwotę **11 724,18 zł**. Świadczenie zostało zawieszone w 2022 na podstawie ustawy o dodatku osłonowym. Wypłacone w 2022 r. świadczenia zostały przyznane na podstawie wniosków złożonych pod koniec 2021 r.

Dodatek energetyczny	2020	2021	2022
Liczba gospodarstw domowych	524	482	263
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	50 941	44 542	11 724

Dodatki osłonowe

Dodatek osłonowy stanowił w 2022 roku kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Rodzaj dodatku	Ilość złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dodatków
Dodatek osłonowy	12 543	6 762 312

Dodatki węglowe

Dodatek węglowy w wysokości 3 000 zł zasilł budżety domowe gospodarstw domowych, których źródłem ogrzewania jest węgiel lub paliwa węglopochodne. Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

Rodzaj dodatku	Ilość złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dodatków
Dodatek węglowy	11 091	31 209 000

Dodatki dla gospodarstw domowych

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- kocioł olejowy.

Rodzaj dodatku	Ilość złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dodatków
Dodatek dla gospodarstw domowych	896	1 027 000

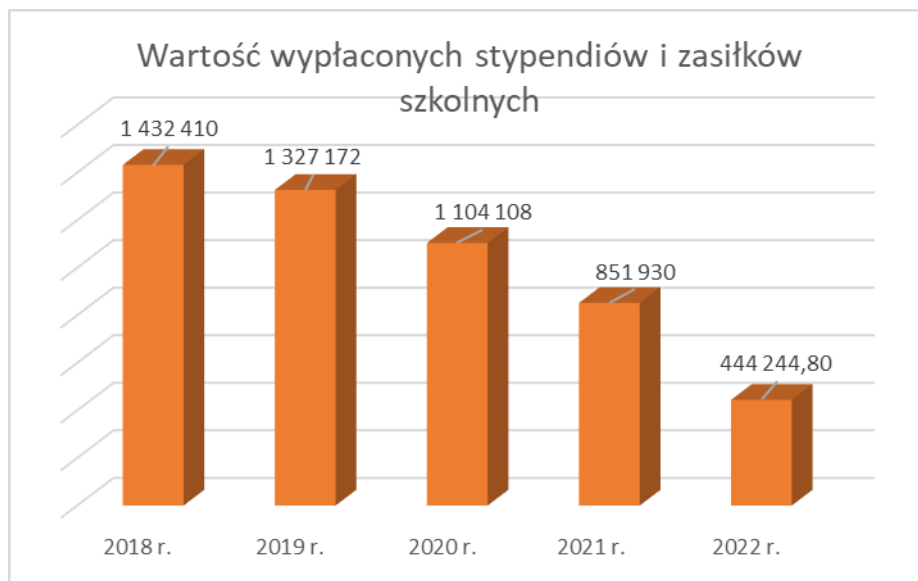
Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest przyznawana uczniowi w formie stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego, uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów w rodzinie w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Wysokość stypendium oraz zasiłku uzależniona jest od wysokości świadczeń rodzinnych oraz Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Wałbrzych, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha. Zgodnie z ustawą wnioski należy składać do dnia 15 września każdego roku. Po tym terminie wnioski mogą być składane w wyjątkowych sytuacjach określonych w wyżej wspomnianym Regulaminie.

W pierwszym półroczu 2022 roku przyznano edukacyjną pomoc materialną o charakterze socjalnym 508 uczniom, w tym 386 uczniom szkół podstawowych, 37 uczniom zasadniczych szkół zawodowych i 34 uczniom liceum ogólnokształcącego, 39 uczniom technikum, 10 uczniom szkół policealnych, 1 szkoły specjalnej przysposabiającej do zawodu, 1 ogólnokształcącą szkołę muzyczną II stopnia. Ponadto przyznano 3 zasiłki szkolne. W drugim półroczu 2022 roku realizacja świadczenia została przekazana do Biura Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Na pomoc materialną z dotacji z budżetu państwa w pierwszym półroczu 2022 roku wydatkowano kwotę 444.244,80 zł, natomiast ze środków własnych kwotę 111.061,20 zł. Wydatkowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej środki obrazuje poniższy wykres.

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Na mocy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych z gminy z zakresu administracji państwowej należy wydawanie decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy, jest decyzja wójta, burmistrza, prezydenta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Decyzja wydawana jest na okres 90 dni od daty złożenia wniosku przez świadczeniobiorcę lub od daty udzielenia świadczenia opieki zdrowotnej przez świadczeniodawcę.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał łącznie 205 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w tym 9 decyzji odmownych. Decyzje wydawane były zarówno na wniosek świadczeniobiorców jak i świadczeniodawców.

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

Dział Rehabilitacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku (Dz.U. z 2021 r, poz.573 z późn.zm.). Zadania realizowane przez Dział w 2022 to:

- dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,

- dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się,
- dofinansowanie do likwidacji barier technicznych,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych,
- dofinansowanie do działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
- realizacja programu „Aktywny Samorząd,
- pomoc osobom poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi.

W 2022 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał algorytmem dla Miasta Wałbrzycha środki finansowe w wysokości 4 626 218,00 zł. Rada Miasta Wałbrzycha w dniu 24 marca 2022 roku podzieliła w/w środki na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w sposób zamieszczony w tabeli poniżej:

Podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej na rok 2022

		Kwota
I	Zobowiązania dotyczące dofinansowania działania warsztatów terapii zajęciowej – art. 35 a ust 1 pkt. 8 (90% kosztów działalności WTZ – dofinansowanie z PFRON)	2 252 952,00
a.	Udzielanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – art.12 a	36 937,00
b.	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej – art.26e	0,00
c.	Finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego – art.38 i art.40	0,00
d.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu - art. 11	0,00
e.	Dofinansowanie kosztów wynagrodzeń i składki ZUS pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne – zobowiązania wynikające z umów zawartych w roku 2008	0,00
f.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – art. 35a ust 1 pkt. 7 lit. a	460 591,00
g.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – art. 35a ust 1 pkt.7 lit.b	80 101,00
h.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – art. 35a ust 1 pkt.7 lit. D	642 949,00
i.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne oraz środki pomocnicze – art. 35a ust 1 pkt. c	1 152 687,60
Razem:		2 373 266,00
Ogółem:		4 626 218,00

Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

Osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami	Przyznane dofinansowania		Wyplacone dofinansowania	
	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł
848	325	508 359,00	289	457 135,00

Ze względu na niewystarczającą ilość środków z PFRON otrzymanych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2022 roku, dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przyznano dla osób posiadających najniższe dochody które posiadają niepełnosprawność znaczną i umiarkowaną i korzystały z dofinansowania ostatni raz w 2016 roku oraz dla dzieci i młodzieży uczącej się i nie pracującej do 24 roku życia nie korzystających z dofinansowania w roku poprzednim.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2022 roku zawarto 13 umów na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. Dofinansowaniem objęto wnioskodawców potrzebujących sprzętu do rehabilitacji w warunkach domowych: rowery rehabilitacyjne, bieżnie, ławki grawitacyjne.

Wnioski rozpatrywane były zgodnie z indywidualnymi potrzebami wnioskodawców, brano pod uwagę opinie lekarza specjalisty, rodzaj niepełnosprawności a także wysokość dochodów. Dofinansowanie wypłacane było w wysokości 80% poniesionych kosztów przez wnioskodawcę.

Pomocą w dofinansowaniu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze objęto 824 osoby z niepełnosprawnością, dofinansowanie obejmowało przede wszystkim aparaty słuchowe, systemy wspomagające słyszenie FM, pieluchomajtki, cewniki, kule, balkoniki, wózki inwalidzkie, protezy kończyn, piersi, obuwie ortopedyczne, peruki, pionizatory.

Wnioski rozpatrywane były wg kolejności wpływu przy czym w wyjątkowych sytuacjach dofinansowanie wypłacane było poza kolejnością. Dofinansowanie do aparatów słuchowych wypłacane było w kwocie 1000 zł dla osób niepracujących i niebędących w wieku aktywności zawodowej natomiast dla osób pracujących, uczących się i dzieci w pełnej kwocie czyli 150% z przyznanego limitu w ramach dofinansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Złożone wnioski		Zawarte umowy (sprzęt rehabilitacyjny)		Wyplacone dofinansowania	
Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
860	2 173 867,00	13	18 844,00	824	1 129 187,00

Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu przyznano dofinansowania przede wszystkim dla osób mających znaczące problemy w komunikowaniu się czyli dla osób głuchoniemych, mających trudności z wypowiedaniem się, niesłyszących, niedowidzących, dla dzieci w spektrum autyzmu, dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich mających utrudniony kontakt z otoczeniem. W ramach tego zadania dofinansowano do zakupu komputerów przenośnych, komputerów stacjonarnych oraz do komunikatorów i smartfonów. W 2022 roku dofinansowanie wynosiło 80% poniesionych kosztów.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wyplacone dofinansowania	
48	liczba Osób	kwota w zł	liczba osób	kwota w zł
	43	149 834,00	42	145 558,00

Dofinansowanie likwidacji barier technicznych

W 2022 roku przy rozpatrywaniu wniosków o dofinansowanie likwidacji barier technicznych brano pod uwagę stopień i rodzaj niepełnosprawności oraz wpływ zakupionego sprzętu na poprawę funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w najbliższym otoczeniu.

Dofinansowaniem objęto zakup schodolazów, podnośników wannowych, łóżek ortopedycznych, rowerów elektrycznych, glukometru, dwuekranowego powiększalnika, windy przyschodowe, akumulatorów do wózka inwalidzkiego. Dofinansowanie wypłacane było w wysokości 80 %.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wyplacone dofinansowania	
41	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
	38	265 559,00	37	252 759,00

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych

W 2022 roku 61 osób ubiegało się o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, osoby niepełnosprawne wnioskowały najczęściej o:

- budowę/adaptację łazienki dostosowanej do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- budowę/adaptację centralnego ogrzewania dostosowanego do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- likwidację progów w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej,

Wnioski rozpatrywane były wg indywidualnych potrzeb a dofinansowanie otrzymały tylko takie osoby które poruszają się przy pomocy wózka inwalidzkiego, balonika lub kul oraz zamieszkują wspólnie z innymi osobami niepełnosprawnymi a likwidacja barier w miejscu ich zamieszkania znacznie ułatwi tym osobą swobodne

i w miarę samodzielne poruszanie się w miejscu zamieszkania. Dofinansowanie obejmowało 80% poniesionych kosztów.

Złożone wnioski	Zawarte umowy		Wyplacone dofinansowania	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
61	15	334 362,00	13	232 439,00

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Koszt działalność trzech funkcjonujących w gminie Wałbrzych Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2022 roku wyniósł 2 503 280,00 zł z czego 90% - 2 252 952,00 zł kosztów zostało pokryte ze środków PFRON oraz z budżetu gminy Wałbrzych 10% kosztów w wysokości 250 328,00 zł.

Warsztaty Terapii Zajęciowej są placówkami pobytu dziennego dla 90 osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w ramach rehabilitacji społecznej stwarzają osobom niepełnosprawnym możliwość kształtowania i rozwoju swoich zdolności, poszerzania i utrwalania wiedzy, poprawy zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej, przystosowania i funkcjonowania społecznego oraz pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podejmowania satysfakcjonującego i samodzielnego życia.

Ponadto w ramach rehabilitacji zawodowej wdrażane są działania rozwijające zainteresowania i upodobania w zakresie preorientacji zawodowej oraz kształtowania podstawowych i specjalistycznych umiejętności niezbędnych na stanowisku pracy. Systematyczne nabywanie wiadomości i umiejętności zawodowych oraz kształcenie cech kierunkowych umożliwia uczestnikom przełamanie oporu przed podjęciem optymalnej dla nich formy aktywności zawodowej.

Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Sport, Kultura, Rekreacja i turystyka stanowi niezbędny czynnik wszechstronnego rozwoju, potęguje oddziaływania wychowawcze i usprawniające, poprzez kształtowanie takich cech charakteru jak: zdyscyplinowanie, poczucie odpowiedzialności, wytrwałości i wiary we własne siły. Sport, kultura fizyczna działa na organizm ludzki w trzech aspektach; fizjologicznym, psychicznym, społeczno-wychowawczym. Sport, wychowanie fizyczne oraz wszelka inna aktywność ruchowa, czy to w zakresie rekreacji czy rehabilitacji jest jednym z istotniejszych elementów życia osób niepełnosprawnych. Podstawowym zadaniem rehabilitacji jest usprawnienie jednostki pod względem fizycznym, umysłowym, psychicznym lub społecznym i obejmuje szereg oddziaływań natury pedagogicznej i społecznej mających za cel przywrócenie w miarę możliwości jednostce niepełnosprawnej możliwości funkcjonowania w społeczeństwie.

W 2022 roku dofinansowanie udzielano w kwocie nie większej niż 10 000,00 zł dla danej organizacji, stowarzyszenia czy fundacji.

Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wyplacone dofinansowania	
Ilość	kwota	ilość	Kwota w zł	ilość	Kwota w zł
9	193 249,00	9	84 151,00	9	77 785,00

Organizacje pozarządowe otrzymały dofinansowanie w następującym zakresie:

- Wycieczki integracyjne
- Spartakiady sportowo rekreacyjne
- Spotkania kulturalno – integracyjne
- Zajęcia rekreacyjne
- Konkursy plastyczne, muzyczne, pięknego czytania
- Biesiady integracyjne itp.

Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd”

Program Aktywny samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie dają większe możliwości na aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz aktywności społecznej osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Program obejmuje dwa Moduły:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej: dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, wysokość dofinansowania wynosi do 85% jednak nie więcej niż 8 000 zł oraz dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania prawa jazdy kategorii B, wysokość dofinansowania wynosi do 75 %:

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania wysokość dofinansowania wynosi maksymalnie 90 % a także dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, wysokość dofinansowania wynosi maksymalnie 4 000 zł w przypadku osoby głuchoniewidomej i maksymalnie 2000 zł w przypadku pozostałych adresatów programu.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się: w ramach obszaru C wnioskodawcy mogą ubiegać się o dofinansowanie:

- wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, do 90% dofinansowania ze środków PEFRON,
- utrzymanie sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, dofinansowanie ze środków PEFRON do 3 500,00 zł,
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, do 90% dofinansowania ze środków PEFRON,

- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, do 90% dofinansowania ze środków PEFRON,
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego do 75% dofinansowania ze środków PEFRON.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, dofinansowanie lub refundacja kosztów opieki nad osobą zależną (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem), wysokość dofinansowania wynosi 300 zł miesięcznie, dofinansowanie nie może przekroczyć 85% kosztów.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

1. Opłata za naukę (czesne), równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) - przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 4 000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.
1. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, w wysokości do 1500 zł z możliwością zwiększenia za naukę po za miejscem zamieszkania, niepełnosprawność sprzężoną, kartę dużej rodziny, znaczny stopień niepełnosprawności
2. Dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego - w przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich wysokość dofinansowania wynosi do 4 000 zł.

	MODUŁ I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	
	Ilość osób	Kwota w zł
Obszar A Likwidacja bariery transportowej		
Zadanie 1 Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	1	7 055,00
Zadanie 2 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	0	0
Zadanie 3 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,	0	0

Zadanie 4 Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,	0	0
Obszar B Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informatycznym		
Zadanie 1 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,	8	67 021,00
Zadanie 2 Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,	0	0
Zadanie 3 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,	2	13 428,00
Zadanie 4 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,	3	9 209,00
Zadanie 5 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.	0	0
Obszar C Likwidacja barier w poruszaniu się		
Zadanie 1 Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,	2	32 500,00

Zadanie 2 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,	6	12 967,00
Zadanie 3 Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	1	24 750,00
Zadanie 4 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	0	0
Zadanie 5 Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,	2	12 375,00
Obszar D Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	0	0
	Moduł II pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	
	Liczba osób	Kwota w zł
	39	158 903,00

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej przedstawiam potrzeby na terenie miasta Wałbrzycha w zakresie zadań własnych gminy i zadań własnych powiatu.

Ze zgłaszanych w ubiegłym roku potrzeb, realizacja niektórych zakończyła się lub jest mocno zaawansowana.

Kontynuowane były działania zmierzające do przeniesienia Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy, który obecnie znajduje się na jednym piętrze budynku przy ul. Ogrodowej 2a do budynku przy ul. Grota Roweckiego 3. Zmiana miała na celu zwiększenie komfortu osób trafiających do Ośrodka. Obecnie SOW jest częścią kompleksu przy ul. Ogrodowej, w którym znajduje się m.in. Schronisko dla bezdomnych kobiet, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobięt w Cięży oraz mieszkania chronione. Obecnie, z powodu wysokich kosztów remontu, SOW pozostanie w obecnej lokalizacji.

W związku z tym, że znajdujący się w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobięt w Cięży wymaga podwyższenia standardu, wystąpiono z wnioskiem o dofinansowanie z budżetu państwa środków remontowych oraz z przeznaczeniem na zakup wyposażenia.

W trakcie realizacji jest przebudowa i termoizolacja budynku przy ul. Beethovena 24A celem utworzenia tam centrum wspierającego osoby bezdomne w tym dwóch mieszkań kryzysowych, ośrodka interwencji kryzysowej, noclegowni dla osób w kryzysie bezdomności, miejskiej łaźni oraz magazynu odzieży. Planuje się również przenieść do budynku Schronisko dla bezdomnych mężczyzn, obecnie znajdujące się przy ul. Pocztowej 22. W pobliżu budynku planuje się postawienie kontenerów, które będą w pełni dostosowane do potrzeb osób z nich korzystających i będą w okresie zimowym ogrzewalnią miejską dla osób bezdomnych.

Prowadzone były nadal szkolenia pracowników socjalnych i kadry zarządzającej, w tym niezbędne superwizje oraz szkolenia w ramach własnych zasobów zarówno z zakresu pomocy społecznej, profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W celu polepszenia jakości usług socjalnych dla mieszkańców konieczne są w roku 2023 następujące działania:

Otwarcie i prowadzenie działań w Klubie Senior + w ramach Programu wieloletniego Senior + na lata 2021 – 2025.

W 2022 roku Gmina Wałbrzych w ramach Programu pozyskała jednorazowe wsparcie finansowe na utworzenie i wyposażenie ośrodka wsparcia w wysokości 160 000 zł tj. 80% całkowitego kosztu realizacji zadania tj. utworzenia Klubu Seniora. Pozostała kwota w wysokości 40 000 zł pochodziła z budżetu Gminy. Klub powstał w budynku przy ul. Andersa 162 A, przy funkcjonującym w nim domu pomocy społecznej. Będzie adresowany do mieszkańców miasta w wieku powyżej 60 lat, którzy nie są już aktywni zawodowo, a chcieliby brać czynny udział w życiu społecznym. Klub w swojej ofercie będzie miał szereg zajęć prozdrowotnych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych. Klub w 2023 roku będzie działał w ramach struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Uruchomienie i utrzymanie już istniejących mieszkań chronionych w części budynku przy ul. Ogrodowej 2a.

Na terenie Wałbrzycha jest znaczna liczba osób samotnych, chorych, które mogą samodzielnie funkcjonować jedynie przy zapewnieniu im odpowiedniego wsparcia, dlatego konieczne jest uruchomienie kolejnych mieszkań chronionych. Dotychczas, w wyniku przebudowy parteru budynku przy ul. Ogrodowej 2a powstało 7 mieszkań chronionych dla 23 osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Kompleks obejmuje również punkt wydawania posiłków z zapleczem kuchennym oraz salę warsztatowo-szkoleniową dla mieszkańców, zagospodarowane zostało otoczenie całego budynku. Planuje się utworzenie dodatkowych mieszkań chronionych w budynku przy ul. Ogrodowej.

Przeniesienie Domu Pomocy Społecznej prowadzonego dla osób starszych i przewlekle somatycznie chorych przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi.

Dom Pomocy Społecznej mający siedzibę przy ul. Zachodniej 17 przeznaczony jest dla 48 przewlekle chorych kobiet i mężczyzn. Ze względu na ograniczenia budynku, w tym bariery architektoniczne placówka ma trudną sytuację w dochodzeniu do standardów. Pomimo podejmowania działań naprawczych placówka nie jest w stanie sprostać wszystkim wymaganiom. W związku z koniecznością podjęcia działań zmierzających do dostosowania panujących warunków do obowiązujących przepisów podjęto decyzję o przeniesieniu placówki do budynku po byłym Przedszkolu Niepublicznym „Sobięcinek” przy ul. II Armii.

Działalność ogrzewalni dla osób bezdomnych

Działalność placówki uzależniona będzie od potrzeb i sytuacji na terenie Gminy Wałbrzych. Należy również podkreślić, iż placówka jest jedyną funkcjonującą w Powiecie Wałbrzyskim. W chwili obecnej w miejscach Niemieszkalnych przebywa około 50 osób, które nie korzystają z pomocy w funkcjonujących schroniskach dla osób bezdomnych. Spowodowane jest to, głównie nadużywaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych. Dlatego też, funkcjonowanie ogrzewalni nie będzie dotyczyło tylko i wyłącznie zapewnienia noclegu, lecz również dostępność specjalistów tj. psychologa, instruktora terapii uzależnień oraz pracownika socjalnego. Rolą pracowników Ogrzewalni dla osób bezdomnych będzie dokonanie wstępnego rozpoznania problemów z zakresu uzależnień, stworzenie optymalnych warunków do nawiązania kontaktu, motywowanie do podjęcia terapii w specjalistycznych podmiotach zajmujących się leczeniem, motywowanie do utrzymania abstynencji w procesie po terapeutycznym oraz aktywizacja osób bezdomnych w kierunku podejmowania różnego rodzaju inicjatyw służących utrzymaniu procesu zdrowienia. Ponadto do zadań pracowników pracujących w placówkach zapewniających pomoc osobom bezdomnym prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień oraz redukcji szkód. Osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością, które są uzależnione, wymagają wytworzenia w nich potrzeby i gotowości do zmiany jako niezbędnego warunku rozpoczęcia procesu leczenia.

W ramach profilaktycznych formy pracy z osobami bezdomnymi wprowadzone zostaną:

1. zajęcia informacyjno – edukacyjne;
2. zajęcia informacyjno – edukacyjne na temat form i możliwości uzyskania pomocy zakresie uzależnień;
3. interwencja w postaci konsultacji indywidualnych służących motywacji do podjęcia terapii w zakresie uzależnień oraz utrzymaniu efektów terapeutycznych.

Możliwość uruchomienia Ogrzewalni dla Bezdomnych w 2023 roku przy ul. Beethovena pozwoli Gminie Wałbrzych na kompleksowe podejście do pracy z osobami pozostającymi w kryzysie bezdomności.

Utworzenie noclegowni dla osób bezdomnych oraz łaźni miejskiej i magazynu odzieży

Noclegownia jest placówką dla osób bezdomnych zapewniającą tymczasową pomoc w postaci schronienia oraz pakiety usług ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności, uzyskanie samodzielności życiowej. Zlokalizowana zostanie w parterowej części budynku przy ul. Beethovena 24a dla maksymalnie 30 osób (20 mężczyzn, 10 kobiet). Tam też zostanie zlokalizowana łaźnia miejska oraz magazyn odzieży dla mieszkańców Wałbrzycha. Noclegownia czynna będzie w godzinach wieczorowo – nocnych. W noclegowni będą mogli przebywać osoby bezdomne będące pod wpływem alkoholu lub osoby bezdomne, przebywające wcześniej w schronisku i usunięte z niego z powodu złamania regulaminu (najczęściej z powodu nadużywania alkoholu). Obowiązujące przepisy pozwalają na pobyt pod wpływem alkoholu w noclegowni, która tym samym zastąpi obecnie funkcjonującą Ogrzewalnię. Placówka działałaby w strukturze Centrum Wsparcia Socjalnego MOPS.

W 2021 roku rozpoczęła się gminna inwestycja, której celem jest modernizacji budynku przy ul. Beethovena 24a w Wałbrzychu. Termin zakończenia prac przewidziany jest w II kwartale 2023 r.

Prowadzenie szkoleń i superwizji terenowych pracowników socjalnych i kierowników działów/zespołów.

W celu poprawienia jakości pracy pracowników socjalnych konieczne są systematyczne szkolenia, doskonalenie zawodowe oraz przeprowadzanie superwizji. Od wysokiej jakości pracy oraz aktywności pracowników socjalnych oraz kierowników odpowiedzialnych za pracę działów i zespołów, którzy wykonują bardzo trudny zawód zależą wyniki działań pomocy społecznej, która zmierza poprzez udzielana pomoc do usamodzielnienia korzystających z pomocy społecznej. Działanie to ma charakter ciągły i będzie realizowane rokrocznie.